

รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

พิภพ มณีจันทน์ และคณะ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปี 2561

พ.ศ. 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) และวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) แบบปรากฏการณ์วิทยาด้วยการสังเกตการณ์ (Observation) การสัมภาษณ์ (Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 483 คน รวมทั้งสิ้น 27 โรงเรียน คือ กลุ่มของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และนักเรียนชั้นประถมศึกษา จากนั้นนำเข้าสู่การวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้ทราบระดับสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 85.2 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งนักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 มีเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าชั้นเรียนอื่น เนื่องจากต้องปูพื้นฐานให้นักเรียนมีความเข้าใจต่อภาษาอังกฤษ โดยสภาพปัญหาที่พบต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนจากหัวหน้ากลุ่มสาระพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และ ด้านครูผู้สอน มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผล มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และสภาพปัญหาจากครูผู้สอนพบว่า ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอนและด้านหลักสูตร มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนสาเหตุของสภาพปัญหาในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า 1) สาเหตุด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูสอนไม่ครบชั้นเรียน ครูสอนไม่ตรงกับความถนัด ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนเกินไป 2) สาเหตุด้านผู้เรียน ได้แก่ จากการที่นักเรียนมีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน จากการเรียนการสอนใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารทำให้นักเรียนบางคนมีปัญหาในเรื่องการใช้และออกเสียง ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น และไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ 3) สาเหตุด้านเนื้อหาที่ใช้สอน บาง

เนื้อหาไม่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละชั้น 4) สาเหตุด้านกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ การร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ทั่วถึง เวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ 5) สาเหตุด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนมีน้อย ไม่เพียงพอ 6) สาเหตุด้านการประเมินผล ครูผู้สอนขาดทักษะด้านการประเมินผล ประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ ใช้เครื่องมือที่ไม่เที่ยงตรงและแม่นยำ สำหรับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ซึ่งผู้เรียนชอบกิจกรรมที่คุณครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เล่นเกมส์ การฟังเพลง การสนทนา การแสดงบทบาท สมมติ และการทำงานกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยนี้ช่วยให้โรงเรียนได้มีแนวทางการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น เช่น การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้เหมาะสมทำให้ครูสามารถมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งโรงเรียนสามารถใช้ศักยภาพครูสอนภาษาอังกฤษที่มีในสถาบันอื่นๆ ในจังหวัดน่าน เช่น สถาบันการศึกษาพี่เลี้ยง หรือสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ มาช่วยจัดกิจกรรมเสริมให้แก่ครู นักเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
2. คำถามการวิจัย/ประเมินผล.....	3
3. จุดเน้นและรายละเอียดของคำถามการวิจัย/ประเมินผล	3
4. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	4
5. ขอบเขตการวิจัย/ประเมินผล	4
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	5
7. กรอบแนวคิด.....	6
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรการศึกษา	8
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	18
3. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา.....	27
4. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	37
5. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	41
6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	46
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัยประเมินผล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	69
3. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล.....	69
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	73
7. วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	73
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
1. สรุปผลทั่วไปของโรงเรียน.....	74
2. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน.....	82
3. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา.....	86
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและความคิดเห็นและของนักเรียนที่มีต่อวิชา ภาษาอังกฤษ.....	98
5. อุปสรรคและปัญหาที่พบ.....	101
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	
1. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	105
2. ขอบเขตการวิจัย.....	105
3. กรอบความคิดการวิจัย.....	106
4. วิธีดำเนินการวิจัย.....	106
5. ผลการวิจัย.....	107
6. การอภิปรายผลการวิจัย.....	112
7. ข้อเสนอแนะ.....	114

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ.....	67
ตารางที่ 3.2 จำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	68
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ร่วมโครงการ จำแนกตามสังกัดและอำเภอของโรงเรียน	74
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน	75
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	76
ตารางที่ 4.4 แสดงถึงจำนวนห้องเรียน สัดส่วนของห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน	76
ตารางที่ 4.5 จำนวนครูผู้สอนและสัดส่วนครูในแต่ละกลุ่มสาระ	78
ตารางที่ 4.6 จำนวนนักเรียนในแต่ละระดับชั้น.....	79
ตารางที่ 4.7 แสดงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียน	80
ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	82
ตารางที่ 4.9 สภาพความพร้อมของห้องเรียนที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน	83
ตารางที่ 4.10 การจัดเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละชั้นเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	83
ตารางที่ 4.11 สภาพปัญหาด้านความพร้อมของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ	86
ตารางที่ 4.12 สภาพปัญหาด้านครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	87
ตารางที่ 4.13 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ.....	88
ตารางที่ 4.14 สภาพปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ.....	90
ตารางที่ 4.15 สภาพปัญหาด้านหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	92
ตารางที่ 4.16 สภาพปัญหาด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน การจัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 สภาพปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	93
ตารางที่ 4.18 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	95
ตารางที่ 4.19 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	97
ตารางที่ 4.20 สรุปผลทางสถิติของคะแนนผลสัมฤทธิ์ O-NET.....	98
ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ.....	99

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาสากล (Crystal, 2003) ที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทั่วโลก ทั้งนี้เนื่องจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำธุรกิจ การค้าขาย การท่องเที่ยว และการติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทที่เด่นชัดในทางการศึกษา ทางการบริหารและทางสังคม ความต้องการในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและความต้องการในระดับนานาชาติ จึงกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมยุคใหม่ ประเทศไทยเช่นกัน ได้มีการจัดการเรียนการสอนให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องจากเล็งเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษในการศึกษาและการทำงาน (สิทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร และคณะ, 2541: 6) ผู้ที่มีความรู้ทางความรู้ทางภาษาอังกฤษดี ย่อมได้เปรียบในด้านการติดต่อสื่อสาร เพราะสามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทศนคติและวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ ได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539: 57)

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560:) ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติอันเนื่องมาจากความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ประชาชนในภูมิภาคอาเซียนสามารถเดินทางไปมาระหว่างกันได้สะดวกเร็วขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรม และเทคโนโลยีมากขึ้น เกิดสังคมพหุวัฒนธรรม ในด้านการเมืองและความมั่นคง การเปิดชายแดนและการเคลื่อนย้ายประชาชนข้ามแดนส่งผลต่อภัยคุกคามข้ามชาติ และจากการที่อาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาการทำงาน คนไทยจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Pickard, 1996; Hyland, 2004;

Lee, 2005) ทำให้การฝึกภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนน้อยมาก โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันในบางทักษะดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อค้นหาวิธีการที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นระบบการศึกษาไทยจึงต้องพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษของนักเรียนในประเทศให้อยู่ในระดับที่สื่อสารได้ ตลอดจน สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ฉะนั้นแนวทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงต้องเน้นการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกันเป็นสำคัญ ซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาของประเทศ คือ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของทักษะทางภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จึงกำหนดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นทักษะต่างๆไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาฉบับต่างๆ ต่อเนื่องมาจนมีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยประสงค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน

สถานการณ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประเทศในปัจจุบัน จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับประเทศพบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนน้อยที่สุดจากวิชาอื่น (36.34) ซึ่งหากพิจารณาเฉพาะโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วได้คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 32.73 ซึ่งถือว่าต่ำกว่าระดับคะแนนเฉลี่ยของประเทศ และหากพิจารณาในระดับเขตพื้นที่แล้วพบว่าโรงเรียนที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ เท่ากับ 36.00 คะแนน ซึ่งยังมีคะแนนที่ต่ำกว่าในระดับประเทศ

ซึ่งจากสภาพความเป็นมาและสภาพปัญหา เห็นว่าควรต้องมีการศึกษาหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดน่าน เช่น ปัญหาที่พบในผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษา เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและปัจจัยที่จะส่งผลต่อการปรับปรุงเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ทางผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาริบท สภาพปัญหา และกระบวนการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เพื่อนำปัญหาที่ค้นพบรวมถึงแนวทางแก้ไขที่ได้รับทราบไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและในระดับนโยบายเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกระดับต่อไป

2. คำถามการวิจัย/ประเมินผล

2.1 โรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่านมีสภาพกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างไร

2.2 โรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน พบปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างไร

3. จุดเน้นและรายละเอียดของคำถามการวิจัย

3.1 จุดเน้นการวิจัย

ปัจจัยนำเข้า (Input)

1) สภาพความพร้อมของโรงเรียน สภาพห้องเรียน ครู นักเรียน เป็นอย่างไร และมีความพร้อมของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมด้านภาษาอังกฤษ

2) ครู มีสัดส่วนของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนมากน้อยเพียงใด มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร

ปัจจัยด้านกระบวนการ(Process) เน้นศึกษาประสิทธิภาพ และ ปัญหาในการดำเนินงาน

1) โรงเรียนให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียนอย่างไร

2) โรงเรียนมีแนวทางหรือจุดเน้นในการจัดกิจกรรม ที่เสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไร

ปัจจัยด้านผลลัพธ์ (Output) เน้นสำรวจศึกษา ผลผลิตที่ได้จากการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน

1) ผลสัมฤทธิ์เช่นคะแนน O-net ของแต่ละโรงเรียน

2) ทักษะของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

3.2 คำถามงานวิจัยและสมมติฐานงานวิจัย

คำถามงานวิจัย

1) สภาพกระบวนการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน นั้นเป็นอย่างไร

2) ปัญหาที่พบในกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน นั้นเป็นอย่างไร

สมมติฐานงานวิจัย

1) กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษส่งผลต่อระดับความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน

4. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561

4.2 เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561

5. ขอบเขตการวิจัย/ประเมินผล

5.1 ขอบเขตด้านประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดน่าน จำนวน 24 แห่ง

5.2 ขอบเขตด้านตัวแปร/ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านชุมชน

5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลาที่ทำการวิจัย

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดน่าน จำนวน 24 แห่ง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กรอบของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งสถานศึกษาจัดทำขึ้นตามข้อกำหนดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วางแผนการสอน สื่อ วัสดุอุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่สอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ในจังหวัดน่าน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีการศึกษา 2561 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา จังหวัดน่าน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียนด้วยจำนวนของนักเรียนในโรงเรียนแบ่งได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน โรงเรียนขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน โรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน มี 3 ด้าน ได้แก่

ปัญหาด้านครู หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานการสอนของครู ได้แก่ การเตรียมเนื้อหา ความเข้าใจในโครงสร้างเนื้อหา กระบวนการสอน การอธิบาย ยกตัวอย่าง และการถ่ายทอดเนื้อหาให้เข้าใจง่าย ความถูกต้องตามหลักภาษา และความเข้าใจผู้เรียนในชั้นเรียน

ปัญหาด้านผู้เรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับความสนใจของผู้เรียน พื้นฐานความรู้ ความเชื่อมั่นของผู้เรียน

ปัญหาด้านสภาพการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาความเพียงพอของครูผู้สอน
เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

7. กรอบแนวคิด

จากงานวิจัยสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการกำหนดกรอบ
แนวคิดต่อไปนี้

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

จากภาพกรอบแนวความคิดงานวิจัย ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลใน 3 ประเด็น
ใหญ่ ดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
การดำเนินการด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน
โรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการการวางแผนการสอนของครูภาษาอังกฤษ ประสบการณ์ใน
การสอน สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การวัดและประเมินผลของนักเรียนในแต่ละ
ชั้นเรียน ตลอดจนปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

2. บริบทข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน เช่น ระดับชั้นที่เปิดสอน จำนวนนักเรียนในโรงเรียน จำนวนครูในแต่ละกลุ่มสาระ ขนาดของโรงเรียน สภาพห้องเรียน จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรมต่างๆที่เสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียน

3. ข้อมูลผู้เรียน ได้แก่ ผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน รวมถึงทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ได้ทราบสภาพในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

8.2 ได้ทราบปัญหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

8.3 สามารถนำข้อมูลสภาพ ปัญหา และความต้องการที่ได้จากการวิจัย ปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์กับทุกโรงเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่านได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561 คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตร
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
4. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
5. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

นักวิชาการการศึกษา ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับทัศนะ ความเชื่อ แนวคิด ปรัชญาและประสบการณ์ ซึ่งสามารถประมวลความหมายของหลักสูตรที่สำคัญได้ ดังนี้

เซยเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis. 198: 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

ปีน และคนอื่นๆ (Beane& others. 1986 : 34 - 35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่นามธรรม (Abstract) และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School - centered) ไปสู่การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - centered) โดยได้อธิบายไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรคือผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา (Curriculum as product)
2. หลักสูตรคือโครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา (Curriculum as program)
3. หลักสูตรคือการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย (Curriculum as intended learning)
4. หลักสูตรคือ ประสบการณ์ของผู้เรียน (Curriculum as experience of the learner)

โอลิวา (Oliva, 1992 : 8-9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น

1. การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรจึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เช่น หลักสูตรคือ การถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน เป็นต้น

2. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลักสูตรเพื่อการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

3. การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยามหลักสูตร ในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

โอลิวา ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่างๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of courses) ทั้งนี้แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

โซเวลล์ (Sowell. 1996 : 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น โซเวลล์ ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม โซเวลล์ ได้สรุปว่าหลักสูตร คือ การสอนอะไรให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และ ทศนคติ ทั้งที่ได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา (2540 : 3 – 5) ได้อธิบายความหมายของ หลักสูตรว่า มีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของนักการศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1) หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าการศึกษามีหลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนนั้น มองหลักสูตรที่เป็นเอกสารหรือโครงการของการศึกษาที่สถาบันการศึกษาไว้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายถึงรวมถึง แผนการเรียนหรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชาต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง

2) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล

รุจิรี ภู่อาระ (2545 : 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียนประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "หลักสูตร" ด้วยอักษรย่อ SOPEA ซึ่งหมายถึง

- S (Curriculum as Subjects and Subject Matter)

หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน

- O (Curriculum as Objectives)

หลักสูตร คือ จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ

- P (Curriculum as Plans)

หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน

- E (Curriculum as Learners, Experiences)

หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน

- A (Curriculum as Educational Activities)

หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้นักเรียน

หลักสูตรในความหมายเดิม จะหมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องเรียนส่วน
ความหมายใหม่ จะหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่นักเรียนจะได้ภายใต้คำแนะนำ และความ
รับผิดชอบของโรงเรียน หากจะสรุปความหมายของหลักสูตรจากนักวิชาการการศึกษาหลายๆท่าน
พอจะสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน
2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร
3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน
4. หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน
5. หลักสูตรในฐานะที่มวลประสบการณ์
6. หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง
7. หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

นอกจากนี้ยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับหลักสูตรอีก เป็นต้นว่า

1. โปรแกรมการเรียน (A Program of Studies) คำนี้ใช้แทนความหมายของหลักสูตร ซึ่งคนทั่ว
ๆไปใช้ คล้ายกับรายการเรียงลำดับรายวิชา ปัจจุบันยังมีการใช้คำนี้ในการ จัดการศึกษาอุดมศึกษา
โดยการจัดลำดับรายวิชา
2. เอกสารการเรียน (A Document) เป็นการให้ความหมายของหลักสูตร ตามจุดมุ่งหมายที่ จะ
ให้ศึกษา เพื่อเสนอต่อผู้มาติดต่อที่สถานศึกษา

3. แผนการจัดกิจกรรม (Planned Experiences) หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียน จัดให้นักเรียนและการวางแผนหลักสูตรเป็นการเตรียมการให้โอกาสกับผู้เรียน

4. หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า

หลักสูตรถือว่ามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับ หลักสูตรระบุสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ หลักสูตรเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวในการสร้างบ้าน ส่วนการสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการ หลักสูตรจะระบุสิ่งที่จะสอนในโรงเรียนระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ (เนื้อหา)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1272) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

เกล็น แฮนส์ (Glen Hass, 1980 อ้างถึงใน อ่างถึงใน อ่าง บัวศรี, 2542 : 4) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกรอบของทฤษฎีและการวิจัยในอดีตและปัจจุบันเป็นพื้นฐาน

อ่าง บัวศรี (2542 : 7) ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

นอกจากนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 25) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า(Input) ได้แก่ ครูนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ(Process)ผลผลิต(Output)ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

บ็อบบิท (Bobbitt, 1981 อ้างถึงในบรรพต สุวรรณประเสริฐ, 2544 : 14) กล่าวว่า หลักสูตร คือ รายการของสิ่งต่างๆซึ่งผู้เรียนและเยาวชนจะต้องทำและประสบโดยการพัฒนาความสามารถเพื่อจะทำสิ่งต่างๆให้ดีและเหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 280) ได้ให้จำกัดความของคำว่าหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียนโดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้

2. หลักสูตร เป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551 : 47) ได้กล่าวสรุปว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านดังกล่าวพบว่า มีการให้นิยามแตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะแต่ละคนมีเกณฑ์ที่ใช้ในการอธิบายแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง แนวการจัดประสบการณ์ และ/หรือ เอกสาร ที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร/โครงสร้างหลักสูตร

นิคม ชมพุลวง (2545:53-54) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญไว้ 8 ส่วน คือ

- 1) หลักการ คือ ทิศทางหรือแนวทางในการจัดการศึกษาของแต่ละระดับ
- 2) จุดหมาย คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาที่จะนำไปสู่หลักการของหลักสูตร
- 3) โครงสร้าง คือ ข้อกำหนดของกลุ่มวิชาหรือรายวิชาในหลักสูตร
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ จุดประสงค์ทางการศึกษาสำหรับใช้ประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) เนื้อหาวิชา คือ ประการณต่างๆซึ่งกำหนดไว้ในรายวิชานั้นๆอาจช่วยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอนที่วางไว้
- 6) สื่อการเรียน คือ อุปกรณ์ต่างๆที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ต้องการ

7) วิธีการสอน คือ วิธีทุกรูปแบบที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะเจตคติและการปฏิบัติตน

8) การประเมินผล คือ การประเมินเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินใจ การเรียนรู้ของผู้เรียน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546:18-19) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1) จุดหมายของหลักสูตร หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญเพราะเป็นตัวกำหนด ทิศทาง และขอบเขตในการศึกษาแก่เด็ก ช่วยในการเลือกเนื้อหา และกิจกรรม ตลอดจนเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการประเมินผล จุดมุ่งหมายของการศึกษามีอยู่หลายระดับ ได้แก่ จุดมุ่งหมายระดับหลักสูตรซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่บอกให้ผู้เกี่ยวข้องรู้เป้าหมายของหลักสูตรนั้นๆ จุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชา วิชาแต่ละกลุ่มจะสร้างคุณลักษณะที่แตกต่างกันให้กับผู้เรียน ดังนั้นแต่ละกลุ่มวิชาจึงมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ต่างกัน จุดหมายรายวิชาเป็นจุดหมายที่ละเอียดจำเพาะเจาะจงกว่าจุดหมายกลุ่มวิชา ผู้สอนรายวิชาจะกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนเนื้อหาแต่ละบทแต่ละตอนขึ้นในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม แม้ว่าจุดหมายของการศึกษาจะมีหลายระดับดังกล่าวแล้วแต่จุดมุ่งหมายทุกระดับย่อมสอดคล้องกันและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

2) เนื้อหา เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว กิจกรรมขั้นต่อไป คือการเลือกเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระพร้อมทั้งกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

3. การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสาร หลักสูตร แผนการสอน แนวการสอนและบทเรียน เป็นต้น การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครูและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การดำเนินการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยาในการสอน ตลอดทั้งปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับจึงทำให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

4) การประเมินผลหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรผลสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินหลักสูตรเป็นงานใหญ่และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมินจำเป็นต้องวางโครงการประเมินไว้ล่วงหน้า

ศิริพร ชีปนวัฒนา (2547:3-4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า หมายถึง ส่วนสำคัญต่างๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตรและทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วนโดยทั่วไปแล้วหลักสูตรจะต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ประการ คือ ความมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหา (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินผล (Evaluation)

1) ความมุ่งหมาย (Objectives) คือ ข้อความที่แสดงความต้องการหรือความประสงค์ ตลอดจนแนวทางหรือจุดมุ่งหมายปลายทางของผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนั้นๆ

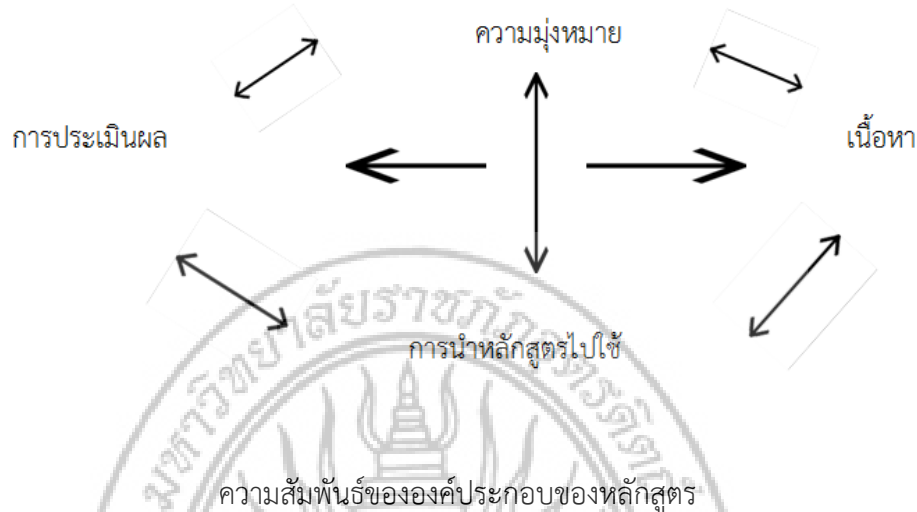
2) เนื้อหา (Content) คือเนื้อหาสาระและประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) คือ การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำหลักสูตรที่เป็นรูปเล่ม รวมทั้งเอกสารหลักสูตรอื่นๆไปใช้ปฏิบัติ เพื่อให้บังเกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร หัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การสอนของครู ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการสอน

4) การประเมินผล (Evaluation) คือการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ถ้าไม่บรรลุความมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีอะไรเป็นสาเหตุ

องค์ประกอบทั้ง 4 ประการ มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง กล่าวคือในการวางแผนเพื่อจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ให้กับผู้เรียนนั้นผู้สอนจะต้องตั้งคำถามว่ามีจุดประสงค์ทางการศึกษาอย่างไร จะใช้เนื้อหาใดบ้างเพื่อนำผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์นั้น จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหา นั้นอย่างไร วิธีการตรวจสอบพฤติกรรม (การเรียนรู้) ของผู้เรียนอย่างไร ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าว

สามารถแสดงได้ตามภาพดังนี้

ปิยะดา พูลทาจันทร์ (2549: 11) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการออกแบบหลักสูตรในลักษณะใดก็ตาม จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญที่สรุปได้ดังนี้

1) จุดหมาย (Aim and Objectives) คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาของสังคม เป็นสิ่งที่กำหนดไว้กว้างๆ มักจะพบได้ในส่วนแรกของหลักสูตร เป็นสิ่งที่ผู้สร้างหลักสูตรมุ่งหวังว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนหากได้ศึกษาจากหลักสูตรนั้นๆ หากกำหนดจุดมุ่งหมายต้องกำหนดให้มีความถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน แนวคิดทางปรัชญาจิตวิทยา และองค์ความรู้ต่างๆ

2) เนื้อหาสาระ (Contents) คือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดในหลักสูตรเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ ดังนั้นเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาต้องคำนึงถึงความสำคัญ ประโยชน์ ความจำเป็น ความน่าสนใจและต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

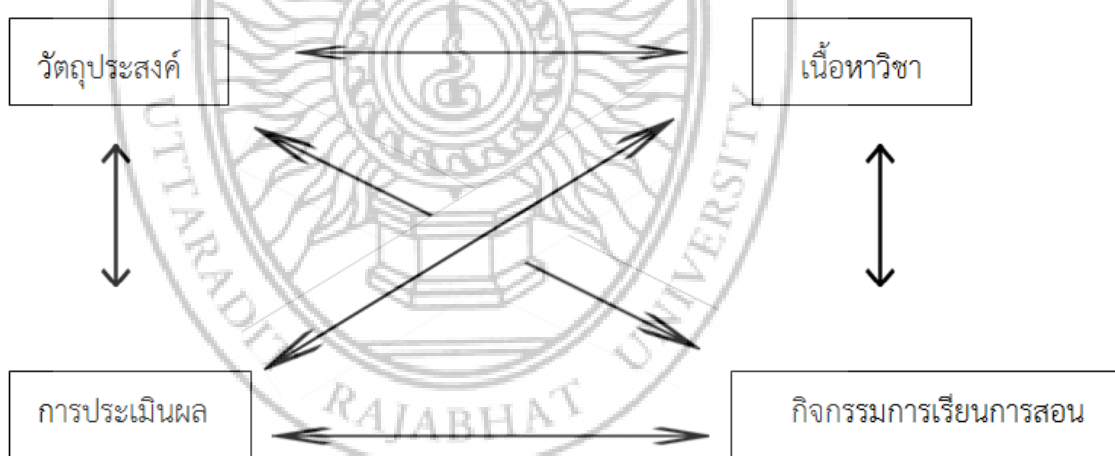
3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นกระบวนการที่ต้องมีการปรับปรุงตลอดเวลาของการใช้หลักสูตร มีการติดตามผลเป็นระยะองค์ประกอบที่สำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนและการบริหารโรงเรียน

4) การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร การออกแบบวิธีการประเมินขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งต้องมี

ความสัมพันธ์กับรูปแบบของการประเมินให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมีผลนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรและช่วยส่งเสริมการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น

ฮิดตา ทาบา (Hida Taba) อ้างถึงใน อนงค์ศิริ วิชาลัย, 2550: 9) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ส่วน คือ

- 1) วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังไว้ว่า เมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรนี้แล้วควรมีคุณสมบัติอย่างไร
- 2) เนื้อหาวิชาและประสบการณ์เรียนรู้ ที่ควรรู้
- 3) วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือแนวทางการนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 4) การประเมินผลว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิดของ ฮิดตา ทาบา

ผู้วิจัยจึงสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร โดยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กัน และทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชัยอนันต์ มุทวณิช (2551, หน้า 3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการวางแผนดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิด กับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
- 2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

2.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- 1) รักชาติ ศาสนา กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเองได้

2.5 มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ กลุ่มสาระที่ 1 ภาษาไทย กลุ่มสาระที่ 2 คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระที่ 3 วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระที่ 4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระที่ 5 สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระที่ 6 ศิลปะ กลุ่มสาระที่ 7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระที่ 8 ภาษาต่างประเทศ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

งานทะเบียนและประเมินผลโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา(2557) ได้กล่าวไว้ว่า ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไร เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษาและการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

อดิศร กาวีเป็งได้สรุปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไว้ว่า เป็นการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะ และกระบวนการ โดยการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลา

เรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบ การศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติตั้งนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้ปรับเปลี่ยนหลักสูตรเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติแต่ยังคงยึด มาตรฐานการเรียนรู้และหลักการเดิม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เปลี่ยนแปลงมาจากหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มี คุณภาพชีวิตดี มีความสามารถแข่งขันในเวทีโลก ให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดย มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) เพิ่มวิสัยทัศน์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและปรับ จุดมุ่งหมายหลักสูตรให้ ชัดเจนขึ้น ซึ่งแต่เดิมกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำวิสัยทัศน์ของหลักสูตรใน ระดับสถานศึกษา แต่ขาดการกำหนดวิสัยทัศน์ในระดับชาติ ทำให้เป้าหมายทิศทางของการจัด การศึกษาขาดความเป็นเอกภาพ ในการปรับปรุงจึงมีการกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตรในระดับชาติขึ้น เพื่อให้เป็นเป้าหมายที่ชัดเจนตรงกันในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ ดังนี้ “หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความ สมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นใน การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ พื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดย มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ”

2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบเดิม ไม่มีการกล่าวถึงสมรรถนะ หลักสูตรใหม่จึงได้เพิ่มสมรรถนะสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน มุ่งเน้นให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน คือ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี โดย ครูผู้สอนต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดกับผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) ปรับปรุงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรเดิมไม่มีการกล่าวถึง หลักสูตรใหม่ จึงมุ่งให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประกอบด้วย รักชาติ ศาสนา กษัตริย์, ชื่อสัตย์สุจริต, มีวินัย, ใฝ่เรียนรู้, อยู่อย่างพอเพียง, มุ่งมั่นในการทำงาน, รักความเป็นไทย, มีจิตสาธารณะสถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมได้ โดยมุ่งพัฒนาให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก คือ รักชาติ ศาสนา กษัตริย์ ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

4) ปรับตัวชีวิตช่วงชั้น เป็นตัวชีวิตชั้นปี ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ รวมทั้งลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นตัวชีวิตนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ การจัดการสอนเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับวัดผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ตัวชีวิตมี 2 อย่างคือ ตัวชีวิตชั้นปีและตัวชีวิตช่วงชั้น ตัวชีวิตชั้นปีใช้กับ ป.1 -ม.3 ตัวชีวิตช่วงชั้นใช้กับ ม.4- ม.6 โดยการกำหนดตัวชีวิตชั้นปีสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งช่วยทำให้เกิดความเป็นเอกภาพ และมีความชัดเจนในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลในแต่ละระดับชั้น รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา เพราะเดิมมีการกำหนดมาตรฐานช่วงชั้นกว้าง ๆ แล้วให้โรงเรียนกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละปีเอง ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและมีความแตกต่างระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอย่างมาก

5) การกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล โดยคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักสูตรใหม่มี 8 กลุ่มสาระ และ 67 มาตรฐาน

6) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัยสร้างจิตสำนึก อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมพัฒนาสังคมและสาธารณประโยชน์

7) เวลาเรียน ป.1-ป.6 จัดการเรียนเป็นรายปี เรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง กำหนดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 กิจกรรมในชั้นป.1-ม.3 ปีละ 120 ชั่วโมง และกำหนดให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาทำกิจกรรมพัฒนาสังคมและสาธารณประโยชน์ ในชั้น ป.1-ป.6 รวม 60 ชั่วโมง(ปีละ 10 ชั่วโมง)

จากเนื้อหาที่ได้ศึกษามาในเบื้องต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ครูผู้สอนต้องพยายามคัดสรร กระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

2.6 หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ หลักสูตรภาษาอังกฤษนั้นจะมีสาระการเรียนรู้ทั้งหมด 4 สาระการเรียนรู้ และมีมาตรฐานการเรียนรู้ทั้งหมด 8 ตัวชี้วัด โดยมีสาระการเรียนรู้สำคัญดังนี้(สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551:9– 69)

ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษโดยเน้นการให้นักเรียนในแต่ละช่วงชั้น โดยแบ่งออก 2 ช่วง คือ ระดับประถมศึกษาตอนต้น หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และระดับประถมศึกษาตอนปลาย หรือชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 โดยในการเรียนในช่วงชั้นนี้นักเรียนจะเรียนเน้นการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันโดยเริ่มต้นจากสิ่งที่ย่อยๆ กิจกรรมต่างๆที่ใกล้ๆ ตัวหรือคำศัพท์สั้นๆ ง่ายๆ และค่อยๆเพิ่มความยากมากขึ้นในช่วงชั้นต่อไป โดยสรุปโดยสังเขปดังนี้ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

2.6.1 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

- 1) ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามคำสั่งคำขอร้องที่ฟังอ่านออกเสียงตัวอักษรคำกลุ่มคำ ประโยคง่ายๆและบทพูดเข้าจังหวะง่ายๆถูกต้องตามหลักการอ่านบอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟังตรงตามความหมาย
- 2) ผู้เรียนสามารถตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยคบทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ

3) ผู้เรียนสามารถพูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆง่ายๆในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟังใช้คำสั่งและคำขอร้องง่ายๆ บอกความต้องการง่ายๆของตนเองพูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเพื่อนบอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆใกล้ตัวหรือกิจกรรมต่างๆตามแบบที่ฟัง

4) ผู้เรียนสามารถพูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัวจัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคลสัตว์และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน

5) ผู้เรียนสามารถพูดและทำท่าประกอบตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาบอกชื่อและคำศัพท์ง่ายๆเกี่ยวกับเทศกาล /วันสำคัญ /งานฉลองและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย

6) ผู้เรียนสามารถบอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษรคำกลุ่มคำและประโยคง่ายๆของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

7) ผู้เรียนสามารถบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

8) ผู้เรียนสามารถฟัง/พูดในสถานการณ์ง่ายๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

9) ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใกล้ตัว

10) ผู้เรียนสามารถมีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหารเครื่องดื่ม และนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ ๓๐๐ - ๔๕๐ คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)

11) ผู้เรียนสามารถใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดี่ยว (Simple Sentence) ในการสนทนา

12) โต้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

2.6.2 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

1) ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามคำสั่งคำขอร้องและคำแนะนำที่ฟังและอ่านอ่านออกเสียงประโยคข้อความนิทานและบทกลอนสั้นๆถูกต้องตามหลักการอ่านเลือก /ระบุประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่านบอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนานิทานง่ายๆและเรื่องเล่า

2) ผู้เรียนสามารถพูด /เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคลใช้คำสั่งคำขอร้อง และให้คำแนะนำพูด/เขียนแสดงความต้องการขอความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่ายๆพูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อนครอบครัวและเรื่องใกล้ตัวพูด /เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ตัวกิจกรรมต่างๆพร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ

3) ผู้เรียนสามารถพูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเขียนภาพแผนผังแผนภูมิและตารางแสดงข้อมูลต่างๆที่ฟังและอ่านพูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ตัว

4) ผู้เรียนสามารถใช้ถ้อยคำน้ำเสียงและกิริยาท่าทางอย่างสุภาพเหมาะสมตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล /วันสำคัญ /งานฉลอง /ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5) ผู้เรียนสามารถบอกความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทยเปรียบเทียบความเหมือน /ความแตกต่างระหว่างเทศกาลงานฉลองและประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

6) ผู้เรียนสามารถค้นคว้ารวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

7) ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

8) ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ

9) ผู้เรียนสามารถมีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเองครอบครัวโรงเรียนสิ่งแวดล้อมอาหารเครื่องดื่มเวลาว่างและนันทนาการสุขภาพและสวัสดิการการซื้อ-ขายและลมฟ้าอากาศภายในวงคำศัพท์ประมาณ ๑,๐๕๐-๑,๒๐๐ คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

10) ผู้เรียนสามารถใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม (Compound Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ

3. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

3.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

"ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก ทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงแหล่งวิทยาการต่างๆ และค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบันมีคนทั่วโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสารถึงจำนวน 2,000 ล้านคน หรือ 1 ใน 3 ของประชากรของโลก ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้ประชากรไทยได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่จะสื่อสารได้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเจรจาต่อรองสำหรับการแข่งขันด้านเศรษฐกิจและสังคมในเวทีสากล"(สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยการประกาศนโยบายให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 โดยกำหนดให้มีการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป ในปี 2538 และได้ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ.2539 รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียน English Program ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ถึงแม้จะมีมาตรการดังกล่าวแต่ยังไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเท่าที่ควร

ในปี 2549 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบ โดยใช้วิธีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร การสร้างความเสมอภาคในโอกาสการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการสร้างบรรยากาศและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนและได้เสนอ "แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549-2553)

ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (พ.ศ.2549-2553) รวมทั้งคณะอนุกรรมการการศึกษาธิการการศึกษาด้านการต่างประเทศ ได้จัดทำรายงาน

การศึกษาสภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและให้ข้อเสนอแนะไว้คือ การจัดตั้งสถาบันภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นระดับที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างทักษะพื้นฐานและเจตคติต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและเยาวชนซึ่งจะต้องเรียนรู้และพัฒนาไปสู่ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการแสวงหาความรู้เพื่อการปฏิบัติงานและเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในปัจจุบันนั้นภาษาอังกฤษถือว่าเป็นภาษากลางที่คนทั้งโลกใช้ติดต่อสื่อสารกัน ซึ่งประเทศอาเซียน ASEAN ก็ใช้เป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร (กรมอาเซียน, 2555) ประเทศไทยก็เช่นเดียวกันกับประเทศอื่นๆ ที่ถึงแม้จะมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติแล้ว แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนานาชาติในทุกๆ ด้าน จึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้กับคนไทยโดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชนในระดับประถมศึกษาเพราะการปลูกฝังให้เกิดการเรียนรู้จนเกิดเป็นทักษะที่ฝังแน่นอยู่ในตัวบุคคลนั้นจะต้องเริ่มตั้งแต่ในวัยเยาว์

3.2 หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

การจัดรูปแบบการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา Dubin and Elite (1991), Krahnke (1987) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษได้จัดรูปแบบการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา 7 แบบดังนี้

1) หลักสูตรที่เน้นโครงสร้างและไวยากรณ์ (Structural Grammar Syllabus) หรือหลักสูตรภาษาศาสตร์ประกอบด้วยหัวข้อไวยากรณ์ต่างๆ เช่น คำนาม คำสรรพนาม คำวิเศษณ์ ประโยค คำถาม เป็นต้น Grammar (แกรมม่า) หรือหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ เพราะเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องของการอ่านเขียน และฟังพูดภาษาอังกฤษ ดังนั้นความรู้ทางด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนที่จะต้องมีความเข้าใจในหลักการ กฎเกณฑ์ และข้อยกเว้นของภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วนถูกต้อง เพื่อจะได้ตีความ และเข้าใจความหมายของประโยคภาษาอังกฤษต่างๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตประจำวัน การสอบวัดระดับความรู้ภาษาอังกฤษต่างๆ ก็จำเป็นที่จะต้องใช้หลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษด้วยกันทั้งสิ้น บทเรียนภาษาอังกฤษบทนี้ นำเสนอ grammar หรือไวยากรณ์

ภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วน เนื้อหาบทเรียนต่างๆ ที่ผู้เรียนภาษาควรรู้ ตั้งแต่ระดับพื้นฐาน และต่อยอดไปจนสู่ระดับที่สูงขึ้นไป

2) หลักสูตรที่เน้นความหมายและการสื่อความหมาย (Semantic-Notional Syllabus) เนื้อหาภาษาที่นำมาสอนในหลักสูตรนี้คือการใช้ภาษาตามหน้าที่และการสื่อสารความหมายตัวอย่างหน้าที่ภาษาได้แก่การให้ข้อมูลการตกลงการขอโทษตัวอย่างการสื่อความหมายได้แก่การบอกขนาดอายุ การเปรียบเทียบการบอกเวลา เป็นต้น

3) หลักสูตรที่เน้นหน้าที่ของภาษา (Functional Syllabus) ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่พัฒนาควบคู่กับหลักสูตรที่เน้นความหมายและการสื่อความหมายและเกิดการผสมผสานกันในบางครั้งหลักสูตรแบบนี้ เน้นหน้าที่ของภาษาที่ใช้ในสังคมเช่นการใช้ภาษาในการแนะนำต้อนรับเชื้อเชิญขอโทษการทักทาย กล่าวหา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย การพูดแทรกอย่างสุภาพ การชักชวน ประโยค/ ข้อความที่ใช้แนะนำตัวเอง เพื่อน และบุคคลใกล้ชิด และสำนวนการตอบรับ การแลกเปลี่ยน ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง เรื่องใกล้ตัว สถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน เป็นต้น (Wilkins, 1976)

4) หลักสูตรที่เน้นสถานการณ์ (Situational Syllabus) เนื้อหาภาษาที่นำมาสอนในหลักสูตรนี้รวบรวมจากสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นสถานการณ์ส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายคนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมแต่ละสถานการณ์ภาษาที่ใช้ประกอบด้วยภาษาในหน้าที่ต่างๆกันและนำมาเรียงต่อกันเป็นข้อความจุดประสงค์หลักของสอนภาษาตามหลักสูตรเน้นสถานการณ์ก็คือการสอนภาษาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆเช่นการต่อราคาสินค้าการไปที่ทำการไปรษณีย์ เป็นต้น

5) หลักสูตรที่เน้นทักษะ (Skill-Based Syllabus) เนื้อหาที่นำมาสอนในหลักสูตรนี้จากการรวบรวมทักษะเฉพาะที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ภาษาทักษะในที่นี้หมายถึงความสามารถของบุคคลในการใช้ภาษาการใช้ทักษะต่างๆนี้เน้นความสามารถทางภาษาศาสตร์เช่นการออกเสียงคำศัพท์ ไวยากรณ์และข้อความต่อเนื่องโดยรวบรวมทักษะการใช้ภาษาแล้วนำมาจัดรูปแบบพฤติกรรมได้แก่การฟังภาษาพูดการพูดเพื่อนำเสนอข้อมูลเป็นต้นจุดประสงค์หลักของการสอนคือการเน้นทักษะเฉพาะด้านส่วนจุดประสงค์รองคือพัฒนาความสามารถทั่วไปในการใช้ภาษาและการเรียนรู้ข้อมูลต่างๆ ในขณะที่ฝึกทักษะทางภาษา

6) หลักสูตรที่เน้นงานปฏิบัติ (Task-Based Syllabus) เนื้อหาที่นำมาสอนในหลักสูตรนี้คือจำนวนงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติโดยใช้ภาษาเป็นสื่องานที่นำมาให้ปฏิบัติต้องมีจุดประสงค์ชัดเจนงาน (task) ในที่นี้หมายถึงกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายมากกว่าการเรียนภาษาโดยทั่วไปการเน้นงานปฏิบัติมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนใช้สิ่งที่มีการจัดหาไว้แล้วช่วยในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยผู้เรียนมีโอกาสเลือกใช้ภาษาได้หลายรูปแบบหลายหน้าที่หลายทักษะอย่างเป็นอิสระและไม่สามารถคาดเดาได้ล่วงหน้าตัวอย่างงานที่นำมาสอนได้แก่การสมัครงานการพูดคุยกับบุคคลอื่นการหาข้อมูลทางโทรศัพท์เป็นต้นการสอนแบบนี้เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสารและกระบวนการทางปัญญา

7) หลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา (Content-Based Syllabus) จุดประสงค์ที่สำคัญของหลักสูตรคือการเน้นเนื้อหาหรือข้อมูลทางภาษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาในขณะที่ได้รับเนื้อหาวิชาด้วยเนื้อหาวิชาเป็นจุดประสงค์หลักในการสอนส่วนการเรียนภาษาเป็นเป้าหมายรองลงไปไม่มีการจัดเนื้อหาในการสอนภาษาสิ่งที่เน้นคือข้อมูลจากเนื้อหาวิชาตัวอย่างหลักสูตรคือการสอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้ภาษาที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้

จากรูปแบบหลักสูตรทั้ง 7 รูปแบบดังกล่าวมีทั้งข้อดีข้อด้อยข้อจำกัดผู้สอนสามารถนำไปจัดหลักสูตรตามความพร้อมของสถานศึกษาครูและนักเรียนหรือนำไปบูรณาการรูปแบบหลักสูตรหลายๆ รูปแบบเข้าด้วยกันทั้งการเน้นเนื้อหาวิชาเน้นโครงสร้างและไวยากรณ์รวมทั้งเน้นทักษะและการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุจุดมุ่งหมายสำคัญตามที่ตั้งไว้

3.3 วิธีการจัดการเรียนสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

วิธีการจัดการเรียนสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงแตกต่างกันตามทฤษฎีต่างๆแต่ไม่สามารถสรุปได้ว่าวิธีการใดดีที่สุดเพราะทุกวิธีมีจุดดีจุดเด่นที่แตกต่างกันดังนี้ (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545, ประนอมสุรัสวดี, 2534 และ David, 1984)

1) วิธีการสอนไวยากรณ์และการแปล (Grammar Translation) เป็นวิธีการสอนที่เน้นกฎไวยากรณ์และการแปลเป็นสื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนไวยากรณ์จึงเป็นตัวกำหนดเกณฑ์พื้นฐานของกิจกรรมในห้องเรียนที่มีจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีขั้นตอนการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษประกอบด้วยการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วควรเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้เรียนรู้

ด้วยวิธีการหลากหลายเพื่อให้มองเห็นผลได้ในระยะยาวและการสอนไวยากรณ์ผู้สอนต้องนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้การใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วควรเกิดขึ้นทั้งนี้การสอนไวยากรณ์ด้านการเขียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตจริงตามสถานการณ์ต่างๆได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ดังจะเห็นได้จากขั้นตอนการเรียนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอนหลักที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมด้วยการปฏิบัติทุกขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ชื่อนำเข้าสู่บทเรียนเป็นขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียนด้านไวยากรณ์ต้องนำเสนอด้วยการใช้สื่อการสาธิตการแสดงละครบทสนทนาบทอ่านเพลงวิดีโอทัศน์หรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดในขั้นนี้ผู้สอนให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและสรุปเป็นกฎเกณฑ์ผู้สอนนำเข้าสู่เนื้อหาในขั้นเริ่มแรกผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนก่อนโดยใช้รูปภาพการเล่าเรื่องเป็นต้นจากนั้นผู้สอนจึงสอดแทรกเนื้อหาที่มีบริบทหรือสถานการณ์กำกับอยู่ด้วยซึ่งเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาและเนื้อหาที่มีคำศัพท์และรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาเพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังหรืออ่านได้จากนั้นผู้สอนจะกระตุ้นการเรียนรู้โดยสังเกตว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังหรืออ่านเพียงใดเช่นถามคำถามให้ตอบหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดตอบคำถามหรือสามารถใช้ภาษาได้และในการสอนผู้สอนต้องอธิบายและแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาภาษานั้นมีรูปแบบวิธีการใช้และมีความหมายอย่างไรและใช้ภาษาแม่ในการอธิบายซึ่งกิจกรรมในขั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศพัฒนาความรู้และหัวข้อที่น่าสนใจที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่เพื่อช่วยให้ผู้เรียนนึกถึงสิ่งที่เรียนไปแล้วและสอนสิ่งใหม่เพิ่มเติมซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นขั้นระดมความคิด (Brainstorming) ผู้เรียนมีความสนใจมาก

ขั้นตอนที่ 2 ชื่อนสอน ผู้สอนจะเน้นสอนเรื่องส่วนประกอบของไวยากรณ์ทั้งด้านคำศัพท์การแปลความหมายการออกเสียงรูปแบบและหน้าที่หรือกฎเกณฑ์ข้อยกเว้นต่างๆในบางชั้นเรียน ครูต้องอธิบายและแปลหรือทำให้เห็นภาพรวมอธิบายโดยใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนการสอนในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจำรูปแบบของไวยากรณ์ได้จึงเน้นความถูกต้องของไวยากรณ์เป็นหลักแต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆด้วยในขณะที่ผู้เรียนฝึกผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วยเช่นสอนคำศัพท์สอนโครงสร้างโดยอธิบายกฎไวยากรณ์และข้อยกเว้นต่างๆให้ผู้เรียนทราบพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบแล้วให้ผู้เรียนฝึกใช้กฎไวยากรณ์หรือฝึกทำแบบฝึกหัดที่เรียนนั้นในการสร้างประโยคต่างๆเพื่อให้เข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆที่

เรียนไปแล้วให้ฝึกการเขียนประโยคเป็นภาษาของตนเองตามที่ครูสอนผู้เรียนมีความตั้งใจในการทำ ความเข้าใจกับเนื้อหาดี

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นฝึกฝน ขั้นการฝึกเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่ง เรียนรู้เรื่องใหม่หรือดำเนินเรื่องต่อจากครั้งก่อนในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมโดยมีผู้สอนเป็น ผู้นำในการฝึกโดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้จึงเน้นความ ถูกต้องของภาษาเป็นหลักแต่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและ วิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆด้วยเช่นกันการฝึกแบบควบคุมนี้ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบซ้ำๆคือให้นักเรียนฝึกตามตัวอย่างซ้ำๆจนสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นๆได้ดังนั้นในการฝึกแบบนี้ นักเรียนจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายและรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการฝึกได้ในการฝึกขั้นนี้ให้ ผู้เรียนนำภาษาที่เรียนไปใช้ด้วยตนเองในสถานการณ์ต่างๆอย่างอิสระได้ตรวจสอบสิ่งที่ตนเองเรียนรู้ และได้รับรู้ปัญหาของตนเองเช่นฝึกทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมฝึกเขียนประโยคหรือเรื่องราวโดยเน้นการใช้ ไวยากรณ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์เป็นหลักการฝึกสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนโดยให้นักเรียนเปลี่ยนเป็น เรื่องราวของตนเองผู้เรียนมีการฝึกฝนทำให้มีความเข้าใจมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นนำไปใช้ การนำภาษาอังกฤษไปใช้เพื่อการสื่อสารทั้งด้าน การฟังการพูดการอ่านและการเขียนจัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะการฝึกใช้ภาษาเปรียบเสมือน ตัวกลางที่ใช้เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้น เรียนการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั่วไปจึงมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้คล่องแคล่ว ในสถานการณ์จริงโดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนมาใช้ให้เป็น ประโยชน์อย่างเต็มความสามารถและสามารถช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาในการสื่อสารให้แก่ ผู้เรียนได้เป็นอย่างดีดังนั้นขั้นตอนการสอนที่เน้นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเขียนไวยากรณ์ นั้นเริ่มที่การนำเข้าสู่บทเรียนโดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นและช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนและ ช่วยให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วออกมาใช้สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนการนำไปใช้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงโดยนำโครงสร้างไวยากรณ์ไปปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนกำหนดให้ในขั้นสุดท้ายคือขั้นที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระและสามารถสร้างประโยคหรือ ข้อความขึ้นมาเองได้อย่างคล่องแคล่วซึ่งสถานการณ์จะคล้ายคลึงกับการฝึกเพียงแต่นักเรียนจะได้ใช้ กับสถานการณ์จริงๆมากขึ้นเช่นการให้ผู้เรียนคิดบทสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนมาแล้วแสดง

บทบาทสมมติให้เพื่อนดูหรือผู้เรียนสามารถพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องการเขียนเรียงความได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เป็นต้นผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และมีความมั่นใจยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นทดสอบ เป็นการประเมินผลการเรียนโดยให้ผู้เรียนทำการบ้านโดยการทำให้แบบฝึกหัดเพิ่มเติมหรือให้ท่องจำคำศัพท์และสามารถนำไปแต่งประโยคหรือการเขียนข้อความภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาของตนเองหรือการเขียนภาษาของตนเองเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียนเป็นต้นหรือการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนเป็นการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับในสิ่งที่เรียนไปแล้วเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนพัฒนาขึ้นมากน้อยเพียงใดครูจะมีวิธีการปรับปรุงการสอนอย่างไรต่อไปการทดสอบเป็นการแสดงให้เห็นถึงระดับความเข้าใจของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพียงใดจุดประสงค์หลักของการสอบคือการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนในสิ่งที่เรียนไปแล้วและขณะเดียวกันการทดสอบทำให้ครูเข้าใจว่าจะเพิ่มเติมเนื้อหาอะไรหรือปรับปรุงอะไรเมื่อผู้เรียนรู้พัฒนาการของตนเองแล้วสามารถหาความรู้เพิ่มเติมและปรับปรุงตนเองได้

จากข้อความข้างต้นกล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการเรียนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอนหลักผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ (พรสวรรค์สีป้อ, 2550) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ไวยากรณ์เริ่มจากการนำเสนอหัวข้อไวยากรณ์จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกแบบควบคุมซึ่งเน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและขั้นสุดท้ายคือให้ฝึกไวยากรณ์ที่เรียนในสถานการณ์ที่อิสระขึ้นหลังจากนั้นได้เปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลแล้วผู้วิจัยแสดงความคิดเห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญมากสำหรับผู้สอนและผู้เรียนเพราะการมีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจนจะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จผู้สอนก็สามารถสอนได้อย่างราบรื่นตามแผนการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนก็เกิดความเข้าใจเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

2) วิธีสอนแบบตรง (Direct method) เป็นวิธีการสอนที่เน้นทักษะการฟังและพูดให้เกิดความเข้าใจก่อนแล้วจึงฝึกทักษะการอ่านและการเขียนโดยมีความเชื่อว่าเมื่อนักเรียนสามารถฟังและพูดได้แล้วก็สามารถอ่านและเขียนได้ง่ายและเร็วขึ้นไม่เน้นไวยากรณ์กฎเกณฑ์มากนักกับทเรียน

ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมสนทนานักเรียนได้ใช้ภาษาเต็มที่การสอนแบบตรงเป็นวิธีแรกหลังจากเกิดการปฏิรูปทางการสอนภาษาต่างประเทศ เนื่องจากนักภาษาศาสตร์เห็นว่าวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลมิได้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการสอนแบบตรงคือมุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร บทเรียนส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยกิจกรรมที่เป็นบทสนทนา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนจะ ถูกกระตุ้นให้ใช้ภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนอยู่ตลอดเวลา โดยไม่มีการใช้ภาษาของผู้เรียนเลย เวลาสอนผู้สอนจะพยายามสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ให้เหมือนสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศ ผู้สอนจะใช้ภาษาต่างประเทศตลอดเวลา ไม่มีการเน้นสอนไวยากรณ์จะไม่มีการบอกกฎไวยากรณ์อย่างชัดเจน แต่การเรียนรู้ไวยากรณ์จะเรียนรู้จากตัวอย่างและการใช้ภาษา แล้วสรุปกฎเกณฑ์ ถึงแม้จะมีการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง-พูด อ่าน เขียน แต่การฝึกทักษะพูดเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดทักษะอ่านและเขียนจะมีพื้นฐานมาจากการพูดก่อน วิธีสอนแบบนี้เน้นการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของผู้พูดภาษา

3) วิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio – Lingual Method) เป็นวิธีการสอนตามหลักภาษาศาสตร์และวิธีสอนตามแนวโครงสร้างเป็นการสอนตามหลักธรรมชาติคือฟังพูดอ่านและเขียนสอนครบองค์ประกอบลำดับจากง่ายไปหายากการสอนวิธีนี้มีชื่อเรียกหลายแบบ เช่น Oral – Aural Method และ Oral linguistic method แต่ในปัจจุบันนิยมเรียกว่า Audio – Lingual Method การสอนวิธีนี้ยึดทฤษฎีที่ว่า ภาษาทุกภาษาในโลกย่อมมีระบบเสียง โครงสร้าง (ไวยากรณ์) และความหมายเป็นของตนเองโดยเฉพาะ และยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้แบบศึกษาพฤติกรรม (behaviorism) ซึ่งเชื่อว่าภาษานั้นเป็นพฤติกรรม เมื่อผู้เรียนมีสิ่งเร้าซึ่งเกิดขึ้นโดยการที่ครูเป็นผู้ให้แบบอย่างทางภาษาโดยการพูดหรือเขียน เมื่อผู้เรียนฟังหรืออ่านแล้วก็มีพฤติกรรมตอบสนองโดยการพูดหรือเขียน ตลอดเวลาผู้สอนและผู้เรียนจะมีพฤติกรรมตอบโต้สัมพันธ์กัน คือครูประเมินผลโดยการพิจารณาจากการตอบสนองของนักเรียน ประเมินค่าแล้วให้การฝึกอย่างหนักหน่วงเป็นการเสริมแรง (reinforcement) โดยใช้วิธีการฝึกโครงสร้าง (pattern) ซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ(darunee521, 2555)

4) วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning theory) วิธีการสอนแบบนี้ยึดแนวคิดที่ว่าภาษาเป็นระบบที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ความเข้าใจ และการแสดงออกทางภาษาขึ้นอยู่กับความเข้าใจกฎเกณฑ์เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจรูปแบบของภาษา และความหมายแล้วก็จะสามารถใช้ภาษาได้วิธีการสอนแบบนี้ยึดแนวคิดที่ว่า ภาษาเป็นระบบที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ความเข้าใจ และการแสดงออก ทางภาษาขึ้นอยู่กับความเข้าใจ กฎเกณฑ์ เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจในรูปแบบของภาษาและความหมายแล้ว ก็จะสามารถใช้ภาษาได้ ในระยะหลัง สงครามโลกเป็นต้นมา วิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio-lingual method) ได้รับความนิยมน้อยลง แพร่หลายผู้สอนภาษาต่างประเทศต่างได้รับการชักชวนให้ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูด แต่เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนปรากฏว่าผลที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง นอกจากนี้ จากการวิจัยยังพบว่า ผลที่ได้ไม่ดีไปกว่าวิธีเดิม

ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงหันมาสนใจวิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ ซึ่งได้แนวคิดมาจากนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ เช่น John B. Carroll, Kenneth Chastain และ Noam Chomsky นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ไม่เห็นด้วยกับนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมซึ่งเชื่อว่า ภาษาเป็นเรื่องของการสร้างสมนัยจากการวางเงื่อนไขและการตอบสนองต่อสิ่งเร้า แต่กลุ่มนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาของคนมีความสลับซับซ้อนมากกว่าเพราะเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภายในสมองมนุษย์ หรือเกิดจากรู้ความเข้าใจและการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน Carroll กล่าวถึงวิธีนี้ว่าเป็นการสอนแบบไวยากรณ์ และแปลโฉมหน้าใหม่ เพราะการเรียนภาษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ศัพท์ โครงสร้างและการวิเคราะห์ภาษาอย่างมีแบบแผน

สรุปแล้วการสอนแบบนี้คล้ายกับการสอนแบบไวยากรณ์และแปลในส่วนที่เน้นความเข้าใจ โครงสร้างภาษา แต่แตกต่างที่จุดมุ่งหมายในการสอนวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลมุ่งสอนไวยากรณ์ เพื่อนำไปใช้แปลข้อความต่าง ๆ ความสำคัญจึงอยู่ที่ความสามารถในการเทียบเคียงภาษาทั้งสอง แต่การสอนตามทฤษฎีความรู้ความเข้าใจมุ่งเน้นกระบวนการทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาที่เรียน และเน้นการพัฒนา ทักษะทั้ง 4 แต่ไม่ใช่การฝึกซ้ำ ๆ ตามวิธีสอนแบบฟัง-พูด วิธีสอนแบบความรู้ความเข้าใจเป็นการมองการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการแก้ปัญหาผู้เรียนจะได้รับการแนะนำช่วยเหลือ โดยเริ่มจากความเข้าใจพื้นฐานทางด้านกฎเกณฑ์ทางภาษาของผู้เรียนเอง ครูจัดบรรยากาศของชั้นเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงภาษาของตนเองกับภาษาใหม่ (วชิร ภูมมา)

5) วิธีสอนตามเอกัตภาพ (Individualized Instruction) จากวิวัฒนาการสอนภาษาอังกฤษจะเห็นว่าผู้เรียนเริ่มมีบทบาทจากการเป็นผู้รับเพียงฝ่ายเดียวมาเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้นเป็นลำดับการจัดการเรียนรู้แบบเอกัตภาพ เป็นการจักระบบการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจะจัดให้สอดคล้องกับสติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และความสะดวกของผู้เรียนแต่ละบุคคล ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้จากการศึกษา ค้นคว้า สืบค้นด้วยตนเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถและความสะดวกของผู้เรียนเองเป็นสำคัญ (ณัฐภา แสงคำ, 2529 : 16-23)

6) วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response Method) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางนี้คิดขึ้นมาโดย James Asher ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาชาวอเมริกัน วิธีสอนแบบนี้มีแนวคิดที่ว่า การสื่อความหมายของภาษาต่างประเทศ อาจทำได้โดยการใช้ปฏิบัติ หรือใช้กริยาอาการประกอบ ผู้เรียนจะจำได้ดี ถ้าได้ปฏิบัติหรือแสดงการโต้ตอบด้วยการเรียนภาษาควรเรียนกลุ่มคำที่มีความหมายไม่ใช่การเรียนคำโดด ๆ เน้นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียนผู้เรียนควรได้รับการฝึกฟังให้เข้าใจก่อนที่จะฝึกพูด ผู้เรียนจะเริ่มพูด เมื่อพร้อมที่จะพูดผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตและการกระทำของผู้อื่นและจากการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณเองประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างดี การแก้ไขเมื่อผู้เรียนทำผิดจึงควรทำอย่างนุ่มนวล ไม่โง่งแง้งโดยผู้สอนอาจพูดซ้ำ หรือปฏิบัติให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่าง การแก้ไขในรายละเอียดอาจต้องชะลอไว้จนกว่าผู้เรียนจะอยู่ในระดับสูงขึ้น (วชิร ภูมมา)

7) วิธีการสอนแบบอภิปราย (Discussion Method) เป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มรวมพลังความคิดเพื่อพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาหาข้อเท็จจริงวิธีสอนแบบอภิปราย หมายถึง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการสนทนาเพื่อช่วยในการแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนโดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน แทนที่ครูจะเป็นฝ่ายตั้งปัญหาคอยถามเด็ก ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามบ้างและให้นักเรียนมีส่วนช่วยตอบด้วย คือ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา วิธีการสอนนี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น พูดเป็น และยังเป็นส่งเสริมให้มีการอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย เป็นการพัฒนาผู้เรียนทางด้านความรู้ และการทำงานเป็นกลุ่มด้วย (สุพิน บุญชูวงศ์ .2530:68)

8) วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นวิธีที่สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้ผู้เรียนสนใจหรือตามที่ครูมอบหมายให้ทำลักษณะการสอนการสอนแบบโครงการหมายถึง การจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งให้ความสำคัญกับเด็ก ส่งเสริมให้เด็กแสวงหาคำตอบจากการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยที่เด็กหรือครูร่วมกันกำหนดเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วดำเนินการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและจากแหล่งเรียนรู้

4. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

สภาพในการจัดการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการประกันคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่สามารถนำไปปฏิรูปการศึกษา ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการประเมินผลของผู้เรียน และการประเมินผลการสอนของผู้สอน การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและยกระดับมาตรฐานการศึกษาได้สูงขึ้น

กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโปรแกรมวิชา โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ เหมาะสมกับเนื้อหาและประสบการณ์ สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข รวมทั้งความพยายามที่จะเชื่อมโยงองค์ความรู้สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ตลอดจนการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมพัฒนานักเรียนเข้าด้วยกัน

4.1 หลักการจัดการเรียนการสอน

แครร์รอล ได้เสนอหลักการสำคัญจากงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ความถนัดของผู้เรียน (Learner's Aptitude) ผู้เรียนย่อมมีความแตกต่างกันในด้านความถนัดในการเรียนรู้ การใช้เวลาของผู้เรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน แต่ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้

2) ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน (Learner's Intelligence) ผู้เรียนย่อมมีความสามารถทางสติปัญญาที่ต่างกัน เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ก็ย่อมแตกต่างกันในชั้นเรียนแต่ละชั้น

3) ความอุตสาหพยายามของผู้เรียน (Learner's Perseverance) นักเรียนแต่ละคนย่อมมีความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้ที่ต่างกัน และย่อมจะส่งผลต่อแรงจูงใจพร้อมทั้งความเฝ้านุถุธิในการเรียนรู้แตกต่างกัน

4) คุณภาพในการสอน (Quality of Instruction) กลวิธีการสอนที่ต่างกันย่อมมีผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน การสอนที่ดียอมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

5) โอกาสในการเรียนรู้ (Learning Opportunities) ผู้เรียนที่มีโอกาสในการเรียนรู้นามากยอมมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ได้ดี ผู้สอนจะเป็นผู้ให้โอกาสในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ของการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนในด้านความแตกต่างทางสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน จะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้นมากที่สุด กลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม จึงควรจัดให้เหมาะสมกับขั้นตอนในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนอย่างรู้แจ้ง (Mastery Learning)

4.2 ขั้นตอนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้แครร์รอล ได้นำเสนอขั้นตอนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นรับรู้ (Acquisition Stage) ขั้นนี้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน โดยการลองผิดลองถูก และยังไม่มีความชำนาญมากนัก ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเริ่มการรับรู้การสอนของผู้สอนใหม่

2) ขั้นคล่องตัว (Fluency Stage) ขั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนสิ่งที่เรียนรู้นมากขึ้น ผู้เรียนจะมีความชำนาญในความรู้ที่เรียนมา เช่น การทำแบบฝึกหัดต่างๆ

3) ขั้นคงที่ (Maintenance Stage) ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีความชำนาญและความสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างคงที่ เนื่องจากประสบความสำเร็จในการฝึกฝนจนคล่องตัวแล้วในขั้นที่ 3 จึงทำให้เกิดความทรงจำระยะยาวในสิ่งที่เรียนรู้ เช่น การจำคำศัพท์ การจัดรูปประโยค

4) ขั้นนำไปใช้ (Application Stage) ขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถ นำความรู้ที่มีความแม่นยำไปใช้ เช่น การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ความรู้ที่เรียนมาในสถานการณ์จริง

5) ขั้นปรับตัว (Adaptation Stage) ขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถปรับการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การสร้างโครงงาน หรือแผนงาน ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

ขั้นตอนการเรียนรู้ดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการสร้างแผนการสอนรวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

4.3 องค์ประกอบในการจัดแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ควรคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1) หลักการและแนวทฤษฎีของวิชาที่ทำการสอน (Approaching) ศึกษาหลักการและแนวทฤษฎีของวิชาที่ทำการสอนอย่างละเอียด โดยพิจารณาหลักการและเหตุผลของแนวการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมจากตำรา หรือผลงานวิจัยต่างๆ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

2) วิธีการสอน (Method Of Teaching) ศึกษาแนวโน้มของหลักการและทฤษฎีหรือผลงานวิจัยวิธีการสอนที่ได้ผลของวิชาที่ทำการสอนที่เหมาะสมและจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้สอดคล้องตามแนวโน้มของหลักการและทฤษฎีที่ได้ศึกษา

3) เทคนิคการสอน (Techniques of Teaching) ศึกษากลวิธีการสอนต่างๆ ที่จะช่วยทำให้ขั้นตอนการสอนต่างๆ ประสบความสำเร็จได้ เช่น วิธีการสอนโดยใช้การเรียนรู้ด้วยปัญหาเป็นหลัก (Problem based Learning) เทคนิคหรือกลวิธีการสอนที่สำคัญคือ การใช้คำถาม การนำอภิปราย การเสริมต่อการเรียนรู้ ฯลฯ

4) หลักสูตร (Curriculum) ผู้เรียนต้องเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรตั้งแต่ปรัชญา หลักการ วัตถุประสงค์ รายละเอียดของรายวิชาที่กำหนด รวมทั้งการวัดและประเมินผลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

5) สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน (Teaching Materials) การเตรียมการเพื่อนำเสนอเนื้อหาแก่ผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการวางแผนและการเตรียมการว่าจะนำเสนอเนื้อหา หรือแนวคิดอย่างไรจึงจะเหมาะสมสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ใดบ้างที่สมควรนำมาใช้ให้เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถและความสนใจสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6) บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน (Roles Of Teachers and Students) การเตรียมการจัดการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพิจารณาบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ในแต่ละขั้นตอน เพื่อการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

4.4 หลักการจัดแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผล ควรพิจารณาจากแผนการสอนระยะสั้น หรือแผนการสอนในแต่ละคาบให้สอดคล้องกับแผนระยะยาว ซึ่งกำหนดได้ตามหลักสูตร และแบ่งช่วงของการสอนออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

1) การให้รูปแบบการสอน (Modeling) พิจารณาการนำเสนอรูปแบบของแนวคิดหรือเนื้อหาให้ผู้เรียนสนใจในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้รูปภาพ การใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ การเล่าเรื่อง การใช้กรณีศึกษา การใช้คำถาม ฯลฯ การให้รูปแบบการสอนจะเน้นการนำเสนอที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด หรือการค้นคว้าที่ต่อเนื่อง โดยการนำหรือเสนอแนะวิธีการจากผู้สอนเป็นตัวอย่าง

2) การให้ฝึกปฏิบัติ (Practicing) ในช่วงนี้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติในกลุ่มย่อยกับเพื่อนๆ หรือตามลำพัง ภายใต้การดูแลเอาใจใส่และการแนะนำของครู

3) การปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระ (Conduction Independent Activities) ในช่วงนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างอิสระตามแนวคิดของตนเองหรือของกลุ่ม โดยให้ประยุกต์ความรู้และแนวคิดที่ได้เรียนรู้มาใช้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

4.5 หลักการจัดการเรียนรู้

การพิจารณากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ การพิจารณาหลักการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นเสาหลักของการศึกษา ในยุคทศวรรษวรรษใหม่ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ประสบการณ์เรียนรู้ ดังนี้

1) การเรียนรู้เพื่อเข้าใจ (Learning to know) ให้ผู้เรียนได้รับรู้และเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ อย่างมีวิจาร์ณญาณด้วยเหตุด้วยผล เพื่อเข้าใจรายละเอียดของเนื้อหาหรือแนวคิดต่างๆ ลักษณะของการเรียนรู้จึงควรเน้นกระบวนการทางความคิด เช่น การอภิปราย การคิดวิเคราะห์ ฯลฯ

2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติ (Learning to do) ให้ผู้เรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้โดยตรงจากการปฏิบัติ

3) การเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน(Learning to get together) ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อให้รู้จักการแบ่งปัน ความรับผิดชอบร่วมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4) การเรียนรู้เพื่อเป็นตัวของตัวเอง (Learning to be) ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับประสบการณ์การเรียนรู้โดยรู้จักคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และมีความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างภาคภูมิใจเป็นทั้งคนดี คนเก่ง มีความสุขในการเรียนรู้

5. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยตั้งแต่เริ่มแรกเป็นการสอนที่เน้นความสำคัญของโครงสร้างภาษาหรือไวยากรณ์เพราะมีความเชื่อว่าถ้าผู้เรียนมีความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ภาษาดีแล้วจะสามารถนำไปใช้ได้แต่ปรากฏว่าไม่จะเป็นการเรียนแบบไวยากรณ์และการแปล หรือการสอนแบบฟัง-พูด ต่างก็ไม่ได้ผลเพราะผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับในห้องเรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้ สุนทร หลุ่มประพันธ์ (2547: 9- 10)

พวงเพ็ญอินทรประวดี (2521: 72-80) ได้เสนอปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยดัง ต่อไปนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู

- 1.1) ความรู้ของครูยังไม่ได้มาตรฐาน
- 1.2) การเตรียมการสอนของครูยังไม่สม่ำเสมอ
- 1.3) ครูไม่เข้าใจโครงสร้างของหนังสือแบบเรียน
- 1.4) ครูไม่มีเวลาแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
- 1.5) ครูแปลประโยคให้นักเรียนเป็นภาษาไทย
- 1.6) ครูมีความเข้าใจนักเรียนในชั้นของตนน้อยเกินไป

2) ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

- 2.1) นักเรียนให้ความสนใจกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษน้อยมาก
- 2.2) นักเรียนมีพื้นฐานความรู้อ่อนเกินไป
- 2.3) นักเรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

3) ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน

- 3.1) จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป
- 3.2) การเรียนในระดับชั้นหนึ่งๆดำเนินไปไม่เท่ากัน
- 3.3) เนื้อหาที่สอนมีมากเกินไป

4) ปัญหาเรื่องวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน

- 4.1) ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
- 4.2) ครูมีความสับสนเกี่ยวกับหลักสูตร

สังเวียนสฤชดิกุล (2521:3-4) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1) หลักสูตรไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการสอนทักษะทั้งสี่ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนอย่างแท้จริง โดยทั่วไปแล้วสภาพการเรียนการสอนจริงจะเน้นการอ่านและไวยากรณ์เป็นส่วนใหญ่

2) ครูสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ได้เชี่ยวชาญในการสอนทั้งทักษะทั้งสี่ จะมีความสามารถจริงๆเฉพาะในเรื่องการสอนอ่านและการสอนไวยากรณ์

3) นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษไม่ดี ทำให้เป็นภาระของโรงเรียนมัธยมที่จะต้องแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

4) การสอน ครูสอนภาษาอังกฤษบางคนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีมาก แต่ไม่มีความสนใจเรื่องวิธีสอน ทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ

สุไรพงษ์ทองเจริญ (2522:62-70) ได้เสนอปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยดัง ต่อไปนี้

1) ปัญหาทางด้านหลักสูตร เช่น หลักสูตรไม่เอื้อต่อการประกอบอาชีพมากนัก หลักสูตรกว้างเกินไป หลักสูตรไม่ต่อเนื่องจากมัธยมศึกษา

2) ปัญหาด้านผู้สอน เช่น มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดความสนใจในการศึกษาค้นคว้า

3) ปัญหาด้านผู้เรียน เช่น มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา ไม่เห็นจุดประสงค์ที่ชัดเจนของการเรียนภาษา ไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนภาษา

4) ปัญหาด้านตำรา เช่น ขาดตำราที่เหมาะสม

ศรวิชัย สุวรรณกิตติ (2522:74-78) ได้อธิบายเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับครู

1.1) ครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาไม่แม่นยำ อาจเป็นเพราะความสามารถของครูเองเห็นว่าเนื้อหาที่จะสอนนั้นง่าย เมื่อนักเรียนเกิดปัญหาซึ่งครูไม่คาดคิดมาก่อน ครูจึงไม่สามารถแก้ปัญหาได้หรือแก้ไขผิดๆบางโรงเรียนจัดครูเข้าสอนวิชาที่ไม่ถนัด เพราะเห็นว่าเป็นโรงเรียนเล็กๆ

1.2) ครูขาดความพร้อมที่จะสอน ไม่มีการเตรียมบทเรียนอาจเป็นเพราะครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป หรือเป็นเพราะครูต้องการความสะดวกสบายในการสอน เคยสอนมาอย่างไรก็สอนอย่างนั้นตลอด ไม่มีการปรับปรุง ดัดแปลงให้เหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

1.3) ครูขาดความมั่นใจในตนเอง อาจเป็นเพราะความไม่แม่นยำในเนื้อหาหรือในเรื่องวิธีการสอน มีความอายที่จะออกเสียงภาษาอังกฤษ นักเรียนจึงไม่มีโอกาสที่จะพูดหรือฟังภาษาอังกฤษด้วย

1.4) ครูขาดความรู้ด้านวิธีสอนที่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะครูไม่เคยศึกษามาก่อนหรือศึกษามากอย่างผิดเพี้ยน ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้อง

1.5) ครูบางคนไม่สนใจหลักสูตร ว่าวิชาที่ตนเองสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไรบ้าง ครอบคลุมอะไรบ้าง ทำให้การสอนนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ ครูไม่เห็นความสำคัญของวิชาที่สอนไม่ทราบว่าหลักสูตรจัดให้นักเรียนเรียนวิชานี้เพื่อจุดมุ่งหมายอะไร

1.6) ครูไม่มีเวลาตรวจงานของนักเรียน เพราะบางโรงเรียนครูสอนมากเกินไป จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องก็มาก

1.7) ครูขาดการใช้จิตวิทยาในการสอน วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกเป็นอย่างมาก ทั้งครูและนักเรียน บางครั้งครูไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่สอนได้หรือนักเรียนเรียนไม่เท่าที่ครูคาดคิดเอาไว้ ครูก็โกรธและดูด่านักเรียนจนบางครั้งนักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ

2) ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

2.1) นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูและวิชาภาษาอังกฤษ

2.2) จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมากเกินไปทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง การร่วมกิจกรรมต่างๆเป็นไปด้วยความยากลำบาก

2.3) นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง โดยเฉพาะในการพูด

2.4) นักเรียนขาดการสนับสนุนและช่วยเหลือจากทางบ้านในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบ้านภาษาอังกฤษ และนักเรียนไม่สามารถที่จะพึ่งใครในครอบครัวได้ เพราะผู้ปกครองไม่ได้เรียนมาหรือขาดความเข้าใจในวิชานี้ ทำให้นักเรียนเกิดความท้อในการเรียนได้

2.5) นักเรียนไม่รู้จักช่วยตนเอง คอยแต่จะให้ครูเป็นฝ่ายให้อยู่ฝ่ายเดียว เมื่อเรียนเสร็จสิ้นไปวันหนึ่งๆ ไม่ได้ทบทวนสิ่งที่เรียนไปทำให้ลืม เพราะวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนอยู่บ่อยๆ

3) ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน

3.1) ลักษณะของห้องเรียนในบางโรงเรียนไม่เหมาะสมกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในการฝึกปากเปล่าของนักเรียน เพราะเสียงไปรบกวนห้องใกล้เคียง

3.2) โรงเรียนบางแห่งขาดห้องสมุดและหนังสือประกอบอื่นๆทางภาษาอังกฤษ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม

3.3) โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดห้องปฏิบัติการทางภาษา ขาดอุปกรณ์ทางการสอน

3.4) โรงเรียนบางแห่งไม่มีครูภาษาต่างประเทศสาขาอื่นนอกจากภาษาอังกฤษ จึงกำหนดตายตัวให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แทนที่จะให้โอกาสนักเรียนได้เลือกวิชาตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ

3.5) ผู้บริหารในบางโรงเรียนยังไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษดี มุ่งจะให้ครูสอนเพื่อให้นักเรียนสอบผ่านวิชานี้แต่เพียงอย่างเดียว และในบางโรงเรียนผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา เห็นว่าเป็นการสิ้นเปลืองและเปล่าประโยชน์

สรุปได้ว่าปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะมากหรือน้อยนั้นต้องประกอบด้วยปัจจัยต่างๆหลายประการ เช่น จากตัวผู้เรียน คือ นักเรียนให้ความสนใจกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษน้อยมาก พื้นฐานทางความรู้วิชาภาษาอังกฤษอ่อนเกินไป และนักเรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จากตัวครูผู้สอน คือ ความรู้ของครูยังไม่ได้มาตรฐาน การเตรียมการสอนของครูยังไม่สม่ำเสมอขาดความพร้อมที่จะสอน ไม่มีการเตรียมบทเรียนก่อนที่จะสอน ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ขาดประสบการณ์ในการสอนและขาดความสนใจในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จากตัวผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารในบางโรงเรียนยังไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษดี บางโรงเรียนผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา จากบรรยากาศภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมในการเรียน รวมไปถึงเทคนิควิธีการสอนของครูผู้สอน คือ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป การเรียนในระดับชั้นหนึ่งๆดำเนินไปไม่เท่ากัน เนื้อหาที่สอนมีมากเกินไป ลักษณะของห้องเรียนในบางโรงเรียนไม่เหมาะสมกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษบางแห่งขาดห้องสมุดและหนังสือประกอบอื่นๆทางภาษาอังกฤษ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมดังนั้นสถานศึกษาจึงควรสร้างและสนับสนุนให้มีบรรยากาศทางวิชาการขึ้น เช่น การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในห้องเรียน สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง นอกจากนี้สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อภาษาอังกฤษให้หลากหลาย มีการจัดอบรมครูหรือส่งครูเข้ารับการอบรม

เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอนทุกปี ส่วนตัวครูผู้สอนเองก็ต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมและพยายามปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจใคร่รู้ให้มากขึ้น เป็นต้น

6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

6.1 ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Satisfaction ซึ่งมีนักวิชาการหลายคน ได้ศึกษาและให้แนวคิดไว้ต่างๆ เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538 : 8) ให้ความเห็นว่า ระบบความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนองหรือจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมีค่ามากกว่าความรู้สึกทางลบ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539 : 365) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจและการจูงใจจะเป็นเหตุและผลซึ่งกันและกัน และได้ให้แนวความคิดไว้ว่า การจูงใจ (Motivation) เป็นสิ่งเร้าและความพยายามที่จะตอบสนองความต้องการหรือเป้าหมาย ส่วนความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความพอใจเมื่อต้องการหรือเป้าหมายได้รับการตอบสนอง ดังนั้นการจูงใจจึงเป็นสิ่งเร้าเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ ความพึงพอใจ

วิรัช สงวนวงศ์วาน และพรรณพิมล ก้านกนก (2545 : 18) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจของลูกค้เมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพการท างานของผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมากับสิ่งที่คาดหวังไว้ ระดับความคาดหวังของลูกค้อาจได้จากประสบการณ์ที่เคยใช้สินค้านั้น

ศิวฉวีวรรณ วิทยาภรณ์ (2550 : 29) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจหลังการได้รับการเป็นระดับความพึงพอใจต่อการรับบริการด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านความสะอาดที่ได้รับ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านคุณภาพของการบริการที่ได้รับ ด้านระยะเวลาในการดำเนินการ และด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ

นิตยา จุ้ยนว (2550 : 8) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจในการท างานเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ ความพึงพอใจในงานจึงช่วยเสริมความรู้สึกมีคุณค่าให้แก่คนงานได้นอกจากนั้น

การทำให้คนงานมีความพึงพอใจในการทำงานยังอาจช่วยลดความเป็นปฏิกิริยาต่อต้านของคนงานด้วย การเป็นปฏิกิริยาต่อต้านจะเป็นผลเสียต่อองค์กร เพราะคนงานจะแสดงออกซึ่งความเป็นปฏิกิริยาด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การขาดงาน การลาออกจากงาน เป็นต้นซึ่งจะทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานของคนงานลดลง การสร้างความพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะนอกจากจะช่วยให้คนงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจและรู้สึกว่าคุณภาพแล้วยังช่วยลดแนวโน้มปรากฏการณ์อันเกิดจากการเป็นปฏิกิริยาต่อต้านของคนงานด้วย

วรูม (Vroom, 1970 : 90) กล่าวว่า ทักษะและความพึงพอใจเป็นสิ่งที่สามารถใช้แทนได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น และทักษะในด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

สรุปได้ว่า หากบุคคลมีความพึงพอใจย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน ตลอดจนทำให้เกิดความศรัทธาในหน่วยงาน ผู้บริหารและผู้ให้บริการล้วนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริการให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสถานการณ์

วารุณี ภาชนนท์ (2551 : 7-8) ได้ศึกษาทฤษฎีบาร์นาร์ด ที่กล่าวถึงมูลเหตุที่ทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานไว้หลายประการ

- 1) สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงิน สิ่งของ หรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นการตอบแทน เช่น รางวัลทำงานที่เขาได้ปฏิบัติมาเป็นอย่างดี
- 2) สิ่งจูงใจเป็นโอกาสของบุคคลซึ่งไม่ใช่วัตถุ จัดเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญในการช่วยเหลือส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานมากกว่ารางวัลที่เป็นวัตถุ เพราะสิ่งจูงใจประเภทนี้ไม่เกิดกับทุกคน เช่น เกียรติภูมิ ตำแหน่ง การให้สิทธิพิเศษและการมีอำนาจ เป็นต้น
- 3) สภาพร่างกายที่พึงปรารถนา หมายถึง สิ่งแวดล้อมในความสะดวกต่าง ๆ อันอาจจะก่อให้เกิดความสุขทางกายในการทำงาน
- 4) ผลประโยชน์ทางอุดมคติ เป็นสิ่งจูงใจซึ่งอยู่ระหว่างความมีอำนาจที่สุดกับความท้อแท้ ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานและสนองความต้องการของ

บุคคลในด้านความต้องการความภาคภูมิใจในด้านการแสดงฝีมือ ความรู้สึกเท่าเทียมกัน การได้มีส่วนช่วยเหลือครอบครัวตัวเองและผู้อื่นรวมทั้งได้แสดงความจริงใจต่อหน่วยงาน

5) ความดึงดูดในสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ฉันมิตรกับผู้ร่วมงานในหน่วยงาน ซึ่งถ้าความสัมพันธ์ นี้ไปได้ด้วยดีจะทำให้เกิดความผูกพันและความพอใจร่วมงาน

6) การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการและเจตคติของบุคคล เป็นการปรับปรุงตำแหน่งงาน วิธีการให้สอดคล้องกับความสามารถของบุคคล ซึ่งแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน

7) โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการท างานอย่างกว้างขวางและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมมีความรู้ความสามารถมาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของงาน ความรู้สึกเท่าเทียมกันจนมีกำลังใจในการทำงาน

8) สภาพของการอยู่ร่วมกัน เป็นความพอใจของบุคคลในด้านสังคมและทำให้คนรู้สึกมีหลักประกันและมั่นคงในการทำงาน

จะเห็นได้ว่า การจูงใจของ บาร์นาร์ด ตอบสนองความต้องการพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตโดยสิ่งจูงใจเป็นเงิน สิ่งของ และการจัดสิ่งแวดล้อมในการท างานที่ดีเป็นการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย ให้ผู้ปฏิบัติมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมความเท่าเทียมกันการให้โอกาสร่วมแสดงความสามารถและรับฟังความคิดเห็น เป็นการตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจได้อย่างเต็มที่

ทฤษฎีแรงจูงใจของพอร์เตอร์และลอว์เลอร์ (Porter and Lawler's achievement motivation) พอร์เตอร์และลอว์เลอร์ ได้นำทฤษฎีของวรูม(Vroom) มาขยายในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับการทำงาน ทั้งสองเห็นว่าการปฏิบัติงานก่อให้เกิดรางวัล หรือผลตอบแทนในขณะเดียวกัน รางวัลหรือผลตอบแทนก่อให้เกิดความพึงพอใจของคนงาน ซึ่งสามารถอธิบายความหมายหรือแนวคิดที่สำคัญ (นิตยา จุ้ยนวล,2550 :12-13)

1) การรับรู้ว่าคุณพยายามมีโอกาสนำมา ซึ่งรางวัลหรือผลตอบแทน (Perceived effort-reward probability) การรับรู้ว่าคุณพยายามมีโอกาสนำมาซึ่งรางวัลหรือ ผลตอบแทน หมายถึง การคาดหวังของคุณว่าคุณปริมาณของผลตอบแทนขึ้นอยู่กับปริมาณของคุณพยายาม

2) ความพยายามทำงานของลูกจ้างคนงาน (Effort) หมายถึง ปริมาณของพลังที่ใช้ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ปริมาณของความพยายามขึ้นอยู่กับการกระทำระหว่างคุณค่าของผลตอบแทนหรือรางวัลกับความเป็นไปได้ในการรับรู้ว่าคุณค่าความพยายามอาจนำมาซึ่งผลตอบแทน

3) คุณลักษณะและความสามารถ (Traits and abilities) หมายถึง ลักษณะต่างๆ ของบุคคลแต่ละคน เช่น ความสามารถทางสติปัญญา ทักษะหรือความชำนาญในการใช้ มือและลักษณะของบุคลิกภาพที่มีผลต่อความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปได้

4) การรับรู้ในบทบาท (Role perception) หมายถึง ประเภทหรือชนิดของกิจกรรมที่บุคคลเชื่อว่าพวกเขาควรจะทำ ถ้าพวกเขาต้องการให้งานนั้นประสบความสำเร็จ

5) การปฏิบัติงาน (Performance) หมายถึง การรวมเข้าด้วยกันของคุณค่าของผลตอบแทนและการรับรู้ว่าคุณค่าความพยายามอาจนำมาซึ่งรางวัลหรือผลตอบแทน ก่อให้เกิดความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยทั่วไป การปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นหลังจากได้มีการใช้ความพยายามแล้ว การปฏิบัติงานนอกจากขึ้นอยู่กับความพยายามแล้วยังขึ้นอยู่กับ การรับรู้ในบทบาทและความสามารถของเขาด้วย

6) รางวัลหรือผลตอบแทน (Reward) พอร์เตอร์และลอว์เลอร์แบ่งเป็นรางวัลภายนอกและรางวัลภายใน รางวัลภายนอกองค์กรเป็นผู้ให้ เช่น เงินเดือน สภาพการท างานความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน สำหรับรางวัลภายใน หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในใจได้แก่ความสำเร็จ การยอมรับตนเอง ความรับผิดชอบ เป็นต้น

7) การรับรู้ว่าคุณค่าผลตอบแทนมีความเป็นธรรม (Perceived equitable rewards) บุคคลโดยทั่วไปมักหันไปพิจารณาว่าคุณค่าที่เขาได้รับอยู่นั้น มีความเป็นธรรมชาติหรือเท่าเทียมกับผู้อื่นหรือไม่ หากว่ารางวัลที่ได้รับไม่เท่าเทียมกับคนอื่นหรือไม่เป็นธรรมชาติหรือน้อยไปสิ่งเหล่านี้อาจเป็นตัวสกัดกั้นความพึงพอใจได้

8) ความพึงพอใจ (Satisfaction) คือ ทัศนคติ ภาวะภายในของบุคคลแต่ละคนที่เกิดจากรางวัล หรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน หรือเกิดจากการคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลหรือผลตอบแทนก่อนที่จะตัดสินใจทำงาน จะนำไปสู่ความพยายามในการทำงาน จากทฤษฎีนี้

8.1) การปฏิบัติงานย่อมก่อให้เกิดผลตอบแทนหรือ รางวัลในขณะเดียวกัน ผลตอบแทนหรือรางวัลที่มีความรู้สึกว่าเป็นธรรมก่อให้เกิดความพึงพอใจด้วย

8.2) หากรางวัลที่ได้ไม่มีคุณค่าพอ ในสายตาของคนงานกับโอกาส ที่จะได้รับรางวัลมีน้อย ความพยายามในการท างานจะไม่เกิดขึ้น

8.3) จากคนงานไม่รู้ขีดในบทบาทหน้าที่ของตนอีก ทั้งยังขาดความสามารถ เพียงความพยายามแต่ประการเดียวจะไม่ทำให้งานสัมฤทธิ์ผลได้ (นิตยา จุ้ยนวนล, 2550 12 : 13)

วารุณี ภาชนนท์ (2551 : 8-9) ได้ศึกษา ทฤษฎีมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ซึ่งเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ได้เห็นว่า มนุษย์ถูกกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะได้ครอบครองความต้องการเฉพาะอย่าง ซึ่งความต้องการนี้เขาได้ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับความต้องการของบุคคล ไว้ดังนี้

1) บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจกับพฤติกรรมของคนนั้น

2) ความต้องการของคนซ้ำซ้อนกัน บางทีความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วยังไม่สิ้นสุดก็เกิดความต้องการด้านอื่นขึ้นอีก

3) ความต้องการของบุคคล จะเรียงเป็นลำดับขั้นตอนความสำคัญเมื่อต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป ระดับความต้องการของบุคคลมี 5 ขั้นตอน ตามลำดับขั้นดังนี้

3.1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น การต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อความต้องการของตนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

3.2) ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safe Needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้วมนุษย์ต้องการในขั้นสูงต่อไปคือเป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้า และความอบอุ่นใจ

3.3) ความต้องการทางสังคม (Social of Belonging Needs) ภายหลังจากที่คนได้รับการ

ตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้ว ก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้นคือ ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความยอมรับจากเพื่อน

3.4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ (Self-Esteem) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตน อยากเด่นในสังคมรวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

3.5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะมีความอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของคนหรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนี้

Good (1973 : 320) ให้ความเห็นไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงสภาพ คุณภาพ หรือระดับความพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น ซึ่งการที่บุคคลจะพึงพอใจในการทำงานที่ทำงานนั้นก็ต่อเมื่องานนั้น ได้รับประโยชน์ตอบแทนทั้งในด้านวัตถุและจิตใจ โดยที่ผลการจูงใจให้มนุษย์นั้นทำงานออกมาในรูปของความพึงพอใจที่ทำงานมาก และบรรยากาศในสถานที่ทำงานดี

สรุปได้ว่า ของมนุษย์มีความต้องการที่ไม่เท่ากัน มนุษย์แต่ละคนจะประพடுத்தันให้สอดคล้องกับความต้องการของตนในแต่ละขั้นที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน ทำให้เข้าใจธรรมชาติของความพึงพอใจ เมื่อคนได้รับสิ่งที่เขาต้องการเขาจะมีความพึงพอใจ แต่หากเขาไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการก็จะเกิดความไม่พอใจ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาที่จะพึงพอใจในสิ่งที่ไม่เคยพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว

6.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) หมายความว่า สภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ในการที่จะตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งในทำนองว่าชอบหรือไม่ชอบ ตามปกติแล้วบุคคลจะต้องมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเสมอ ซึ่งได้มีนักจิตวิทยาหรือกลุ่มผู้ที่ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติ ให้ความหมายไว้หลายความหมายดังต่อไปนี้

ลิลิเทอร์สโตน (LiliThurstone. 1967 : 77) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นการแสดงออกทางด้านผลรวมของความโน้มเอียงและความรู้สึก ความมีอคติ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นอยู่ในใจมาก่อน

ความคิด ความกลัว การบังคับขู่เข็ญและการลงความเห็นของมนุษย์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (วรรณฤดี แก้วแกมแซ. 2544 : 18)

โรคีส (Rokeach. 1970 : 112) ให้ความหมายไว้ว่า ทศนคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ (วรรณฤดี แก้วแกมแซ. 2544 : 18)

กู๊ด (Good. 1973 : 49) ให้ความหมายไว้ว่า ทศนคติเป็นความพร้อมที่จะกระทำ ปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาต่อบุคคล สิ่งของ และสภาพการณ์ใด ๆ ทั้งทางบวกและทางลบ (ฉัตรชัย ปันชาติ. 2545 : 6)

อัลพอร์ต (Allport. 1935 : 810) ให้ความหมายไว้ว่า ทศนคติหมายถึงสภาวะความพร้อมทางจิตและประสาทซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (อุทุมพร ไพลิน. 2540 : 17)

นิวคัม (Newcomb. 1954 : 128) ให้ความหมายของทศนคติว่า เป็นความรู้สึกเียงเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และทศนคตินี้จะแสดงออกได้ทางด้านพฤติกรรมสองลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วยหรือชอบ ทศนคติเช่นนี้ทำให้คนอยากปฏิบัติ อยากได้ อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น ลักษณะเช่นนี้เราเรียกว่า ทศนคติทางบวก (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่ง คือ ทศนคติทางลบ (Negative Attitude) คนจะแสดงออกทำนองไม่พึงพอใจ ไม่ชอบหรือไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ขิงขัง อยากหนีอยากอยู่ให้ห่างจากสิ่งนั้น ส่วนทศนคติอีกแบบหนึ่ง คือความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด เป็นทศนคติแบบกลาง ๆ (อุทุมพร ไพลิน. 2540 : 17)

สุชาติ โสมประยูร (2520 : 110-111) ให้ความหมายไว้ว่า ทศนคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาวะแห่งความพร้อมของจิตใจ ซึ่งมีปฏิกิริยาต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมประภาเพ็ญ สุวรรณ (2523 : 239) ให้ความหมายไว้ว่า ทศนคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างจากสถานการณ์ภายนอก

ฉัตรชัย ปันชาติ (2545 : 7) ให้ความหมายไว้ว่า ทศนคติเป็นความรู้และความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในด้านที่ดีและไม่ดี อาจเป็นลักษณะบวกหรือลบ พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจจากความหมายที่กล่าว

มา พอสรุปได้ว่า ทักษะนี้ หมายถึง สภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดพฤติกรรมในการที่จะตอบสนองต่อบุคคลสิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งในการทำนองว่าชอบหรือไม่ชอบ

6.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

อริภัทร สายนาคน (2543 : 24-25) อ้างอิงจาก ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 8-12) กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติไว้ว่า มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านความรู้ (The Cognitive Component) หมายถึง ความรู้ ความเชื่อ และความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด
- 2) ด้านความรู้สึก (The Effective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบความรู้สึกทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด
- 3) ด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้ม หรือความพร้อมที่บุคคลจะตอบรับหรือปฏิเสธ

เพื่อให้มองเห็นภาพองค์ประกอบของทัศนคติอย่างชัดเจนขึ้น โปรดดูแผนภูมิองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งจะแยกไม่ออกจากกันอย่างเด็ดขาด เช่น บุคคลที่เคยมีประสบการณ์ในการแผ้วถางป่าในเขตอุทยานแห่งชาติแล้วถูกเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติจับกุมดำเนินคดี คน ๆ นั้นอาจจะมีความรู้สึกในด้านลบต่อเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ แต่ในขณะเดียวกันคนๆนั้น อาจยอมรับว่าการแผ้วถางป่าในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย

ภาษาต่างประเทศและความสำคัญของภาษาต่างประเทศในช่วงห้าสิบปีที่ผ่านมา ภาษาอังกฤษถูกใช้อย่างกว้างขวางในเชิงการเมืองและสังคมปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษได้รับความนิยมเป็นอย่างมากของประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ในฐานะภาษาที่เป็น “ทางเลือก” (alternative language) ในการสื่อสารในบริบทของการสื่อสารข้ามภาษาและวัฒนธรรม (Kachru, 2006)

ปัจจุบัน ความสามารถทางภาษาที่ 2 มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็น “ภาษาสากล” และเมื่อพิจารณาคำว่า ภาษาสากล จะรวมไปถึงภาษาที่มีผู้ใช้ภาษานั้นเป็นจำนวนมาก ในกรณีนี้ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาสเปน ภาษาฮินดู และภาษาอารบิก เป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดห้าอันดับแรกของโลกในปัจจุบัน (McKay and McKay, 2002) อย่างไรก็ตาม

หากภาษานั้นไม่ได้ถูกใช้โดยเจ้าของภาษาอื่นก็ไม่ถือว่าภาษานั้นถูกใช้สื่อสารในวงกว้างระหว่างผู้ใช้ภาษาจากต่างประเทศ หรือเป็นภาษาสากลนั่นเอง ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากมุมมองนี้ ภาษาอังกฤษจึงถือว่าเป็นภาษาสากลในการสื่อสารทั่วโลกและในบริบทของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ด้วย ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในปัจจุบันเนื่องจากเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและการศึกษาทุกวันนี้ภาษาอังกฤษถูกใช้เป็นภาษาราชการมากกว่า 50 ประเทศ อีกทั้งหน่วยงานหลายๆหน่วยงานทั่วโลกยังใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารอีกด้วย

นอกเหนือจากภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สองแล้ว โลกยุคใหม่ยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาที่ 3 มากขึ้นด้วย โดยสำหรับประเทศไทยนั้น ภาษาที่เป็นที่นิยมของเด็กไทยในปัจจุบันคือภาษาจีนเนื่องจากปัจจุบันนี้เศรษฐกิจของประเทศจีนเข้มแข็งและเติบโตขึ้น ส่งผลให้ประเทศต่างๆ หันมาเรียนภาษาจีน และภาษาในภูมิภาคอาเซียนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ โรงเรียนสังกัด สพฐ. ซึ่งเปิดสอนภาษาต่างประเทศทั้งหมด 11 ภาษา ได้แก่ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน รัสเซีย อาหรับ พม่า เวียดนาม เขมร ไม่นับรวม ภาษาอังกฤษเพราะถือเป็นวิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียนโดยภาษาที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุดขณะนี้ คือภาษาจีน รองลงมาคือญี่ปุ่น และเกาหลีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้คนหันมาเรียนภาษาในแถบประเทศอาเซียนมากขึ้น แม้แต่คนตะวันตกเองก็หันมาสนใจเรียนภาษาจีนจำนวนมาก

6.4 ทักษะติดกับการเรียนรู้ภาษา

ผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นมีความสัมพันธ์อย่างมากกับทัศนคติของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับภาษาที่เรียน ตัวชนชาติเจ้าของภาษาหรือด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับภาษา กล่าวคือการมีทัศนคติที่ดีจะสามารถทำให้ผลการเรียนดีขึ้นหรือประสบความสำเร็จในการเรียน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529 : 31) กล่าวว่า ความถนัดทางภาษาเป็นความสามารถด้านภาษาและองค์ประกอบย่อยส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ

จาโคโบวิทส์ (Jakobovits 1971 : 91-115) กล่าวถึงองค์ประกอบย่อยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการเรียนภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้คือ

1) องค์ประกอบทางการสอน ซึ่งประกอบด้วย คุณภาพ การสอนของครู โอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินผล

2) องค์ประกอบด้านตัวผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย สติปัญญา ความสามารถทางภาษา ความถนัดทางการเรียนภาษา สมรรถภาพในการรับความรู้ใหม่ นิสัยทางการเรียน

3) องค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรม ผลอันเกิดจากตัวประกอบทางสังคมและวัฒนธรรมคือ ความสนใจในภาษาที่เรียน ทศนคติที่มีต่อภาษานั้น

ทั้งนี้ การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert 1972 : 266-272) ยังมีความเห็นสอดคล้องกับรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความสำเร็จดังกล่าว เขาเสนอว่าอาจมีความสัมพันธ์กันในทางอ้อมระหว่างทัศนคติกับความสำเร็จในการเรียนภาษา กล่าวคือการสร้างทัศนคติที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียน เรียนภาษาได้สำเร็จ และความสำเร็จในการเรียนภาษาจะส่งผลย้อนกลับไปสู่ทัศนคติของผู้เรียนด้วย การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต ที่มา : Rc, Gardner and W.E. Lambert, Attitude and Motivation in Second Language Learning (Rowley, Massachusetts : Newbury House Publishers, 1972), 268.

ส่วนซาวิยอง (Savignon 1972 : 24) มีความคิดเห็นว่าการมีความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศเป็นตัวกำหนดทัศนคติ กล่าวคือ ผู้ที่เรียนภาษาได้ดีจะเกิดทัศนคติที่ดีในทางบวก ส่วนผู้เรียนที่เรียนภาษาไม่ดีจะเกิดทัศนคติทางลบ

จากแนวความคิด ทฤษฎีและหลักการดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ทัศนคติต่อการเรียนภาษานั้นเกิดจาก สภาวะแวดล้อมของตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งในด้านครอบครัว สังคมและวัฒนธรรม ทัศนคติมีบทบาทสำคัญ ความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเจ้าของภาษาวัฒนธรรมนั้นๆ รวมทั้งความเหมาะสมในการสร้างแรงจูงใจของบทเรียน และกิจกรรม เมื่อผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นคุณค่าของภาษานั้น จึงเกิดความรักและเอาใจใส่ทำให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

แรกขวัญ นามสว่าง.(2558) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 2-3 พบว่า ปัญหาด้านครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า การคัดแยกเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากต้องมีแพทย์เฉพาะทางรับรอง ปัญหาครูขาดทักษะในการจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดทำสื่อที่เหมาะสม และปัญหาครูการศึกษาพิเศษที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษมีจำนวนน้อย ปัญหาด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก เนื่องจากไม่ทราบพื้นฐานของรูปและเสียงสระและพยัญชนะ ทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน ส่งผลต่อความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาด้านผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารขาดความรู้และประสบการณ์ แะปัญหาด้านการจัดซื้ออุปกรณ์สื่อในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กพิเศษ

ทิพาชา นวลหลง.(2558) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่รุนแรงมากที่สุดคือสื่อการเรียนรู้อังกฤษไม่เพียงพอ ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนวิชาภาษาอังกฤษมากเกินไป ระดับรุนแรงมากได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ สื่อไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง ครูขาดความชำนาญในการสอนและงบประมาณไม่เพียงพอ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่องเนื้อหาในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน ครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง คุณวุฒิครูไม่ตรงเอก ครูใช้ภาษาและสื่อความหมายกับนักเรียนไม่ถูกต้องและครูขาดความชำนาญในการสอน

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2550:245) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาของไทยได้ให้โอกาสผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเรียนภาษาต่างประเทศจนถึงชั้นมัธยมศึกษาและเป็นวิชาที่กำหนดให้จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยกำหนดเป็นเป้าหมายของการเรียนภาษาต่างประเทศให้

ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพศึกษาต่อในระดับสูงรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมไทยไปอย่างสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์รายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนต้องสอนให้ครบทั้ง 4 ทักษะได้แก่ฟังพูดอ่านเขียนในลักษณะบูรณาการการสอนให้มีความกล้าในการแสดงออกทางภาษาและคิดเป็นภาษาอังกฤษ ควรจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาทั้งในและนอกห้องเรียนและให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในด้านการฟังพูดอ่านและเขียนเพื่อใช้ในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ซึ่งผู้เรียนมีทักษะในการใช้ทั้ง 4 ทักษะตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้ตั้งต่อเมื่อได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดีและมีโอกาสใช้ทักษะทางภาษาเหล่านี้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง

วาสนา มณีนาค. (2549: 2) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษดังกล่าวมานั้นมีสาเหตุหลายประการด้วยกันคือพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่มาจากสภาพแวดล้อมที่ต่างกันตลอดจนจำนวนผู้เรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ยังไม่มีการส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะด้านการฟังพูดอ่านเขียน ผู้วิจัยได้เลือกนวัตกรรมโดยใช้ชุดการสอนเรื่องการพัฒนาชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งในแต่ละหน่วยจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การปฏิบัติจริงและได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านั้นเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการสอนทนาในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการเรียนรู้แบบปกติพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนอกจากนี้วาสนา มณีนาค (2548) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดการสอนทักษะฟัง - พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนตั้งนั้นจากแนวคิดที่ว่าเมื่อนักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมความรู้และทักษะกระบวนการทางวิชาภาษาอังกฤษเกิดความสนใจในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษผู้วิจัยจึงพยายามพัฒนาตนเองโดยศึกษาหาความรู้ความเข้าใจทางด้านจิตวิทยาการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อวางแผนพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และศึกษาผลที่เกิดจากการทดลองใช้ชุดการสอนวิชาสุขศึกษาเรื่องความปลอดภัยในชีวิตที่มีผลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อจะได้นำผลดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545:91) ได้ศึกษาชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากชุดการสอนที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบกลุ่มกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันมีโอกาสฝึกการตัดสินใจและการทำงานร่วมกับกลุ่มมีกรสื่อสารสอนน่าสนใจเหมาะสมกับเนื้อหาและระดับของนักเรียนง่ายต่อการเรียนรู้จึงทำให้สามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ศิริพันธ์ แบ่งทิศ (2554) ได้กล่าวถึงชุดการสอนที่เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อประสมที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำข้อสอบประจำหน่วยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมและแบบฝึกหัดในชุดการสอนแต่ละหน่วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพรรณ แบ่งทิศได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง Comparison of Adjective สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และสอดคล้องกับการเรียน และได้ศึกษาการวิจัยที่พบว่าชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาชุดการสอนทั้งนี้เพราะชุดการสอนแต่ละชุดมีกิจกรรมแบบฝึกหัดซีดีการออกเสียงตามสำเนียงเจ้าของภาษาพร้อมบัตรความรู้และเกมส์ต่างๆทำให้ไม่เบื่อหน่ายกับการเรียนรู้ซึ่งทำให้นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจในกิจกรรมการเรียนรู้พบว่าชุดการสอนช่วยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเป็นกลุ่มมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันจากกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ

ภาณุ พันธุ์ภักดี (2550) นฤมล คำชมภู (2551) ศิริพันธ์ แบ่งทิศ (2554) ได้ศึกษาการสอนโดยใช้ชุดการสอนภาษาอังกฤษชุดการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้นผู้วิจัยได้นำชุดการสอนไปทดลองกับนักเรียนรายบุคคลทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กและนักเรียนภาคสนามจึงได้มีการปรับความชัดเจนของคำสั่งและปรับเรื่องเวลาการทำกิจกรรมเพิ่มเติมสื่อสำหรับกิจกรรมการอ่านและตัวอย่างประกอบเพิ่มเติมพบว่าชุดการสอนที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ย่อมทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และได้ศึกษาด้วยชุดการสอนที่เน้น

กิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตัวเองเป็นกลุ่มมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนซึ่งส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นที่พบว่าการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2541: 92 - 94) ได้ศึกษาถึงแนวคิดและหลักการในการนำเอาชุดการสอนมาใช้ในระบบการศึกษาและหลักการเรียนแบบร่วมมือของ Foyle & Lyman. (1988) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Adams and Hamm (1990: 33) ที่สรุปว่ากิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือมีผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อินทิรา อินสุวรรณ์ (2555) ได้ศึกษาโดยการใช้ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดเน้นให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และนักเรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งเป็นไปตามที่ Anastasi (1971: 480) ได้อธิบายเกี่ยวกับเจตคติไว้ว่าเป็นความโน้มเอียงของพฤติกรรมที่แสดงออกในทางชอบหรือไม่ชอบพบว่าการสอนแบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนสูงขึ้น

นวพร ชลารักษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า

- 1) ครูไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษ
- 2) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชา
- 3) ครูใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง
- 4) ครูขาดความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ
- 5) ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนวิชาภาษาอังกฤษมากเกินไป
- 6) ครูจัดเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมากเกินไป
- 7) ครูมีเทคนิควิธีการสอนที่ไม่หลากหลาย
- 8) ครูมีโอกาสได้ดูงานหรืออบรมการใช้ภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาน้อยมาก
- 9) ครูไม่เคยฝึกใช้ภาษาอังกฤษในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ
- 10) ครูจัดสื่อไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน
- 11) จำนวนแหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน

- 12) สื่อการเรียนรู้อังกฤษไม่เพียงพอ
- 13) ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ใช้การได้ไม่ดี และอุปกรณ์การสอนภาษาอังกฤษในห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ไม่สมบูรณ์ และ
- 14) งบประมาณด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ

สุวรรณ, 2530, อธิชา กองไชย, 2559, พิชญพร พรหมคำบุตร, 2545) กล่าวคือสภาพการณ์จริงของการจัดการเรียนสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลว เกิดจากปัจจัยหลายด้านที่เกี่ยวข้อง

1) ปัจจัยเอื้อหรือปัจจัยสนับสนุน ที่ประสบความสำเร็จและเป็นปัจจัยที่สามารถบริหารจัดการได้ ได้แก่

1.1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ขนาด คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก ต้องให้การสนับสนุน ทั้งทางด้านการเสริมสร้างความรู้และศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) ปัจจัยด้านห้องสมุด คือ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า ซึ่งต้องมีหนังสือและแหล่งศึกษาค้นคว้าที่ทันสมัยและเพียงพอ จัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3) ปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ ครูภาษาอังกฤษต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี จะส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ คือ ขนาดของห้องเรียนต้องสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีปัญหาในเรื่องเสียงรบกวน แสงสว่างในห้องเรียนและบรรยากาศในชั้นเรียน

2) ปัจจัยเชิงอุปสรรค ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ครูประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และยากต่อการบริหารจัดการ ได้แก่

2.1) สภาพความพร้อมของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การศึกษาผู้ปกครอง ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง สุขภาพของนักเรียน และการมาเรียนของนักเรียน

2.2) อุปกรณ์การเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน เช่น การขาดแคลนหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ดินสอสี สมุดภาพ เป็นต้น

2.3) สภาพความพร้อมของครู เช่น ครูภาษาอังกฤษไม่จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรง ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอน ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2.4) การขาดศึกษานิเทศก์ด้านภาษาอังกฤษ บางจังหวัดขาดศึกษานิเทศก์ด้านภาษาอังกฤษซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครู

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สภาพการณ์จริงของการจัดการเรียนสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลว เกิดจาก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยเอื้อหรือปัจจัยสนับสนุน ปัจจัยเชิงอุปสรรค ซึ่งทั้ง 2 ปัจจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครองต่างมีบทบาทเกี่ยวข้อง แต่สามารถนำมาส่งเสริม สนับสนุน พิจารณาและปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้

อุบล แคล้วกลาง (2540: 102) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตปฏิบัติการทางการศึกษาที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีปัญหาดังนี้

1) ด้านหลักสูตรสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นๆคือความพอเพียงของเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเช่นคู่มือครูหนังสืออ่านประกอบ

2) ด้านวิธีสอนสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นๆคือความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ภารกิจการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

3) ด้านสื่อการสอนสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นๆคืองบประมาณที่ได้รับในการจัดซื้อและผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

4) ด้านการวัดประเมินผลสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นๆคือมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล

วัชรรา หมดป้องตัว (2545:3) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิคพบว่านักเรียนชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในด้านการฟังการพูดการอ่านและการเขียนโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยนักเรียนหญิงมีปัญหาต่อนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภัทธา เจริญวัลย์ (2540:3) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยที่นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนต่อนักเรียนชาย ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีทัศนคติโดยรวมแตกต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา ด้านครูผู้สอนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิภา อาจสมพงษ์ (2553) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษทั้งสองด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งนักเรียนหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ แต่นักเรียนชายมีทัศนคติไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ

ปองรัตน์ ศรีสีบ, ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์(2553) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการพูดและการอ่านนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สาม และต้องการภาษาอังกฤษจากสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายในชั้นเรียน นอกจากนี้ผลวิจัย ยังแสดงให้เห็นความเชื่อของอาจารย์ว่านักเรียนจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะด้านการเขียนและการอ่านเพิ่มขึ้น ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะว่าอาจารย์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควรปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและแก้ปัญหาที่นักเรียนรับรู้โดยจัดหากิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากขึ้น พรทิพย์ เดชนิตร์ตัน (2553) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการบริการการศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศทั้งสองไม่แตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากแต่เมื่อจำแนกเฉพาะมิติเก็บตัวและแสดงตัว พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรุณี ทองแสง (2550) ผลการศึกษาจาก การรวบรวมข้อมูล สรุปคะแนนจากแบบสอบถาม การศึกษาทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนผานรินทร์แปลงวิทยาที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงสุด คือ วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ดีสำหรับทุกคน และทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ การเขียนประโยคภาษาอังกฤษที่ยาวเป็นเรื่องที่ยากมาก และ ฉันทชอบการสนทนามากกว่าการเขียน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เข้าใจถึงความสำคัญของการเรียนในเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และมีปัญหาที่ต้องแก้ไขคือนักเรียนไม่สามารถเขียนประโยคภาษาอังกฤษที่ยาวๆ ได้สิทธิชัย ทองมาก, พิทยาธร แก้วคง, พูนสุข อุดม (2555) ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผลการเรียนสูงและผลการเรียนต่ำ ในด้านแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจ ปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ 2) มีความแตกต่างด้านแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจและปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจและทัศนคติ ใน 8คณะ และมีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ความเข้มของแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษใน 6 คณะ และมีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษใน 2 คณะ

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การ์ดเนอร์ (Gardner 1985 : 110-111) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า (1) ปัจจัยทางครอบครัว หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาซึ่งเป็นผู้ปลูกฝังทัศนคติต่อการเรียนภาษาต่างประเทศของบุตร (2) ปัจจัยทางเพศ ซึ่งพบว่าเด็กผู้หญิงจะมีแนวโน้มของทัศนคติเชิงบวกมากกว่าเด็กผู้ชาย(3) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเพื่อต้องการให้เป็นเหมือนสมาชิกของกลุ่มชนเจ้าของภาษา

Smulyan (1988 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ The Collaboration Process in Action Research ” โดยทำการศึกษาระบบการร่วมมือกันของทีมวิจัยซึ่งประกอบด้วยครู 5 คน นักวิจัยจากทางวิทยาลัย 2 คนโดยมีการพบปะกันทุกๆอาทิตย์ในช่วง 2 ปีในปีแรกมีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดปัญหาซึ่งจะต้องมีความร่วมมือกันในการตั้งวัตถุประสงค์ในปีที่ 2 พวกเขาตระหนักว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนเป็นการพัฒนาบุคลากรและ

พัฒนาโรงเรียนผลที่ได้จากความร่วมมือกันในการทำวิจัยครั้งนี้ตามความรู้สึกของครูพบว่าถึงแม้ข้อค้นพบที่ได้จะเป็นเพียงส่วนเล็กๆที่มีผลต่อการปฏิบัติแต่ครูทั้ง 5 ก็พบว่าในช่วง 2 ที่ทำให้พวกเขามีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและวิชาชีพมีความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยมีทักษะในการทำวิจัยมากขึ้นและพร้อมที่จะทำการวิจัยในโอกาสต่อไป

Adele (1989 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่องครูในฐานะนักวิจัยกับแนวทางที่แตกต่างกันในการรอบรู้พบว่าเขตการศึกษาต้องให้ออกาสครูเข้าร่วมในการวิจัยข้อเสนอแนะสำหรับนโยบายการพัฒนาบุคลากรเน้นการใช้โปรแกรมครูนักวิจัยพร้อมทั้งจัดให้มีการสนับสนุนจากเพื่อนความไม่แน่นอน ความสนใจของผู้บริหารแต่ถ้าเพื่อนให้การสนับสนุนก็จะทำให้แก้ปัญหาบางอย่างได้

Kenneth (1992 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูนักวิจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือพบว่ามียุทธศาสตร์เกี่ยวกับวิจัยของครูทั้งหมด 6 ข้อใหญ่ๆแต่ข้อสรุปที่ 3 ถึง 6 สะท้อนถึงความคิดของผู้เข้าร่วมในประเด็นการวิจัยของครูถึงขั้นตอนการพัฒนาบุคลากรโดยข้อสรุปที่ 3 คือการสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครูข้อสรุปที่ 4 คือการพิจารณาความคิดเห็นโดยผู้เข้าร่วมว่าด้วยการวิจัยในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาวิชาชีพที่ได้ผลข้อสรุปที่ 5 อธิบายอุปสรรคเด่นๆ 2 อย่างต่องานวิจัยของครูคือเวลาและทัศนคติโดยสรุปที่ 6 คือการส่งเสริมงานวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐ Pennsylvania เพื่อพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้อย่างไรก็ดีต้องทำด้วยความสมัครใจทำเป็นระบบและร่วมมือร่วมใจกัน

Calhoun (1993 : 74) ศึกษาวิจัยเรื่องการวิจัยปฏิบัติการ 3 วิธีพบว่าการวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับ 3 วิธีคือการวิจัยชั้นเรียนเฉพาะบุคคลซึ่งทำโดยครูแต่ละคนการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งทำโดยกลุ่มบุคคลหรืออาสาสมัครและการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งทำโดยครูทั้งหมดในโรงเรียนการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยปรับปรุงสภาพในโรงเรียนช่วยครูในเรื่องทักษะการแก้ปัญหาแก้ปัญหากับเด็กๆตรวจสอบปัญหาและวิธีเกณฑ์การวัดในโรงเรียน

Keating , Joseph and Other (1998 : 1453A) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบจำลองของการวิจัยในชั้นเรียนของโปรแกรมการเตรียมการสอนของครูพบว่าการศึกษาของครูสามารถเพิ่มพูนได้โดยการใช้ครูที่สอนเด็กเป็นผู้วิจัยครูที่ฝึกฝนสามารถให้ข้อมูลการปฏิสัมพันธ์ของเด็กและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนและขอความช่วยเหลือที่กว้างต่อการใช้เวลาและการจัดการศึกษารูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนนี้เสนอการวางรากฐานที่ไม่เป็นอคติต่อการตัดสินใจแต่เป็นตัวกลางที่เหมาะสมระหว่างผลลัพธ์และ

นโยบายอื่นทางการศึกษาจากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศสรุปได้ว่าการวิจัยมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนช่วยให้ครุมีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบในการทำวิจัยนั้นการได้รับการสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครูและการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานสามารถช่วยในการแก้ปัญหาในบางส่วนได้การทำงานเป็นทีมหรือมีเพื่อนให้คำปรึกษาพัฒนาสู่ครุมีอาชีพช่วยให้ครุมีความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยมีทักษะเพิ่มขึ้นและมีความมั่นใจพร้อมที่จะทำวิจัยต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัยประเมินผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์วิจัยคือ 1) ศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561 และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดน่าน จำนวนทั้งสิ้น 338 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดน่าน จำนวน 27 โรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ในเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งในกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจำนวน 27 โรงเรียนนั้น จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา โดยจำแนกดังต่อไปนี้

1) กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ในเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งในกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจำนวน 27 โรงเรียน โดยครอบคลุมพื้นที่ 13 อำเภอในจังหวัดน่าน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ

ลำดับ	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน
1.	เฉลิมพระเกียรติ	1. โรงเรียนหม่อมเจ้าเจริญใจ จิตรพงศ์
2.		2. โรงเรียนบ้านกิ้วจันทร์(เสรินทวัฒน์อุปถัมภ์)
3.	เขียงกลาง	1. โรงเรียนไตรราษฎร์สามัคคี
4.		2. โรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพที่ 115
5.		3. โรงเรียนพระพุทธบาทวิทยา
6.	เมืองปาน	1. โรงเรียนบ้านดอนศรีเสริมกสิกร
7.	เวียงสา	1. โรงเรียนศรีเวียงสาวิทยาคาร
8.		2. โรงเรียนปงสนุก(วิชาไสย์)
9.		3. โรงเรียนบ้านนาไผ่
10.		4. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 45
11.		5. โรงเรียนแม่สาวิทยาคาร(บ้านเอน)
12.	แม่จริม	1. โรงเรียนบ้านแค้วัง
13.	ท่าวังผา	1. โรงเรียนบ้านน้ำฮาว
14.		1. โรงเรียนชุมชนบ้านดอนตัน
15.		2. โรงเรียนตาลชุมมิตรภาพที่186
16.		3. โรงเรียนบ้านนาहनุน 1-ปิตุราษฎร์
17.		4. โรงเรียนบ้านน้ำโมงปางสา
18.	ทุ่งช้าง	1. โรงเรียนน้ำสวด
19.	นาน้อย	1. โรงเรียนบ้านเปา
20.	บ่อเกลือ	1. โรงเรียนบ้านฝักเหือก

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ลำดับ	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน
21.	ภูเพียง	1. โรงเรียนบ้านหาดเค็ด
22.	ปัว	1. โรงเรียนบ้านนางค์
23.		2. โรงเรียนวรนคร
24.		3. โรงเรียนบ้านसान (ศุภราชรังสรรค์)
25.		4. โรงเรียนบ้านร้อง
26.	สองแคว	1. โรงเรียนบ้านปางกอม
27.	สันติสุข	1. โรงเรียนราษฎร์รัฐพัฒนา

2) กลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดน่าน จำนวน 996 คน ใช้วิธีการทดสอบความสามารถทางด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โดยแบ่งตามระดับชั้นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่างนักเรียน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3	14
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4	312
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5	330
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6	340
รวมทั้งสิ้น	996

3) กลุ่มตัวอย่างครูและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 130 คน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 27 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จำนวน 27 คน และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 76 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) กับผู้บริหารโรงเรียนทุกคนและใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลงานวิจัยแบ่งตามวิธีการรวบรวมข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ให้ข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ได้แก่ กลุ่มของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และนักเรียนชั้นประถมศึกษา

กลุ่มที่ 2 ให้ข้อมูลโดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาวิธีใช้เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

3. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 5 เครื่องมือ ดังต่อไปนี้

3.1 แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน เป็นเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสำรวจข้อมูลของโรงเรียน โรงเรียนละ 1 ชุด โดยข้อมูลที่สำรวจตามเครื่องมือนี้ ได้แก่ ชื่อโรงเรียน ที่อยู่ สังกัดขนาดโรงเรียน จำนวนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น จำนวนครูในโรงเรียน สภาพความพร้อมของห้องเรียนและห้องสมุด ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (คะแนน O-net) ข้อมูลกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียน และผลงานดีเด่น/ได้รับรางวัลจากการประกวดของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ

3.2 แบบสำรวจสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการ เป็นเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสำรวจข้อมูลหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนละ 1 ชุด โดยข้อมูลที่สำรวจตามเครื่องมือนี้ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารงาน ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ในด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร เป็นการรวบรวมข้อมูลหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ณ ปัจจุบันใช้มาแล้วกี่ปี จำนวนชั่วโมงที่มีจัดเวลาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนในแต่ละสัปดาห์ รูปแบบ

ของหลักสูตรที่ใช้สอน แหล่งที่มาของหลักสูตร วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการรวบรวมข้อมูลนโยบายของโรงเรียนในการเขียนแผนการสอนของครู ด้านที่ 3 ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ เป็นการรวบรวมข้อมูลความเพียงพอของสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ แหล่งที่มาของสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบของสื่อที่ใช้จัดการเรียนการสอน ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียน ด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการรวบรวมข้อมูลนโยบายและวิธีการของโรงเรียนในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ การวัดผลประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษโดยการมีส่วนร่วมของบุคคลอื่น ตลอดจนสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาทั้ง 4 ด้าน

3.3 แบบสำรวจครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสำรวจข้อมูลครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามจำนวนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยข้อมูลที่สำรวจตามเครื่องมือนี้ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ ระดับการศึกษา จำนวนชั่วโมงสอนวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละภาคการศึกษา ประสบการณ์สอนในวิชาภาษาอังกฤษ ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ (การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน) ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ในด้านต่างๆ 4 ด้านได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน แหล่งที่ได้รับความรู้หรือการอบรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตรที่ใช้สอน แหล่งที่มาของหลักสูตร วิธีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ทักษะที่เน้นในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน(การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน) วิธี/กิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านที่ 3 ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ เป็นการรวบรวมข้อมูลความเพียงพอของสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ แหล่งที่มาของสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบของสื่อที่ใช้จัดการเรียนการสอน ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียน ด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการรวบรวมข้อมูลนโยบายและวิธีการของโรงเรียนในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ การวัดผลประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษโดยการมีส่วนร่วมของบุคคลอื่น ตลอดจนสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาทั้ง 4 ด้าน

3.4 แบบสำรวจครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสำรวจข้อมูลครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามจำนวนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยข้อมูลที่สำรวจตามเครื่องมือนี้ได้แก่ สอบถามถึงระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล รวมถึงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

3.5 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสำรวจความรู้สึกของผู้เรียนหรือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ โดยเครื่องมือตามจำนวนของตัวอย่างนักเรียนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยข้อมูลที่สำรวจตามเครื่องมือนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ และระดับชั้นที่ศึกษา ความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ประกอบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) โดยวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology Research) ซึ่งเป็นการขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ดังประเด็นต่อไปนี้คือ 1) ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ปัญหาด้านผู้เรียน 3) ปัญหาด้านเนื้อหาที่ใช้สอน 4) ปัญหาด้านกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน 5) ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และ 6) ปัญหาด้านการประเมินผล โดยการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักโดยทำความเข้าใจประสบการณ์อย่างไม่มีอคติ ด้วยการถอดเทปแล้วเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการภาคสนาม (Field Work) แล้วนำมาแยกแยะและจัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะใกล้เคียงกันไว้ด้วยกันให้เหลือเป็นมโนทัศน์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลหลังจากที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

โดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตรวจสอบจากวิธีการเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันคือ การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

สำหรับวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณได้ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามแบบมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert scale) ที่มีการกำหนดค่าคะแนนในแต่ละข้อคำถามตั้งแต่ 1-5 (Rating scales) จากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- 5.1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานและความพร้อมในปัจจัยต่างๆ จัดทำแบบเสนองานวิจัย
- 5.2 จัดทำและออกแบบเครื่องมือสำรวจ แบบสอบถามสัมภาษณ์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหา เป็นต้น
- 5.3 ดำเนินการการสำรวจโดยผู้ช่วยนักวิจัยที่ฝังตัวในแต่ละโรงเรียน
- 5.4 ดำเนินการนำผลสำรวจข้อมูลจากเครื่องมือ และวิเคราะห์หาผลลัพธ์เบื้องต้น
- 5.5 จัดสัมมนาครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน
- 5.6 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบผลขั้นต้น
- 5.7 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาดำเนินการจัดสัมมนากลุ่มเพื่อคืนข้อมูลแก่โรงเรียน
- 5.8 สรุปผลจากการสัมมนากลุ่มของผู้ช่วยวิจัย เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม
- 5.9 ดำเนินการสรุปผลงานวิจัย ส่งเล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์และบทความวิจัย

6. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย มีขั้นตอนและกระบวนการ ดังนี้

6.1 สัมภาษณ์กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูสอนภาษาไทย และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

6.2 ศึกษาค้นคว้าแนวทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาให้ครอบคลุมในการสร้างข้อคำถามและแบบสอบถามตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

6.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด สร้างแบบสอบถาม

6.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของเนื้อหา (Wording)

6.5 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบัค (Cronbach alpha coefficient)

6.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล

7. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

7.1 ทำหนังสือจากนักวิจัย ถึงโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยจนครบตามจำนวน

7.3 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561 ทางคณะวิจัยได้ดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐานจังหวัดน่าน จำนวนทั้งสิ้น 27 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักหรือผู้ให้ข้อมูลงานวิจัยแบ่งตามวิธีการรวบรวมข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ผ่านผู้ช่วยนักวิจัย และกลุ่มผู้ช่วยนักวิจัยจะใช้วิธีสังเกตการณ์ในโรงเรียน โดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจ ได้แก่ แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน แบบสำรวจสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการ แบบสำรวจครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบสำรวจครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. สรุปผลข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

1.1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน จำแนกตามสังกัดและอำเภอ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ร่วมโครงการ จำแนกตามสังกัดและอำเภอของโรงเรียน

สังกัดเขตพื้นที่	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 (สพป.น่าน เขต 1)	เมืองน่าน	1
	เวียงสา	5
	แม่จริม	1
	น่าน้อย	1
	ภูเพียง	1
	สันติสุข	1
รวมจำนวนโรงเรียนสังกัด (สพป.น่าน เขต 1)		10

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) แสดงจำนวนโรงเรียนที่ร่วมโครงการ จำแนกตามสังกัดและอำเภอของโรงเรียน

สังกัดเขตพื้นที่	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 (สพป.น่าน เขต 2)	เฉลิมพระเกียรติ	2
	เชียงกลาง	3
	ท่าวังผา	5
	ทุ่งช้าง	1
	บ่อเกลือ	1
	ปัว	4
	สองแคว	1
	รวมจำนวนโรงเรียนสังกัด (สพป.น่าน เขต 2)	

จากตารางที่ 4.1 มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 27 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 (สพป.น่าน) เขต 2 จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.96 และโรงเรียนในสังกัด สพป.น่าน เขต 1 จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
อนุบาล-ประถมศึกษา	14	51.85
ประถมศึกษา	2	7.41
อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	11	40.74
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า หากแบ่งลักษณะของโรงเรียนจากระดับชั้นที่เปิดสอน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-ประถมศึกษา จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 51.85 รองลงมาเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษา(ขยายโอกาส) จำนวน 11 แห่ง

คิดเป็นร้อยละ 40.74 และโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	16	59.26
โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121- 600 คน)	10	37.04
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)	1	3.70
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 4.3 หากแบ่งลักษณะของโรงเรียนจากขนาดโรงเรียนแล้วพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นมีโรงเรียนขนาดเล็ก(จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน) จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 59.26 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง(จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121- 600 คน) จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป) จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

1.2 ข้อมูลห้องเรียน สภาพห้องเรียนและห้องสมุดในแต่ละโรงเรียน

ตารางที่ 4.4 แสดงถึงจำนวนห้องเรียน สัดส่วนของห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน

ระดับชั้น	จำนวนห้องเรียน	สัดส่วนร้อยละ	จำนวนห้องเรียนเฉลี่ยต่อโรงเรียน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1	38	17.27	1.41	1.15
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2	37	16.82	1.37	1.08
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3	36	16.36	1.33	1.07
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4	36	16.36	1.33	1.04
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5	36	16.36	1.33	1.04
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6	37	16.82	1.37	1.08
สรุป	220	100.00	8.15	1.08

หากพิจารณาจากจำนวนห้องเรียนในตารางที่ 4.4 (เฉพาะห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา) ในแต่ละโรงเรียนแล้วพบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนห้องเรียนมากที่สุด 38 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.27 มีค่าเฉลี่ยจำนวนห้องเรียนต่อโรงเรียนอยู่ที่ 1.41 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.15 รองลงมาได้แก่ จำนวนห้องในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และจำนวนห้องในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 37 ห้อง เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 17.27 มีค่าเฉลี่ยจำนวนห้องเรียนต่อโรงเรียนอยู่ที่ 1.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.08 เท่ากัน และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 36 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 16.36 มีค่าเฉลี่ยจำนวนห้องเรียนต่อโรงเรียนอยู่ที่ 1.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.04 เท่ากัน ตามลำดับ

ซึ่งหากพิจารณาจากสภาพความพร้อมของห้องเรียนแล้ว พบว่า โดยส่วนใหญ่ห้องเรียนยังมีสภาพที่ดีพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้สมบูรณ์ อยู่จำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.88 และเป็นห้องเรียนที่ไม่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน มีสภาพชำรุดมีความจำเป็นต้องปรับปรุง จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.12 ตามลำดับ

ในส่วนของการสำรวจข้อมูลของห้องสมุดในแต่ละโรงเรียนพบว่าทุกโรงเรียนจะมีห้องสมุดประจำโรงเรียนอยู่แล้วและห้องสมุดมีสภาพสมบูรณ์พร้อมให้บริการ ในส่วนการเข้าใช้บริการห้องสมุดของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนจะเข้าไปใช้บริการห้องสมุดอยู่บ่อยครั้ง จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมามีนักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดอยู่พอประมาณ จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 และมีนักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดนานๆครั้ง จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

1.3 จำนวนครูในแต่ละกลุ่มสาระ

ตารางที่ 4.5 จำนวนครูผู้สอนและสัดส่วนครูในแต่ละกลุ่มสาระ

กลุ่มสาระ	จำนวนครู	ร้อยละ	สัดส่วนครู ในแต่ละกลุ่มสาระ
อื่นๆ	90	20.36	3.33
ภาษาต่างประเทศ	61	13.80	2.26
สังคมศึกษา	58	13.12	2.15
คณิตศาสตร์	55	12.44	2.04
ภาษาไทย	52	11.76	1.93
วิทยาศาสตร์	42	9.50	1.56
การงานอาชีพ	33	7.47	1.22
สุขศึกษา	32	7.24	1.19
ศิลปะ	19	4.30	0.70
รวม	442	100.00	16.37
เฉลี่ย	16.37	-	1.82

จากตารางที่ 4.5 จำนวนครูผู้สอนในจำนวน 27 โรงเรียนมีทั้งสิ้น 442 คน จำนวนครูเฉลี่ยอยู่ที่ 16.37 คน/โรงเรียน โดยจำแนกตามตามกลุ่มสาระต่าง ๆ ดังนี้ ครูประจำกลุ่มสาระอื่นๆมากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 20.36 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 3.33 รองลงมาได้แก่ครูประจำกลุ่มสาระต่างประเทศ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 2.26 ครูประจำกลุ่มสาระสังคมศึกษา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 13.12 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 2.15 ครูประจำกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 12.44 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 2.04 ครูประจำกลุ่มสาระภาษาไทย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 1.93 ครูประจำกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 1.56 ครูประจำกลุ่มสาระการงานอาชีพ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.47 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียนอยู่ที่ 1.22 ครูประจำกลุ่มสาระสุขศึกษา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.24 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียน

อยู่ที่ 1.19 และครูประจำกลุ่มสาระศิลปะ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ค่าเฉลี่ยครูต่อโรงเรียน อยู่ที่ 0.70 ตามลำดับ

1.4 จำนวนนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

ตารางที่ 4.6 จำนวนนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวนนักเรียน เฉลี่ยต่อโรงเรียน	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1	780	17.14	28.89	43.95
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2	733	16.10	27.15	42.60
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3	758	16.65	28.07	47.37
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4	751	16.50	27.81	47.78
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5	767	16.85	28.41	44.17
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6	763	16.76	28.26	44.43
รวม	4,552	100.00	168.59	45.05
เฉลี่ย	168.59	-	28.10	-

จากตารางที่ 4.6 สรุปผลจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,552 คน จำนวนนักเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 168.59 คน/โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยนักเรียนต่อชั้นเรียน 28.10 คนต่อห้องเรียน หากพิจารณาเป็นรายระดับชั้นพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 780 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 รองลงมาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 767 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 763 คน คิดเป็นร้อยละ 16.76 นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 758 คน คิดเป็นร้อยละ 16.65 นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 751 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 733 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10 ตามลำดับ

1.5 อัตราส่วนนักเรียนต่อจำนวนครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน

ตารางที่ 4.7 แสดงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ประถมศึกษา)	จำนวนครูสอน ภาษาอังกฤษ	สัดส่วนนักเรียน ต่อครู ภาษาอังกฤษ
โรงเรียนวรรณคร	417	3	139.0
โรงเรียนศรีเวียงสาวิทยาการ	552	4	138.0
โรงเรียนบ้านผักเหือก	108	1	108.0
โรงเรียนบ้านปางกอม	90	1	90.0
โรงเรียนบ้านร้อง	174	2	87.0
โรงเรียนบ้านดอนศรีเสริมกสิกร	1,386	17	81.5
โรงเรียนน้ำสอ	76	1	76.0
โรงเรียนบ้านนาไผ่	74	1	74.0
โรงเรียนตาลชุมมิตรภาพที่186	136	2	68.0
โรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพที่ 115	183	3	61.0
โรงเรียนบ้านน้ำโมงปางสา	113	2	56.5
โรงเรียนบ้านหาดเค็ด	54	1	54.0
โรงเรียนพระพุทธบาทวิทยา	154	3	51.3
โรงเรียนบ้านเปา	102	2	51.0
โรงเรียนบ้านแคว้ง	50	1	50.0
โรงเรียนชุมชนบ้านดอนตัน	85	2	42.5
โรงเรียนบ้านกัวจันทร์(เสรินทวัฒน์อุปถัมภ์)	42	1	42.0
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 45	77	2	38.5
โรงเรียนราษฎร์รัฐพัฒนา	73	2	36.5
โรงเรียนไทรราษฎร์สามัคคี	68	2	34.0
โรงเรียนบ้านสำน(ครูราษฎร์รังสรรค์)	166	5	33.2

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (ประถมศึกษา)	จำนวนครูสอน ภาษาอังกฤษ	สัดส่วนนักเรียน ต่อครู ภาษาอังกฤษ
โรงเรียนบ้านนางวงศ์	116	4	29.0
โรงเรียนบ้านน้ำฮาว	26	1	26.0
โรงเรียนปงสนุก(วิชาไสย)	94	4	23.5
โรงเรียนบ้านนาหนูน 1-ปิตุราชภูร์	37	2	18.5
โรงเรียนแม่สาวิทยาการ(บ้านเอน)	55	3	18.3
โรงเรียนหม่อมเจ้าเจริญใจ จิตรพงศ์	44	9	4.9
สรุปผลค่าเฉลี่ย	168.6	2.7	58.2

จากตารางที่ 4.7 พบว่าในแต่ละโรงเรียนจะมีนักเรียนเฉลี่ยที่ 168.6 คน จำนวนครูภาษาอังกฤษเฉลี่ยโรงเรียนละ 3 คน อัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 1:56.8 ซึ่งถืออยู่ในระดับสูง หากพิจารณาตามอัตราส่วนครูสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อจำนวนนักเรียนมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ โรงเรียนวรรณคร (โรงเรียนขนาดกลาง) มีอัตราส่วน 1:139 โรงเรียนศรีเวียงสา (โรงเรียนขนาดกลาง) มีอัตราส่วน 1:138 โรงเรียนบ้านผักเอือก (โรงเรียนขนาดเล็ก) มีอัตราส่วน 1: 108 และ สัดส่วนครูสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อจำนวนนักเรียน น้อยที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนปงสนุก(วิชาไสย) (โรงเรียนขนาดเล็ก) มีอัตราส่วน 1:23 โรงเรียนบ้านนาหนูน 1-ปิตุราชภูร์ (โรงเรียนขนาดเล็ก) มีอัตราส่วน 1:18.5 และโรงเรียนแม่สาวิทยาการ(บ้านเอน) (โรงเรียนขนาดเล็ก) มีอัตราส่วน 1: 18.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	ค่าเฉลี่ยจำนวน	ค่าเฉลี่ยจำนวน	สัดส่วนนักเรียน
	นักเรียน (ประถมศึกษา)	ครูสอน ภาษาอังกฤษ	ต่อครู ภาษาอังกฤษ
โรงเรียนขนาดเล็ก (16 โรงเรียน)	75.6	1.8	50.0
โรงเรียนขนาดกลาง (10 โรงเรียน)	195.6	2.7	69.0
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (1 โรงเรียน)	1,386.0	17.0	81.5
ค่าเฉลี่ย	168.6	2.7	58.2

จากตาราง 4.8 หากพิจารณาจำแนกตามขนาดของโรงเรียนแล้วพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษ สูงที่สุด โดยมีอัตราส่วนอยู่ที่ 1: 81 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง จะมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษอัตราส่วนอยู่ที่ 1: 69 และ โรงเรียนขนาดเล็ก จะมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษอัตราส่วนอยู่ที่ 1: 50 ซึ่งจากข้อมูลนี้แล้วจะพบได้ว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษจะมีภาระการสอนนักเรียนที่มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

จากการสำรวจข้อมูลสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน โดยสำรวจจากการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างชาติหรือหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียน โดยมีประเด็นที่สำรวจดังต่อไปนี้

2.1 สภาพความพร้อมของห้องเรียน

ตารางที่ 4.9 สภาพความพร้อมของห้องเรียนที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน			ร้อยละ		
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	รวม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	รวม
โรงเรียนขนาดเล็ก	12	4	16	75	25	100
โรงเรียนขนาดกลาง	10	0	10	100	0	100
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	1	0	1	100	0	100
รวม	23	4	27	85.2	14.8	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ส่วนใหญ่สภาพของห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนจะมีสภาพความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ร้อยละ 85.2 และพบโรงเรียนที่สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ร้อยละ 14.8 ซึ่งจะพบในโรงเรียนขนาดเล็กเท่านั้น (4 โรงเรียน)

2.2 จัดเวลาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน

ตารางที่ 4.10 การจัดเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละชั้นเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ชั้นปี					เฉลี่ย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.5	4.5	4.4	3.3	3.1	3.9
โรงเรียนขนาดกลาง	4.8	4.8	4.8	3.1	3.3	4.1
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	5.0	5.0	5.0	4.0	4.0	4.6
เฉลี่ย	4.6	4.6	4.5	3.2	3.2	4.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าในภาพรวมแต่ละโรงเรียนจะมีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยเน้นเวลาเรียนในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1,2 มากที่สุด เฉลี่ยอยู่ที่ 4.6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 เฉลี่ยอยู่ที่ 4.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ ระดับ

ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5,6 เฉลี่ยอยู่ที่ 3.2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาแยกตามขนาดโรงเรียนแล้วพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะเน้นชั่วโมงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ตามลำดับ

2.3 สภาพความพร้อมด้านการกิจกรรม

ความพร้อมของโรงเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการจำนวน 27 โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในระดับมากขึ้นไปทุกโรงเรียน หากพิจารณาแล้ว จะมีค่าเฉลี่ยต่อการให้ความสำคัญที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ที่ 4.52 แปลผลอยู่ในค่าคือให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารโรงเรียนได้มีข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยสรุปดังนี้

- 1) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันและใช้ในอนาคตจึงจำเป็นต้องการดำรงชีวิตประจำวันและอยากให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้นในการพูดสื่อสาร
- 2) เพื่อการพัฒนาความสามารถทางด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและปรับใช้ในการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและเสริมสร้างทักษะกระบวนการพูด ฟัง อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษของผู้เรียน
- 3) เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานในการศึกษาเล่าเรียน การพัฒนาสู่สากล การสมัครเรียนต่อ เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันและเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนเพราะเป็นวิชาหลักในการสื่อสารแต่ละประเทศ
- 4) เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญในระดับนานาชาติ เพราะเป็นภาษาสากลที่มีผู้ใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างแพร่หลาย ทางโรงเรียนมีความเน้นย้ำในการจัดการเรียนภาษาอังกฤษในรูปแบบ Communication approach ผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาให้มากที่สุด ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่มีความหลากหลายในรูปแบบวิธีสอน สื่อการสอน ทางโรงเรียนส่งเสริมในเรื่องกิจกรรมที่ทำในโรงเรียนและรูปแบบค่ายภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ที่ศูนย์ PEER ประจำอำเภอ หรือ ประจำจังหวัดที่ได้จัดขึ้น
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน เพื่อศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคต ครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นจึงได้พัฒนาครูผู้สอนด้วยการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง

และส่งเสริมสนับสนุนในการผลิตสื่อสาร เพราะโรงเรียนได้จัดกิจกรรมนำเสนอคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หน้าเสาธงทุกเช้าเพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษและเพื่อให้นักเรียนมีทักษะ ในการฟังพูด ภาษาอังกฤษมากขึ้น เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตใน สังคมยุคปัจจุบันดังนั้นทางโรงเรียนจึงให้ความสำคัญและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ การเรียนรู้ และสามารถใช้อังกฤษในการ ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

6) ทางโรงเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญวิชาภาษาอังกฤษโดยทางโรงเรียนจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรและได้นำวิทยากรชาวต่างชาติมาร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนทุก วันพฤหัสบดีของแต่ละสัปดาห์ทางโรงเรียนจึงได้เห็นถึงความสำคัญทางวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้เป็น ประโยชน์แก่นักเรียนในด้านวิชาการและชีวิตประจำวัน

7) ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับ นักเรียนมากที่สุด จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและอนาคตเน้นการติดต่อสื่อสาร หลักการใช้ ภาษาอังกฤษ พัฒนาครูเพื่อพัฒนานักเรียน

8) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่คนทุกคนทั่วโลกจำเป็นต้องใช้ไม่ว่าจะเป็น การเรียน การสื่อสารตลอดจนการใช้ชีวิตประจำวันภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโลกในยุค ปัจจุบันทางโรงเรียนจึงตระหนักในข้อนี้และส่งเสริมให้นักเรียนฝึกใช้อังกฤษให้เป็นนิสัยเพื่อให้ เด็กสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างรวดเร็วและสมบูรณ์ต่อไป

จากการสรุปข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อภาษาอังกฤษโดย ภาพรวมแล้ว ทุกโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการสื่อสารภาษาอังกฤษและความสำคัญที่ จะดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะไป สื่อสารกับโลกสากลมากยิ่งขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน และในแต่ละโรงเรียนยังได้เสริมพัฒนาการในการ สร้างเสริมทักษะภาษาอังกฤษโดยการให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันหรือแข่งทักษะทางวิชาการ ต่างๆ เช่น แข่งขันพูดภาษาอังกฤษเป็นหลักในการใช้สื่อสารในระดับจังหวัด การแข่งขัน Multi Skill Competition ระดับ 4-6 การฟัง เขียน พูด ระดับจังหวัด นักเรียนได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน กิจกรรมการแข่งขันขับร้องเพลงสากล ประเภทหญิง ระดับชั้น ป.1 - ป.6 นักเรียนได้รางวัลการ แข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) นักเรียนแข่งขันโครสเวิร์ด ป.1 - ป.6 เป็นต้น

3. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

3.1 ระดับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยหัวหน้ากลุ่มภาษาอังกฤษหรือฝ่ายวิชาการ

จากการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยสอบถามหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการ เป็นการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยมีการศึกษาในด้านต่างๆทั้งสิ้นจำนวน 4 ด้านได้แก่ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และ ด้านการวัดและประเมินผล โดยสำรวจหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการโรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 31 คน โดยสรุปผลสภาพปัญหาในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

3.1.1 สภาพปัญหาด้านหลักสูตร

ตารางที่ 4.11 สภาพปัญหาด้านความพร้อมของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. วิธีการจัดทำหลักสูตร	0	6	16	7	2	2.84	0.81	ปานกลาง
2. การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตร	0	6	15	8	1	2.84	0.77	ปานกลาง
3. ความรู้และทักษะของตรงตามสาขาวิชา	3	6	9	9	4	2.84	1.17	ปานกลาง
4. จัดทำหลักสูตรที่ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	0	8	16	6	1	3.00	0.76	ปานกลาง
5. จัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	0	6	16	6	3	2.81	0.86	ปานกลาง
6. การเชื่อมโยงหลักสูตรกับชีวิตประจำวัน	1	2	12	15	1	2.58	0.79	น้อย
7. ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน	0	5	10	13	3	2.55	0.87	น้อย
8. การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความง่าย พอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน	0	6	11	10	4	2.61	0.94	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านหลักสูตร						2.76	0.87	ปานกลาง

3.1.2 สภาพปัญหาด้านครูผู้สอน

ตารางที่ 4.12 สภาพปัญหาด้านครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น สภาพปัญหา					ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	5	4	3	2	1			
	1. การให้ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้า	1	1	11	12			
2. การให้ครูมีการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ได้จริงในการจัดการเรียนการสอน	0	6	7	13	5	2.45	0.98	น้อย
3. ความรู้และทักษะการเขียนแผนการสอน	0	6	8	13	4	2.52	0.95	น้อย
4. การควบคุมการสอนตามแผน การสอน	0	5	16	8	2	2.77	0.79	ปานกลาง
5. ให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมครบทุกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน	0	6	16	7	2	2.84	0.81	ปานกลาง
6. การบูรณาการกิจกรรมที่สอนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ	1	4	17	6	3	2.81	0.90	ปานกลาง
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2	4	14	7	4	2.77	1.04	ปานกลาง
8. การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนและในสถานศึกษาเพื่อเปิดโอกาส ให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้	0	5	14	9	3	2.68	0.86	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านครูผู้สอน						2.65	0.91	ปานกลาง

3.1.3 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 4.13 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. การจัดซื้อและจัดหาแบบเรียนในการ เรียนการสอน	0	6	11	10	4	2.61	0.94	ปานกลาง
2. การจัดหาคู่มือ และเอกสารประกอบการ สอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2	6	13	6	4	2.87	1.07	ปานกลาง
3. จัดหาหรือผลิตสื่อเพื่อการเรียนการสอน	1	5	13	9	3	2.74	0.95	ปานกลาง
4. ความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน	0	5	14	9	3	2.68	0.86	ปานกลาง
5. ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน	0	3	13	9	6	2.42	0.91	น้อย
6. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อการเรียนการสอน	0	3	12	12	4	2.45	0.84	น้อย
7. โรงเรียนจัดหนังสือให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการใช้สื่อการเรียนการสอน	0	3	12	12	4	2.45	0.84	น้อย
8. การเปิดโอกาสให้ใช้แหล่งเรียนรู้นอก ห้องเรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการ เรียนการสอนและให้นักเรียนได้ค้นคว้า เพิ่มเติม	1	6	13	7	4	2.77	1.01	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ) สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
9. การสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้ ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน	3	5	9	11	3	2.81	1.12	ปานกลาง
10. การให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ	9	6	7	3	5	3.37	1.43	ปานกลาง
11. งบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนใน การจัดซื้อ/จัดทำสื่อการสอน	2	3	14	10	2	2.77	0.94	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้						2.72	0.99	ปานกลาง

3.1.4 สภาพปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

ตารางที่ 4.14 สภาพปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. นโยบายในการแจ้งวิธีการวัดและ ประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	0	4	14	10	3	2.61	0.83	ปานกลาง
2. การตรวจสอบหรือการวัดความรู้พื้นฐาน ของนักเรียนก่อนเข้าเรียน	0	2	15	11	3	2.52	0.76	น้อย
3. การประเมินผลโดยยึดจุดประสงค์การ เรียนรู้	0	2	13	12	4	2.42	0.79	น้อย
4. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและ ประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	0	5	11	10	5	2.52	0.95	น้อย
5. การวิเคราะห์ข้อสอบที่ใช้ในการ ประเมินผลการเรียน	0	5	12	11	2	2.67	0.83	ปานกลาง
6. การให้นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครองมีส่วน ร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน	1	2	18	8	2	2.74	0.80	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านการวัดผลและประเมินผล						2.58	0.83	น้อย

3.1.5 สรุปผลระดับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยหัวหน้ากลุ่ม ภาษาอังกฤษหรือฝ่ายวิชาการ

จากการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับ
ประถมศึกษา ทั้งสิ้นจำนวน 4 ด้าน ในตารางที่ 4.11-4.14 พบว่ามีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง
จำนวน 3 ด้าน และมีสภาพปัญหาในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน หากพิจารณาเรียงตามระดับค่าเฉลี่ย

ความคิดเห็น พบว่า ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านครูผู้สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ ค่าเฉลี่ยด้านการวัดผลและประเมินผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ และหากสรุปหรือพิจารณาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยหัวหน้ากลุ่มภาษาอังกฤษหรือฝ่ายวิชาการ ตามประเด็นย่อยในทุกๆด้าน เรียงลำดับ 5 ประเด็นแรก จะพบว่า ประเด็นการจัดหาคู่มือ และเอกสารประกอบการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.87$) ประเด็นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมครบทุกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ประเด็นวิธีการจัดทำหลักสูตร ประเด็นการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตร และประเด็นความรู้และทักษะของตรงตามสาขาวิชา เท่ากัน ($\bar{x} = 2.84$) มีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงที่สุด

3.2 ระดับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอน

จากการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามจำนวนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป็นการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยมีการศึกษาในด้านต่างๆทั้งสิ้นจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยสำรวจครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 76 คน โดยสรุปผลสภาพปัญหาในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

3.2.1 สภาพปัญหาด้านหลักสูตร

ตารางที่ 4.15 สภาพปัญหาด้านหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ สภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. วิธีการจัดทำหลักสูตร	2	14	31	21	8	2.75	0.97	ปานกลาง
2. การเขียนคำอธิบายรายวิชา	3	9	31	18	15	2.57	1.06	น้อย
3. การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ใน หลักสูตร	3	10	23	22	18	2.45	1.11	น้อย
4. ความรู้และทักษะตรงตามสาขาวิชา	10	10	25	13	18	2.75	1.32	ปานกลาง
5. จัดทำหลักสูตรที่ใช้ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	0	15	32	19	10	2.68	0.94	ปานกลาง
6. หลักสูตรที่ใช้สอนให้เหมาะสมกับ ท้องถิ่น	1	11	38	14	12	2.67	0.96	ปานกลาง
7. การเชื่อมโยงหลักสูตรที่ใช้สอนกับ ชีวิตประจำวัน	3	13	18	23	19	2.45	1.16	น้อย
ค่าเฉลี่ยด้านหลักสูตร						2.62	1.07	ปานกลาง

3.2.2 สภาพปัญหาด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน

ตารางที่ 4.16 สภาพปัญหาด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1.การปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้สอนให้ เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน	2	10	33	21	10	2.64	0.96	ปานกลาง
2. การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความยากง่าย พอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน	1	13	32	18	12	2.64	0.99	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน						2.64	0.98	ปานกลาง

3.2.3 สภาพปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.17 สภาพปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. การวางแผนการสอนล่วงหน้า	3	9	22	27	15	2.45	1.06	น้อย
2. การเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ได้จริง ในการจัดการเรียนการสอน	2	9	25	26	14	2.46	1.01	น้อย
3. ความรู้และทักษะการเขียนแผนการสอน	3	11	24	23	15	2.53	1.09	น้อย
4. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้	2	11	29	19	15	2.55	1.05	น้อย
5. การสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	3	13	24	20	16	2.57	1.12	น้อย
6. การให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมครบ ทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียนในแต่ละแผนการสอน	4	10	28	20	14	2.61	1.10	น้อย

ตารางที่ 4.17 (ต่อ) สภาพปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
7. การแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ก่อนสอน	1	7	19	30	19	2.22	0.97	น้อย
8. การใช้วิธีการสอนอื่น ๆ ร่วมกับการสอน วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2	10	21	29	14	2.43	1.02	น้อย
9. การนำความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการ สอนภาษาอังกฤษมาใช้ในการสอน	3	12	19	23	19	2.43	1.15	น้อย
10. จัดกิจกรรมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม	1	7	27	28	13	2.41	0.93	น้อย
11. ปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา	2	7	23	29	15	2.37	0.99	น้อย
12. บูรณาการกิจกรรมสอนร่วมกับวิชาอื่น	2	8	26	26	14	2.45	1.00	น้อย
13. จัดกิจกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3	7	21	31	14	2.39	1.02	น้อย
14. ความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่สอน	1	12	21	26	16	2.42	1.04	น้อย
15. การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับ ความสามารถของนักเรียน	2	12	25	30	7	2.63	0.95	ปานกลาง
16. การสร้างบรรยากาศในการสอนเพื่อเปิด โอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้	3	8	22	25	18	2.38	1.08	น้อย
ค่าเฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						2.46	1.04	น้อย

3.2.4 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 4.18 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. การจัดหาและเลือกใช้แบบเรียนในการ เรียนการสอน	2	11	22	27	14	2.47	1.04	น้อย
2. การจัดหาคู่มือ และเอกสารประกอบการ สอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4	9	25	26	12	2.57	1.06	น้อย
3. การจัดหาหรือการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการ เรียนการสอน	5	10	25	24	12	2.63	1.11	ปานกลาง
4. ความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน	4	10	24	20	18	2.50	1.15	น้อย
5. การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการสอน	2	5	26	23	20	2.29	1.02	น้อย
6. ใช้แถบบันทึกเสียงของเจ้าของภาษาใน การเรียนการสอน	6	10	22	21	17	2.57	1.20	น้อย
7. การเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น บัตรคำ รูปภาพ หนังสือนิทาน การ์ตูน และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ โฆษณา ภาพยนตร์ ฯลฯ	1	14	14	23	24	2.28	1.14	น้อย
8. โรงเรียนจัดหนังสือให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างพอเพียง	4	8	23	25	16	2.46	1.10	น้อย

ตารางที่ 4.18 (ต่อ) สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อการเรียนการสอน	2	10	21	28	15	2.42	1.04	น้อย
10. การเปิดโอกาสให้ใช้แหล่งเรียนรู้นอก ห้องเรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการ เรียนการสอนและนักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม	4	9	26	28	9	2.62	1.02	ปานกลาง
11. การสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้ ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน	2	12	28	21	13	2.59	1.04	น้อย
12. การให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ	11	14	25	13	13	2.96	1.28	ปานกลาง
13. งบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนในการ จัดซื้อ/จัดทำสื่อการสอน	7	13	22	24	10	2.78	1.16	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้						2.55	1.10	น้อย

3.2.5 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 4.19 สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสภาพ ปัญหา
	สภาพปัญหา							
	5	4	3	2	1			
1. แจ้งวิธีการวัด ประเมินผลทราบล่วงหน้า	4	4	25	33	10	2.46	0.97	น้อย
2. วัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียน	2	8	30	25	11	2.54	0.96	น้อย
3. ประเมินผลโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้	1	11	20	24	20	2.33	1.06	น้อย
4. ประเมินผลการเรียนหลังการสอนแต่ละ หน่วยการเรียนรู้	1	9	20	26	20	2.28	1.03	น้อย
5. แจ้งผลการประเมินให้ทราบเป็นระยะ	1	8	23	23	21	2.28	1.03	น้อย
6. ประเมินผลนักเรียนในแต่ละทักษะ	3	8	25	24	16	2.45	1.06	น้อย
ค่าเฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้						2.39	1.02	น้อย

3.2.6 สรุปผลระดับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

จากการสำรวจสภาพปัญหาของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ทั้งสิ้นจำนวน 5 ด้าน ในตารางที่ 4.15-4.19 พบว่ามีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน และมีสภาพปัญหาในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน หากพิจารณาเรียงตามระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ และหากสรุปหรือพิจารณาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามประเด็นย่อยในทุกๆด้าน เรียงลำดับ 5 ประเด็นแรก จะพบว่า

ประเด็นการให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ ($\bar{x} = 2.96$) ประเด็นงบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนในการจัดซื้อ/จัดทำสื่อการสอน ($\bar{x} = 2.78$) ประเด็นวิธีการจัดทำหลักสูตรและประเด็นความรู้และทักษะตรงตามสาขาวิชา เท่ากัน ($\bar{x} = 2.75$) และประเด็นจัดทำหลักสูตรที่ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 2.68$) มีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงที่สุด

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและความคิดเห็นและของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

จากการรวบรวมผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET ในวิชาภาษาอังกฤษ ของโรงเรียน จำนวน 27 แห่ง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - ปีการศึกษา 2560 พบว่าเป็นดังนี้

ตารางที่ 4.20 สรุปผลทางสถิติของคะแนนผลสัมฤทธิ์ O-NET

ค่าทางสถิติ	ปีการศึกษา			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
	2558	2559	2560	
ค่าเฉลี่ย (Average)	43.78	40.54	41.56	-5.07
มากที่สุด (MAX)	65.5	70.55	76.39	-
น้อยที่สุด (Min)	28.57	26.25	23.25	-
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	10.90	13.05	13.96	-

จากตารางที่ 4.20 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ O-NET ของวิชาภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง ร้อยละ 5.07 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษลดลงด้วยเช่นกัน แต่หากพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนที่ได้คะแนนมากที่สุดพบว่าเพิ่มขึ้นในแต่ละปี และคะแนนผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนที่ได้คะแนนน้อยที่สุดพบว่าลดลงในแต่ละปี

4.2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

จากผลการสำรวจความค่านระดับพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน ทั้ง 15 ประเด็น โดยมีนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 996 คน พบว่าเป็นดังนี้

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
	5	4	3	2	1			
1.เนื้อหาที่เรียนเริ่มจากง่ายไปยาก	392	321	227	41	15	4.04	0.96	มาก
2.เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้	261	304	272	120	39	3.63	1.11	มาก
3.เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	352	308	209	96	31	3.86	1.10	มาก
4.เนื้อหาที่เรียนมีความน่าสนใจทำให้นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น	287	347	249	76	37	3.77	1.06	มาก
5.คุณครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เล่นเกมส์ การฟังเทป การสนทนา การแสดงบทบาท สมมติ และการทำงานกลุ่ม	501	240	166	63	26	4.13	1.07	มาก
6.คุณครูมีวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนอยากเรียนภาษาอังกฤษ	300	325	237	95	38	3.76	1.10	มาก
7.บรรยากาศในการเรียนภาษาอังกฤษทำให้มีความสนุกสนาน	371	303	202	73	47	3.88	1.13	มาก
8.สื่อการสอนมีความหลากหลาย เช่น รูปภาพ ของจริง บัตรคำ เกม เทป วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ สิ่งพิมพ์	422	301	210	35	28	4.06	1.01	มาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
	5	4	3	2	1			
9.สื่อการสอนมีความน่าสนใจทำให้อยากเรียน ภาษาอังกฤษ	288	357	219	105	27	3.78	1.06	มาก
10.นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษด้วยความ สนุกสนาน	365	282	223	88	38	3.85	1.13	มาก
11.นักเรียนรู้สึกอยากเรียนภาษาอังกฤษ	248	323	250	130	45	3.60	1.13	มาก
12.นักเรียนมีความชอบในการเรียน ภาษาอังกฤษ	301	299	231	123	41	3.70	1.14	มาก
13.มีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็น รายบุคคลและรายกลุ่ม	292	315	260	91	38	3.73	1.09	มาก
14.ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและ ของกลุ่ม	319	344	224	81	28	3.85	1.05	มาก
15.การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	400	257	243	60	36	3.93	1.10	มาก
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ						3.84	1.08	มาก

จากตารางที่ 4.21 สรุปผลความพึงพอใจของนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 หากพิจารณาแต่ละประเด็นแล้วพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในประเด็นต่างๆ มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนชอบกิจกรรมที่คุณครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เล่นเกมส์ การฟังเพลง การสนทนา การแสดงบทบาท สมมติ และการทำงานกลุ่ม ($\bar{x} = 4.13$) ห้องเรียนสื่อการสอนมีความหลากหลาย เช่น รูปภาพ ของจริง บัตรคำ เกม เทป วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ สิ่งพิมพ์ ($\bar{x} = 4.06$) เนื้อหาที่เรียนเริ่มจากง่ายไปยาก ($\bar{x} = 4.06$) การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{x} = 3.93$) และ บรรยากาศในการเรียนภาษาอังกฤษทำให้มีความสุขสนุกสนาน ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ

5. อุปสรรคและปัญหาที่พบ

จากกระบวนการรวบรวมผลการสัมภาษณ์และสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อสอบถามถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยแบ่งสภาพปัญหาตามประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

5.1 ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน

- มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน , ครูสอนไม่ตรงกับความถนัด
- ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดอุปสรรค
- เนื่องจากความรู้พื้นฐานของนักเรียนมีไม่เท่ากัน จึงยากต่อการเตรียมการสอนในแต่ละครั้ง ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ขาดบุคลากรครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา และจำนวนบุคลากรเฉลี่ยต่อจำนวนนักเรียนไม่เพียงพอ ทำให้การร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ทั่วถึง
- เวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อยเกินไป บางครั้งไม่เป็นไปตามแผนการสอน เพราะครูผู้สอนมีประชุม
- ครูผู้สอนไม่ตรงวิชาเอก จึงมีปัญหาด้านการออกเสียง การพูดทำให้การสื่อสารไม่บรรลุผล ความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง พูด อ่าน เขียน ยังอยู่ในความพอใช้
- เนื่องจากนักเรียนเป็นชนเผ่า มีการสื่อสารที่ค่อนข้างยากจึงทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความล่าช้า
- ขาดงบประมาณในการทำสื่อการเรียนการสอน เนื้อหา ไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา ขาดสื่อและอุปกรณ์

5.2 ปัญหาในด้านผู้เรียน

- นักเรียนมีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน และโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบครบชั้นได้ 5 ปี
- ในการใช้ภาษาในการสื่อสารมักจะนิยมในการสื่อสารกันเป็นภาษาท้องถิ่น จึงทำให้นักเรียนบางคนจะมีปัญหาในเรื่องการใช้และออกเสียงภาษาอังกฤษ
- ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นหรือความรับผิดชอบงานที่มอบหมาย, ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษา, ผู้เรียนมักจะลืมภาษาที่เรียนรู้ไปเพราะไม่ค่อยได้ใช้
- นักเรียนขาดทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ จึงต้องมีการเรียนพื้นฐานก่อนการเรียน
- นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร เพราะกลัวพูดออกเสียงไม่ถูกต้อง
- นักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก บางครั้งการเรียนการสอนอาจไม่เหมาะสมในบางกิจกรรม
- นักเรียนไม่เห็นความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ
- นักเรียนขาดความต่อเนื่องในการฝึกฝนระหว่างทางโรงเรียนกับที่บ้าน
- ผู้เรียนเป็นชนเผ่า มีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน

5.3 ปัญหาในด้านเนื้อหาที่ใช้สอน

- เนื้อหาบางเนื้อหาไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถนักเรียนในแต่ละชั้น
- เนื้อหาเยอะเกินไป ปรับเนื้อหาให้หลากหลายให้สอดคล้องกับความแตกต่างของเด็กนักเรียนแต่ละคน
- หาเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียนเป็นศัพท์เฉพาะทำให้ยากแก่การเรียนรู้หรือเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษ
- การจัดบรรยากาศการเรียนรู้แบบมีเกมส์ เพลง สื่อการสื่อสาร CLT นักเรียนสนุกในการเรียนรู้แต่สวนทางกับการต้องสอบวัดผลสัมฤทธิ์ Onet ให้ได้ผลการเรียนดี
- เนื้อหาที่สอนมีเนื้อหาค่อนข้างมาก โรงเรียนมีกิจกรรมอื่นๆ ไม่สามารถสอนทันบางเนื้อหา

5.4 ปัญหาในด้านกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ทั่วถึง
- การจัดกิจกรรมต่างๆของเจ้าของภาษาโรงเรียนมีงบประมาณน้อย
- การจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้งมีความยุ่งยาก
- นักเรียนขาดโอกาสนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันและเจ้าของภาษา
- ครูผู้สอนขาดการวางแผนล่วงหน้า ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ตรงตามจุดประสงค์
- ครูผู้ดูแลนักเรียนในแต่ละชั้นขาดความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษ
- เวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ , นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ
- นักเรียนบางส่วนจะไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมขาดความกล้าแสดงออก
- นักเรียนไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนและครู

5.5 ปัญหาในด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้

- งบประมาณในการจัดการสอนมีน้อย ไม่เพียงพอ มีปัญหาเรื่องการใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยี
- สื่อการสอนมีน้อยเนื่องจากงบประมาณน้อยและมีการศึกษาแหล่งเรียนรู้น้อย
- แหล่งเรียนรู้มีน้อยในชุมชน, ห้องสมุดขาดหนังสือที่ใช้ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษ, ขาดคอมพิวเตอร์ที่ให้เด็กได้เรียนรู้เพิ่มเติม
- แหล่งเรียนรู้มีไม่มากพอ ไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
- ในโรงเรียนยังไม่มีห้องปฏิบัติการ และขาดสื่อการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถจับต้องได้
- สื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน , งบประมาณมีน้อย
- บางครั้งจะขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

5.6 ปัญหาในด้านการประเมินผล

- ครูผู้สอนยังขาดทักษะในด้านการประเมินผลที่หลากหลาย
- ใช้การประเมินที่หลากหลาย เนื่องจากนักเรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน
- ครูประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ ประเมินผลไม่หลากหลายไม่เปิดโอกาสให้

ผู้เรียนประเมิน ครูผู้สอนไม่ได้แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ

- เครื่องมือที่ใช้วัดไม่เที่ยงตรงและแม่นยำ ทำให้การวัดผลมีการผิดพลาด
- เครื่องมือประเมินไม่ค่อยมีประสิทธิภาพและไม่หลากหลาย

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

1.3 เพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

2. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านตัวแปร/ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านชุมชน

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดน่าน จำนวน 24 โรงเรียน

ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลาที่ทำการวิจัย

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา น่าน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา 2561 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึง เดือนมีนาคม 2562

3. กรอบความคิดการวิจัย

จากงานวิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัย ดังต่อไปนี้

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบด้วยการดำเนินการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้อำนวยการหรือผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาอังกฤษหรือหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาอังกฤษหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จังหวัดน่าน ในปีการศึกษา 2561 กลุ่ม

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เฉพาะโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และยินดีให้ข้อมูลผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดน่าน จำนวน 24 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสำรวจข้อมูล จำนวน 5 เครื่องมือ จากการสัมภาษณ์และ การสังเกตการณ์ในโรงเรียนที่ร่วมโครงการ

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสำรวจกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักหรือผู้ให้ข้อมูลงานวิจัย แบ่งตามวิธีการรวบรวมข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ/หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ผ่านผู้ช่วยนักวิจัย และกลุ่มผู้ช่วยนักวิจัยจะใช้วิธีสังเกตการณ์ในโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ทั้งการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลเชิงคุณภาพต่าง ๆ ที่รวบรวมมา เช่น การสัมภาษณ์ ภาพถ่าย เอกสารต่าง ๆ จากโรงเรียน

5. ผลการวิจัย

5.1 ด้านข้อมูลบริบทพื้นฐานของโรงเรียน

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 27 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 (สพป.น่าน) เขต 2 จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.96 และโรงเรียนในสังกัด สพป.น่าน เขต 1 จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.03 โดยเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-ประถมศึกษา จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 51.85 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษา(ขยายโอกาส) จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40.74 และเปิดสอนเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.41 หากแบ่งตามขนาดโรงเรียน พบว่า เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 59.26 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.70

จำนวนห้องเรียนในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.41 ห้องเรียนต่อโรงเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.37 ห้องเรียนต่อ

โรงเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.33 ห้องเรียนต่อโรงเรียน จึงสรุปได้ว่าทุกชั้นปีมีจำนวนห้องเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

และพิจารณาจากสภาพความสมบูรณ์ของห้องเรียนแล้วพบว่า โดยส่วนใหญ่ห้องเรียนยังมีสภาพที่ดีพร้อมใช้งานอยู่จำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.88 และมีห้องเรียนที่มีสภาพชำรุดต้องปรับปรุง จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.12 ตามลำดับ

ในส่วนของการสำรวจข้อมูลของห้องสมุดในแต่ละโรงเรียนพบว่าทุกโรงเรียนจะมีห้องสมุดประจำโรงเรียนอยู่แล้วและมีสภาพที่สมบูรณ์พร้อมให้บริการ ในส่วนการเข้าใช้บริการห้องสมุดของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนจะเข้าไปใช้บริการห้องสมุดอยู่บ่อยครั้ง จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมา มีนักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดอยู่พอประมาณ จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 และมีนักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดนานๆครั้ง จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

จากสัดส่วนการเรียนการสอนในโรงเรียนระหว่างครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษต่อนักเรียนในโรงเรียน พบว่า ในภาพรวม มีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 1:56.8 ซึ่งถือว่าจำนวนผู้เรียนมีจำนวนค่อนข้างอยู่ในระดับสูงและหากจำแนกตามขนาดของโรงเรียน จะพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษ สูงที่สุด โดยมีอัตราส่วนอยู่ที่ 1: 81 โรงเรียนขนาดกลางมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษอัตราส่วนอยู่ที่ 1: 69 และ โรงเรียนขนาดเล็กมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูภาษาอังกฤษอัตราส่วนอยู่ที่ 1: 50 ซึ่งจากข้อมูลนี้แล้วจะพบได้ว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษจะมีภาระในการดูแลการสอนนักเรียนที่มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ตามลำดับ

5.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

ความพร้อมและสภาพของห้องเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยส่วนใหญ่ห้องเรียนมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ร้อยละ 85.2 และพบโรงเรียนที่สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อยู่ร้อยละ 14.8 ซึ่งจะพบในโรงเรียนขนาดเล็กเท่านั้น (4 โรงเรียน) ในส่วนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า เวลาเรียนในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1,2 มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.6 ชั่วโมง/สัปดาห์ ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 เฉลี่ยที่ 4.5 ชั่วโมง/สัปดาห์ และ ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 และ 6 เฉลี่ยที่

3.2 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งหากพิจารณาแยกตามขนาดโรงเรียนแล้วพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะเน้น ชั่วโมงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก เหตุที่นักเรียนเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 มีเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าชั้นเรียนอื่น เนื่องกิจกรรมการเรียนการสอนต้อง บูพื้นฐานให้นักเรียนมีความเข้าใจต่อภาษาอังกฤษ เช่น เรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มคำ ความหมาย ที่เกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ รวมถึงกิจกรรมให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ในทักษะฟังและพูด และในส่วนการกิจกรรม เสริมทักษะภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียน ทุกโรงเรียนมีการเน้นกิจกรรมเสริมทักษะให้กับนักเรียนอยู่ แล้วเพราะทางโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่ง ($\bar{x} = 4.52$)

5.3 ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน และทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

สรุปคะแนนผลสัมฤทธิ์ O-NET ของวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ตั้งแต่ปี 2558 - ปี 2560 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง ร้อยละ 5.07 ซึ่งไม่สอดคล้องกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 แต่หากพิจารณา แต่ละประเด็นแล้ว มีความน่าสนใจต่อประเด็นความคิดเห็นของนักเรียนพึงพอใจ ได้แก่ ผู้เรียนชอบ กิจกรรมที่คุณครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เล่นเกมส์ การฟังเพลง การสนทนา การแสดงบทบาท สมมติ และการทำงานกลุ่ม ($\bar{x} = 4.13$) ห้องเรียนสื่อการสอนมีความหลากหลาย เช่น รูปภาพ ของ จริง บัตรคำ เกม เพลง วิดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ สิ่งพิมพ์ ($\bar{x} = 4.06$) เนื้อหาที่เรียนเริ่มจากง่ายไปยาก ($\bar{x} = 4.06$) การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{x} = 3.93$) และ บรรยากาศในการเรียน ภาษาอังกฤษทำให้มีความสุขสนาน ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ

5.4 สภาพปัญหาที่พบต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

จากการสำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษ โดยสำรวจผลจากกลุ่มบุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกคือกลุ่มของหัวหน้ากลุ่มสาระหรือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และกลุ่มที่สองคือกลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ผลลัพธ์ที่ได้จากการสอบถาม จะเป็นประเด็นปัญหาในแต่ละด้าน เป็นดังนี้

5.4.1 สรุปสภาพปัญหาจากหัวหน้ากลุ่มสาระ

สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยสอบถามหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการ เป็นการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยมีการศึกษาในด้านต่างๆทั้งสิ้นจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และ ด้านการวัดและประเมินผล โดยสำรวจหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการโรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 31 คน พบว่ามีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน และมีสภาพปัญหาในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน หากพิจารณาเรียงตามระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.76 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.72 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านครูผู้สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ ค่าเฉลี่ยด้านการวัดผลและประเมินผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ โดยหากพิจารณาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ตามประเด็นย่อย ในทุกๆด้าน เรียงลำดับ 5 ประเด็นแรก จะพบว่า ประเด็นการจัดหาคู่มือ และเอกสารประกอบการ สอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.87$) ประเด็นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมครบทุก ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ประเด็นวิธีการจัดทำหลักสูตร ประเด็นการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ในหลักสูตร และประเด็นความรู้และทักษะของตรงตามสาขาวิชา เท่ากัน ($\bar{x} = 2.84$) มีความคิดเห็น ต่อปัญหาสูงที่สุด

5.4.2 สรุปสภาพปัญหาจากครูผู้สอน

สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยสอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามจำนวนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป็นการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยมีการศึกษาในด้านต่างๆทั้งสิ้นจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยสำรวจครูที่ สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 76 คน พบว่ามีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน และมีสภาพปัญหาในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน หากพิจารณาเรียงตามระดับค่าเฉลี่ยความ คิดเห็น พบว่า ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 สภาพปัญหาอยู่ใน

ระดับปานกลาง ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย และ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ และหากสรุปหรือพิจารณาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามประเด็นย่อยในทุกๆด้าน เรียงลำดับ 5 ประเด็นแรก จะพบว่า ประเด็นการให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ ($\bar{x} = 2.96$) ประเด็นงบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนในการจัดซื้อ/จัดทำสื่อการสอน ($\bar{x} = 2.78$) ประเด็นวิธีการจัดทำหลักสูตรและประเด็นความรู้และทักษะตรงตามสาขาวิชา เท่ากัน ($\bar{x} = 2.75$) และประเด็นจัดทำหลักสูตรที่ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 2.68$) มีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงที่สุด

5.4.3 สาเหตุของสภาพปัญหาในแต่ละด้าน

สรุปผลการสัมภาษณ์และการสอบถามโดยผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อสอบถามถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยแบ่งสภาพปัญหาตามประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1) ประเด็นปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูสอนไม่ครบชั้นเรียน , ครูสอนไม่ตรงกับความถนัด ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนเกินไป ความรู้พื้นฐานของนักเรียนมีไม่เท่ากันจึงยากต่อการจัดการเรียนการสอน ขาดครูต่างชาติเจ้าของภาษา จำนวนบุคลากรเฉลี่ยต่อจำนวนนักเรียนไม่เพียงพอ ครูผู้สอนไม่ตรงวิชาเอกจึงมีปัญหาด้านการออกเสียงการพูดทำให้การสื่อสารไม่บรรลุผล ความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง พูด อ่าน เขียน ยังอยู่ในระดับพอใช้ ขาดงบประมาณในการทำสื่อการเรียนการสอน เนื้อหา ไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา ขาดสื่อและอุปกรณ์ 2) ประเด็นปัญหาในด้านผู้เรียน ได้แก่ นักเรียนมีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน การเรียนการสอนใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารจึงทำให้นักเรียนบางคนจะมีปัญหาในเรื่องการใช้และออกเสียง ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษา นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร เพราะกลัวพูดออกเสียงไม่ถูกต้อง และไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ขาดความต่อเนื่องในการฝึกฝนระหว่างทางโรงเรียนกับที่บ้าน 3) ปัญหาในด้าน

เนื้อหาที่ใช้สอน เนื้อหาบางเนื้อหาไม่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละชั้น มีเนื้อหาเยอะเกินไป และ ปริมาณเนื้อหาค่อนข้างมาก 4) ปัญหาในด้านกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ การร่วม กิจกรรมของนักเรียนไม่ทั่วถึง ครูผู้ดูแลนักเรียนในแต่ละชั้นขาดความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษ เวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมขาด ความกล้าแสดงออก 5) ปัญหาในด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ งบประมาณในการจัดการสอนมี น้อย ไม่เพียงพอ มีปัญหาเรื่องการใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยี สื่อการสอนมีน้อยเนื่องจากงบประมาณน้อย และมีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่น้อย 6) ปัญหาในด้านการประเมินผล ครูผู้สอนยังขาดทักษะในด้านการ ประเมินผลที่หลากหลาย ประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ อาจใช้เครื่องมือที่ไม่เที่ยงตรงและแม่นยำ ทำให้การวัดผลมีการผิดพลาด รวมถึงเครื่องมือประเมินไม่ค่อยมีประสิทธิภาพและไม่หลากหลาย เป็นต้น

6. การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน พบว่า **สภาพบริบท ของโรงเรียนแต่ละแห่ง** ทางด้านกายภาพโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็น เป็นสภาพห้องเรียน จำนวนห้องเรียน สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับอิชยา กองไชย (2559): พิชญพร พรหมคำบุตร (2545) ได้กล่าวถึงสภาพการณ์จริงของการจัดการเรียนสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในปัจจุบันว่า ปัจจัยเอื้อหรือปัจจัยสนับสนุนที่ประสบความสำเร็จ และเป็นปัจจัยที่สามารถบริหารจัดการได้คือ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ โดยที่ขนาดของห้องเรียนต้อง สะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีปัญหาในเรื่องเสียงรบกวน แสงสว่างในห้องเรียนและ บรรยากาศในชั้นเรียน และผลการวิจัยยังพบว่าทางโรงเรียนมีความพร้อมที่สามารถจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนโดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อ ภาษาอังกฤษเช่นกัน โดยพิจารณาจากโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมให้แก่นักเรียน สอดคล้องกับกรม วิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาของไทยได้ให้โอกาสผู้เรียนตั้งแต่ ระดับประถมศึกษาเรียนภาษาต่างประเทศจนถึงชั้นมัธยมศึกษาและเป็นวิชาที่กำหนดให้จัดการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดเป็นเป้าหมายของการเรียนภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียนสามารถใช้

ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆแสวงหาความรู้ประกอบอาชีพศึกษาต่อในระดับสูงรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมไทยไปอย่างสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าเนื่องด้วยงบประมาณมีจำกัดทำให้แต่ละปีโรงเรียนไม่สามารถที่จะจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษได้ค่อนข้างจำกัด สอดคล้องกับนวพร ชลารักษ์ (2559) พบว่าสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่พบคือ งบประมาณด้านภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพอ

ในส่วนปัจจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนจากผลการวิจัยพบว่า สัดส่วนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษต่อนักเรียนยังมีสัดส่วนที่น้อย จึงส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน เพราะเป็นวิชาที่ต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะพูด อ่าน เขียน และทำความเข้าใจต่อคำศัพท์พอสมควร ครูจึงต้องดูแลผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงกระทบต่อการวัดผลประเมินผลของผู้เรียนด้วย รวมถึงการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษแล้วจะพบว่ามีปัญหา ได้แก่ จำนวนครูภาษาอังกฤษน้อย ภาระงานที่นอกเหนือการสอนมากเกินไป ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ รวมถึงขาดความมั่นใจเมื่อแสดงออกระหว่างการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนบางคนไม่ได้จับเอกภาษาอังกฤษโดยตรงทำให้ความลุ่มลึกในการสอนวิชาภาษาอังกฤษน้อย และงบประมาณที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริม หรือจัดซื้อสื่อการสอนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ สอดคล้องกับนวพร ชลารักษ์ (2559) ได้นำเสนอถึงเรื่องสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนไว้ว่า ครูมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนวิชาภาษาอังกฤษมากเกินไป ครูไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษ ครูขาดความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งสื่อการเรียนรู้อังกฤษไม่เพียงพอ และจำนวนแหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษยังมีไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน และยังสอดคล้องกับอุบล แคล้วกลาง (2540) ที่พบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีปัญหาด้านสื่อการสอนสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ คือ งบประมาณที่ได้รับในการจัดซื้อและผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

สำหรับปัจจัยด้านผู้เรียนนั้นผลการศึกษาพบว่า ถึงแม้ผู้เรียนจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแต่ไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิภาพประสิทธิผลที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้นดีขึ้น โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ O-Net คะแนนภาษาอังกฤษ ในแต่ละปีมีแนวโน้มที่ลดลงเนื่องจากเหตุปัจจัยด้านการเรียนการสอนและปัจจัยความพร้อมของโรงเรียน โดยปัญหานั้นจะ

สอดคล้องทั้ง 3 ปัจจัยหลัก สอดคล้องกับปองรัตน์ ศรีสืบ และปัญชลี วาสนสมสิทธิ์ (2553) ที่ระบุว่า นักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการพูดและการอ่านนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สาม และยังคงสอดคล้องกับวรุณี ทองแสง (2550) ได้รายงานว่ ทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนผาอินทร์แปลงวิทยาที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้นวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน และทัศนคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ การเขียนประโยคภาษาอังกฤษที่ยาวเป็นเรื่องที่ยากมาก และ ฉันทชอบการสนทนามากกว่าการเขียน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเข้าใจถึงความสำคัญของการเรียนในเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

7. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากสภาพปัญหาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน พบว่าทางโรงเรียนควรทบทวนในประเด็นต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น เช่น ควรจัดการะงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษให้เหมาะสมทำให้ครูสามารถมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือควรพิจารณางบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อการสอนเพื่อเสริมทักษะให้แก่ผู้เรียน เป็นต้น

2. จากข้อจำกัดเรื่องจำนวนครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป็นการยากที่จะขอสนับสนุนครูผู้สอนเพิ่มเติม ฉะนั้นทางโรงเรียนควรใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในจังหวัดน่านเช่น สถาบันการศึกษาที่เลี้ยงหรือสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ มาช่วยจัดกิจกรรมเสริมให้แก่ครู นักเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น

3. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ดังกล่าวที่ดำเนินการวิจัยในช่วงแรก หากส่งเสริมให้ทีมงานวิจัยนี้ในปีต่อไป จะทำให้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- แรกขวัญ นามสว่าง. (2558), *การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3*. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 มกราคม -มิถุนายน 2558. 124.
- ทิชาพา นวลทอง.(2558), *สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตต์ เขต 1*. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติ และนานาชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 491.
- ศิริพร ชีปนวัฒนา (2547:3-4), *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
http://www.virtual.cmru.ac.th/multim_link/etheses/382232/C2_382232.pdf
<http://pornsawanlimsinsopon039.blogspot.com/2015/04/week-1.html>
- ชมพันธุ์ กุญชร ฌ อยู่ธยา. *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข้าวทวารอากาศ, 2540.
- ธำรง บัวศรี. *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : เอราวัณการพิมพ์, 2532.
- ปภูล นันทวงศ์ และ ไพโรจน์ ดวงวิเศษ. *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : สถาบันราชภัฏ สงขลา, 2543.
- รุจิรี ภูสาระ. *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์, 2545.
- สุมิตร คุณานุกร. *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. (2557). *การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา*.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,อาจารย์กลุ่มวิชาชีพรุ คณะครุศาสตร์:มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- คริสโตเฟอร์ ไรท์. (2561). “ครูสอนภาษาอังกฤษ”...วิกฤตการศึกษาไทย?” ค้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561.จาก <https://www.posttoday.com/politic/report/402500>

- นิสัย แก้วแสนไชย. (2556). *เอกสารการอบรมภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. (2538). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี*. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). *องค์การและการจัดการ (ฉบับสมบูรณ์)*. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา.
- ศิวรัฐวรรณ วิทยาภรณ์. (2550). *ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาล เมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา จุ้ยนวล. (2550). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนตลาดบางคูวัด อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วารุณี ภาชนนท์. (2551). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- กรมวิชาการ. (2540). *การรายงานผลการสำรวจเรื่องความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชลธิชา นางาม, (2551), *การศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ของนักศึกษาและอาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ทัศนีย์สัตยมาศ. (2547). “ *การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง* ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปริญญา เกษประสิทธิ์. (2550). *สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก*. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน ภาษาอังกฤษ).

- พัชรินทร์ สติมัน. (2552). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษา ใน
อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์. คั่นคว้าอิสระ. ศษ.ม (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2549). แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.[ออนไลน์].ได้
จาก http://www.moe.go.th/web_studyenglish/p_eng_2549-2553. [สืบค้นเมื่อ 20
มกราคม 2562].
- สถาบันภาษาอังกฤษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2555).ความเป็นมา.[ออนไลน์].ได้
จาก <http://english.obec.go.th/english/2013/index.php/th/2012-08-08-06-24-42/2012-08-08-06-25-22>[สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2562].
- สุนทร หลุ่มประพันธ์ . (2547).การศึกษาปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนโยนออฟอาร์คเทคโนโลยี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ . (2521) . วิธีสอนภาษาอังกฤษ. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา .
- สังเวียน สฤชติกุลและคนอื่นๆ . (2521) .วิธีสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง .
- สุไร พงษ์ทองเจริญ . (2522) .ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษใน
ระดับอุดมศึกษามนุษย์ศาสตร์ปริทัศน์.
- ศรีวิชัย สุวรรณกิติ . (2522) . วิธีสอนภาษาอังกฤษ . พิมพ์ครั้งที่ 2 : แผนเอกสารและ การพิมพ์ .
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยอนันต์ มุทวณิช. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา. (2557). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก <http://reg.triamudom.ac.th>

อดิศร กาวิเป็ง. (2554). สรุปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2562, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/441312>

ภาคผนวก

S01 แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

โครงการวิจัย การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561

หมายเหตุ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบในกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถาม โดยเขียนตอบ หรือ ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่เตรียมไว้ให้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน.....
2. ที่อยู่.....
ตำบล..... อำเภอ.....
3. สังกัดของโรงเรียน
 - 1) สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา น่าน เขต 1 (สพป.น่าน เขต 1)
 - 2) สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา น่าน เขต 2 (สพป.น่าน เขต 2)
 - 3) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน น่าน (สช.)
 - 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น น่าน (อปท.)
 - 5) การศึกษาพิเศษ น่าน
 - 6) อื่นๆ ระบุ.....
4. เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้น
 - 1) อนุบาล-ประถมศึกษา 2) ประถมศึกษา
 - 3) อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น 4) ประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น
5. ขนาดโรงเรียน
 - 1) โรงเรียนขนาดเล็ก 2) โรงเรียนขนาดกลาง
 - 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ 4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

6. จำนวนนักเรียนและห้องเรียน

ระดับชั้น	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)	จำนวนนักเรียน (คน)
ประถมศึกษาปีที่ 1		
ประถมศึกษาปีที่ 2		
ประถมศึกษาปีที่ 3		
ประถมศึกษาปีที่ 4		
ประถมศึกษาปีที่ 5		
ประถมศึกษาปีที่ 6		
รวมทั้งสิ้น		

7. จำนวนครู (รวมผู้บริหาร) มีทั้งหมด.....คน

8. วิชาเอกของครูผู้สอนที่จบปริญญาตรี

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

วิชาเอก.....จำนวน.....คน

9. จำนวนครูในแต่ละกลุ่มสาระ

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน.....คน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน.....คน
 อื่นๆ จำนวน.....คน

10. จำนวนครูต่างชาติ (ที่สอนภาษาอังกฤษ) จำนวน.....คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลอาคารเรียน ห้องเรียน

1. โรงเรียนมีอาคารเรียนทั้งสิ้น จำนวน.....หลัง
 2. สภาพห้องเรียน ให้ผู้ช่วยนักวิจัยประเมินสภาพห้องเรียนในแต่ละระดับ ประเมินการ

ระดับชั้น	ระดับการใช้งาน			
ประถมศึกษาปีที่ 1	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%
ประถมศึกษาปีที่ 2	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%
ประถมศึกษาปีที่ 3	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%
ประถมศึกษาปีที่ 4	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%
ประถมศึกษาปีที่ 5	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%
ประถมศึกษาปีที่ 6	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%
ภาพรวม	☐ 100%	☐ 80%	☐ 50%	☐ ต่ำกว่า 50%

3. ข้อมูลห้องสมุด

- 3.1 ในโรงเรียนมีห้องสมุดหรือไม่ 1) มี 2) ไม่มี
 3.2 ถ้ามี สภาพห้องสมุดเป็นอย่างไร 100% 80% 50% ต่ำกว่า 50%

4. ห้องสมุดมีนักเรียนเข้าไปใช้บ่อยครั้งเพียงใด

1) มีนักเรียนเข้าไปใช้บ่อยครั้ง

2) มีนักเรียนเข้าไปใช้พอประมาณ

3) มีนักเรียนเข้าใช้นานๆครั้ง

4) นักเรียนไม่ค่อยได้เข้าใช้

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน

ผลคะแนนเฉลี่ย O-net ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปีการศึกษา	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	สังคมศึกษา
2558					
2559					
2560					

ตอนที่ 4 กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียน

เน้นสัมภาษณ์จากผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้แทน

1. ที่ผ่านมารองเรียนมีแผนงานหรือโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนหรือไม่

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	บรรยายลักษณะของกิจกรรมที่จัด

2. ที่ผ่านมารโรงเรียนมีผลงานดีเด่น/ได้รับรางวัลจากการประกวดของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษหรือไม่

1) มี (กรุณาระบุผลงาน)

2) ไม่มี

.....

.....

.....

3. ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษมากหรือน้อยเพียงใด รบกวนอธิบาย

ระดับการให้ความสำคัญ

5) มากที่สุด

4) มาก

3) ปานกลาง

2) น้อย

1) น้อยที่สุด

เหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้สำรวจข้อมูล.....เบอร์โทรศัพท์.....

สำรวจเมื่อวันที่.....

S02	แบบสำรวจสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ฝ่ายวิชาการ
โครงการวิจัย	การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561
หมายเหตุ	งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพกระบวนการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบในกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถาม โดยเขียนตอบ หรือ ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่เตรียมไว้ให้

โรงเรียน.....สังกัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ประสบการณ์ในการทำงานของท่าน จำนวน ปี

3. ประสบการณ์ในการบริหารงาน จำนวน ปี

4. จำนวนบุคลากรครู (ที่สอนภาษาอังกฤษ) ในสถานศึกษาของท่าน จำนวนคน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ด้านหลักสูตร

1. โรงเรียนของท่านใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในระบบการเรียนการสอนเป็นระยะเวลาปี

2. โรงเรียนของท่านจัดเวลาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน เฉลี่ยสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

ชั้น	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉลี่ย)	ชั้น	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉลี่ย)
ประถมศึกษาปีที่ 1		ประถมศึกษาปีที่ 2	
ประถมศึกษาปีที่ 3		ประถมศึกษาปีที่ 4	
ประถมศึกษาปีที่ 5		ประถมศึกษาปีที่ 6	

3. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนปัจจุบันในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ศึกษาสภาพปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน
- 2. สำรวจความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
- 3. สำรวจความต้องการของนักเรียน
- 4. ศึกษาเอกสารหลักสูตรและแบบเรียนต่างๆ
- 5. ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้
- 6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. หลักสูตรที่โรงเรียนใช้จัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนำมาจากที่ใด

- 1. จัดทำขึ้นเองทั้งหมด
- 2. ยึดหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาให้ทั้งหมด
- 3. นำมาจากโรงเรียนต้นแบบหรือแกนนำแล้วปรับปรุงเป็นของโรงเรียน
- 4. นำมาจากโรงเรียนต้นแบบหรือแกนนำทั้งหมด
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ส่วนใหญ่โรงเรียนมีวิธีจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ใช้สอนอย่างไร

- 1. ปรับมาจากแบบเรียน
- 2. จัดให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
- 3. นำมาจากหลักสูตรแกนกลาง
- 4. จัดตามสภาพความสามารถของนักเรียน
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน

6. โรงเรียนมีนโยบายให้บุคลากรครูในสถานศึกษาของท่านเขียนแผนการสอนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. นำแผนการสอนของสำนักพิมพ์มาปรับใช้กับการสอนของตนเอง
- 2. ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนก่อนลงมือเขียนแผนการสอน
- 3. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้
- 4. ศึกษาพื้นฐานความรู้ของนักเรียนก่อนจัดทำแผนการสอน
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้

7. โรงเรียนของท่านมีสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพียงพอหรือไม่

1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ

8. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อังกฤษในชั้นเรียนได้มาจากไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ผลิตขึ้นเอง
 2. ซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน
 3. ให้นักเรียนช่วยกันจัดทำขึ้น
 4. อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. โรงเรียนใช้สื่อการสอนใดบ้างในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. วิดีทัศน์ 2. VCD 3. แบบเรียน
 4. แลบบันทึกเสียง 5. รายการโทรทัศน์ 6. คอมพิวเตอร์
 7. รายการโทรทัศน์ 8. รูปภาพ 9. บัตรคำ
 10. เกมส์ 11. วัสดุ สิ่งพิมพ์ (นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)
 12. อื่นๆ (โปรดระบุ)

10. สื่อการสอนที่ท่านนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้มาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ให้ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเอง
 2. จัดซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน
 3. ให้นักเรียนช่วยจัดทำขึ้น
 4. อื่นๆ (โปรดระบุ)

13. ห้องเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเหมาะสมหรือไม่

1. เหมาะสม 2. ไม่เหมาะสม

14. โรงเรียนของท่านมีห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

16. โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ห้องปฏิบัติการทางภาษา 2. ห้องสมุด 3. วัด
 4. ชุมชน 5. อินเทอร์เน็ต 6. แหล่งท่องเที่ยว
 7. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ด้านการวัดและประเมินผล

17. ท่านมีนโยบายให้ครูภาษาอังกฤษใช้วิธีการใดในการวัดและประเมินผลนักเรียนมากที่สุด

1. ใช้แบบทดสอบ 2. ใช้แบบสังเกต
3. ตรวจผลงานแบบฝึกหัด 4. ใช้แฟ้มสะสมงาน
5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

18. ท่านเคยเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลนักเรียนหรือไม่

1. เคย 2. ไม่เคย (กรุณาข้ามไปตอนที่3)

19. บุคคลใดที่ท่านให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ตัวนักเรียนเอง 2. เพื่อนนักเรียน 3. ผู้บริหาร
4. ผู้ปกครองนักเรียน 5. ครูวิทยากร
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด 4 หมายถึง มีปัญหามาก 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตร					
1.วิธีการจัดทำหลักสูตร					
2. การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ใช้สอน					
3. ความรู้และทักษะของตรงตามสาขาวิชาที่สอน					
4. จัดทำหลักสูตรที่ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					
5.จัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
6. การเชื่อมโยงหลักสูตรที่ใช้สอนกับชีวิตประจำวัน					

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. การปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้สอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน					
8. การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน					
ด้านครูผู้สอน					
1. การให้ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้า					
2. การให้ครูมีการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ได้จริงในการจัดการเรียนการสอน					
3. ความรู้และทักษะของครูในการเขียนแผนการสอน					
4. การควบคุมการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้					
5. การให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมครบทุกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนในแต่ละแผนการสอน					
6. การบูรณาการกิจกรรมที่สอนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ					
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
8. การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนและในสถานศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้					
ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้					
1. การจัดซื้อและจัดหาแบบเรียนในการเรียนการสอน					
2. การจัดหาคู่มือ และเอกสารประกอบการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
3. การจัดหาหรือการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน					
4. ความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน					
5. การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน					
6. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
7. โรงเรียนจัดหนังสือให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
8. การเปิดโอกาสให้ใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. การสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน					
10. การให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ					
11. งบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนในการจัดซื้อ/จัดทำสื่อการสอน					
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1. นโยบายในการแจ้งวิธีการวัดผลประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า					
2. การตรวจสอบหรือการวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเข้าเรียน					
3. การประเมินผลโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้					
4. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
5. การวิเคราะห์ข้อสอบที่ใช้ในการประเมินผลการเรียน					
6. การให้นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ในแต่ละด้าน

1. อุปสรรค/ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. อุปสรรค/ปัญหาในด้านผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

3. อุปสรรค/ปัญหาในด้านเนื้อหาที่ใช้สอน

.....

.....

.....

.....

.....

4. อุปสรรค/ปัญหาในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

5. อุปสรรค/ปัญหาในด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

6. อุปสรรค/ปัญหาในการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้สำรวจข้อมูล.....เบอร์โทรศัพท์.....

สำรวจเมื่อวันที่.....

S03-04 แบบสำรวจครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสภาพปัญหา

โครงการวิจัย การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561

หมายเหตุ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพกระบวนการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบในกระบวนการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถาม โดยเขียนตอบ หรือ ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่เตรียมไว้ให้

โรงเรียน.....สังกัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

2.ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3.ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

5. อื่นๆ โปรดระบุ

3. สำเร็จการศึกษาในวิชาเอก.....

4. จำนวนรายวิชาและจำนวนชั่วโมงที่สอนในปีการศึกษา 2561

รายวิชาที่สอน	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
	จำนวนวิชา	จำนวนชั่วโมง	จำนวนวิชา	จำนวนชั่วโมง
วิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง				
วิชาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ				
รวมทั้งสิ้น				

5. ประสบการณ์ในการสอน (ตั้งแต่เข้าทำงาน) จำนวน ปี

6. ประสบการณ์ในการสอน (วิชาภาษาอังกฤษ) จำนวนปี

7. ท่านเคยได้รับการอบรมหรือพัฒนาตนเองในหัวข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2. วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 3. การจัดสื่อการสอนภาษาอังกฤษ
- 4. การวัดผลประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ท่านมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพียงใด

- 1. ดีมาก
- 2. พอใช้
- 3. ต้องปรับปรุง

10. ท่านมีทักษะและความสามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษด้านใดมากที่สุด (กรุณาเรียงลำดับ 1, 2, 3 และ 4)

..... การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล

ด้านหลักสูตร

1. สิ่งที่ท่านปฏิบัติมากที่สุดในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ศึกษาสภาพปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน
- 2. สำรวจความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
- 3. สำรวจความต้องการของนักเรียน
- 4. ศึกษาเอกสารหลักสูตรและแบบเรียนต่างๆ
- 5. ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้
- 6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ส่วนใหญ่ท่านได้รับความรู้ในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนอย่างไร

- 1. จากการอบรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2. จากการศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นๆ
- 3. จากการศึกษานิเทศ
- 4. จากเพื่อนร่วมงาน
- 5. จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรแบบเรียน
- 6. จากหน่วยงานต้นสังกัด
- 7. ไม่เคยได้รับความรู้ใดๆในการจัดทำหลักสูตรเลย
- 8. อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. หลักสูตรที่ท่านใช้จัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนำมาจากที่ใด

- 1. จัดทำขึ้นเองทั้งหมด
- 2. ยึดหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาให้ทั้งหมด
- 3. นำมาจากโรงเรียนต้นแบบหรือแกนนำแล้วปรับปรุงเป็นของโรงเรียน
- 4. นำมาจากโรงเรียนต้นแบบหรือแกนนำทั้งหมด
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ส่วนใหญ่ท่านมีวิธีจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ใช้สอนอย่างไร

- 1. ปรับมาจากแบบเรียน
- 2. จัดให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
- 3. นำมาจากหลักสูตรแกนกลาง
- 4. จัดตามสภาพความสามารถของนักเรียน
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านใช้วิธีใด ในการเขียนแผนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. นำแผนการสอนของสำนักพิมพ์มาปรับใช้กับการสอนของตนเอง
- 2. ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนก่อนลงมือเขียนแผนการสอน
- 3. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้
- 4. ศึกษาพื้นฐานความรู้ของนักเรียนก่อนจัดทำแผนการสอน
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ท่านเน้นทักษะใดมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน (โปรดใส่หมายเลข 1, 2, 3 และ 4)

.....การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

3. กิจกรรมที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มาจากที่ใด

- 1. แบบเรียน
- 2. คู่มือครู
- 3. มาจากการอบรม สัมมนา
- 4. คิดและสร้างขึ้นเอง
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านใช้วิธีการสอนใดบ้างในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. Communicative approach
- 2. Audio-Lingual
- 3. Content-Based
- 4. Task-Based
- 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ความถี่ในการใช้ภาษาอังกฤษระหว่างคาบหรือชั่วโมงที่จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. ตลอดการสอน 2. สลับกับภาษาไทย 3. บางครั้ง 4. ไม่เคยเลย

ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้

1. โรงเรียนของท่านมีสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพียงพอสำหรับการเรียนการสอนหรือไม่

1. พอ 2. ไม่พอ

2. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้มาจากไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ผลิตขึ้นเอง 2. ซื้อด้วยงบประมาณของโรงเรียน
 3. ให้นักเรียนช่วยกันจัดทำขึ้น 4. อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ท่านใช้สื่อการสอนใดบ้างในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. วีดิทัศน์ 2. VCD 3. แบบเรียน
 4. แลบบันทึกเสียง 5. รายการโทรทัศน์ 6. คอมพิวเตอร์
 7. รายการโทรทัศน์ 8. รูปภาพ 9. บัตรคำ
 10. เกมส์ 11. วัสดุ สิ่งพิมพ์ (นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ)
 12. อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ในการจัดการเรียนการสอนท่านใช้แหล่งเรียนรู้ที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ห้องปฏิบัติการทางภาษา 2. ห้องสมุด 3. วัด
 4. ชุมชน 5. อินเทอร์เน็ต 6. แหล่งท่องเที่ยว
 6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ท่านเคยให้นักเรียนของท่านได้พบปะพูดคุยภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาหรือไม่

1. เคย 2. ไม่เคย

6. ท่านเคยนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เพื่อทดสอบหรือเพิ่มเติมความรู้ทางด้านภาษาหรือไม่

1. เคย 2. ไม่เคย

ด้านการวัดและประเมินผล

1. ท่านมีการปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลนักเรียนอย่างไร

1.1 ทดสอบก่อนเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

1. ทุกครั้ง 2. บางครั้ง 3. ไม่เคยเลย

1.2 ทดสอบหลังเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

1. ทุกครั้ง 2. บางครั้ง 3. ไม่เคยเลย

1.3 ตรวจสอบผลงาน/แบบฝึกหัด

1. ทุกครั้ง 2. บางครั้ง 3. ไม่เคยเลย

1.4 สังเกตระหว่างการสอน

1. ทุกครั้ง 2. บางครั้ง 3. ไม่เคยเลย

1.5 อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ท่านใช้วิธีการใดในการวัดและประเมินผลนักเรียน มากที่สุด

1. ใช้แบบทดสอบ 2. ใช้แบบสังเกต
 3. ตรวจสอบผลงานแบบฝึกหัด 4. ใช้แฟ้มสะสมงาน
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ท่านเคยเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลนักเรียนหรือไม่

1. เคย 2. ไม่เคย (กรุณาข้ามไปตอนที่ 3)

4. บุคคลใดที่ท่านให้เข้ามามีส่วนในการวัดและประเมินผล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ตัวนักเรียนเอง 2. เพื่อนนักเรียน 3. ผู้บริหาร
 4. ผู้ปกครองนักเรียน 5. ครู/วิทยากร
 6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหามาก

3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตร					
1. วิธีการจัดทำหลักสูตร					
2. การเขียนคำอธิบายรายวิชา					
3. การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ใช้สอน					
4. ความรู้และทักษะตรงตามสาขาวิชาที่สอน					
5. จัดทำหลักสูตรที่ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					
6. จัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
7. การเชื่อมโยงหลักสูตรที่ใช้สอนกับชีวิตประจำวัน					
ด้านการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้สอน					
1. การปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้สอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน					
2. การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
1. การวางแผนการสอนล่วงหน้า					
2. การเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ได้จริงในการจัดการเรียนการสอน					
3. ความรู้และทักษะในการเขียนแผนการสอน					
4. การดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้					
5. การสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
6. การให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมครบทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในแต่ละแผนการสอน					
7. การแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ก่อนสอน					

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. การใช้วิธีการสอนอื่นๆ ร่วมกับการสอนวิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
9. การนำความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษมาใช้ในการสอน					
10. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม					
11. การปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
12. การบูรณาการกิจกรรมที่สอนร่วมกับวิชาอื่นๆ					
13. การจัดกิจกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
14. ความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่ใช้สอนนักเรียน					
15. การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน					
16. การสร้างบรรยากาศในการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้					
ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้					
1. การจัดหาและเลือกใช้แบบเรียนในการเรียนการสอน					
2. การจัดหาคู่มือ และเอกสารประกอบการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
3. การจัดหาหรือการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน					
4. ความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน					
5. การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน					
6. ใช้แถบบันทึกเสียงของเจ้าของภาษาในการเรียนการสอน					
7. การเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น บัตรคำ รูปภาพ หนังสือนิทาน การ์ตูน และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ โฆษณา ภาพยนตร์ ฯลฯ					
8. โรงเรียนจัดหนังสือให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างพอเพียง					
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
10. การเปิดโอกาสให้ใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
11. การสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน					

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. การให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ					
13. งบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนในการจัดซื้อ/จัดทำสื่อการสอน					
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1. แจ้งวิธีการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า					
2. การตรวจสอบหรือการวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเข้าเรียน					
3. การประเมินผลโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้					
4. การประเมินผลการเรียนหลังการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้					
5. การแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะๆ					
6. วิธีการประเมินผลนักเรียนในแต่ละทักษะ					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ในแต่ละด้าน

1. อุปสรรค/ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

2. อุปสรรค/ปัญหาในด้านผู้เรียน

3. อุปสรรค/ปัญหาในด้านเนื้อหาที่ใช้สอน

.....

.....

.....

.....

4. อุปสรรค/ปัญหาในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

5. อุปสรรค/ปัญหาในด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

6. อุปสรรค/ปัญหาในด้านการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้สำรวจข้อมูล.....เบอร์โทรศัพท์.....

สำรวจเมื่อวันที่.....

S05	แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โครงการวิจัย	การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดน่าน ประจำปีการศึกษา 2561
หมายเหตุ	งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบในกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถาม โดยเขียนตอบ หรือ ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่เตรียมไว้ให้

โรงเรียน.....สังกัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ให้ผู้ช่วยนักวิจัยสัมภาษณ์นักเรียนแล้วทำการบันทึกที่ตนเอง ห้ามให้นักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจมาก

3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาที่เรียนเริ่มจากง่ายไปยาก					
2. เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้					
3. เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4. เนื้อหาที่เรียนมีความน่าสนใจทำให้นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น					
5. คุณครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เล่นเกมส์ การฟังเทป การสนทนา การแสดงบทบาท สมมติ และการทำงานกลุ่ม					
6. คุณครูมีวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนอยากเรียนภาษาอังกฤษ					
7. บรรยากาศในการเรียนภาษาอังกฤษทำให้มีความสุขสนุกสนาน					
8. สื่อการสอนมีความหลากหลาย เช่น รูปภาพ ของจริง บัตรคำ เกม เทป วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ สิ่งพิมพ์					
9. สื่อการสอนมีความน่าสนใจทำให้อยากเรียนภาษาอังกฤษ					
10. นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษด้วยความสนุกสนาน					
11. นักเรียนรู้สึกอยากเรียนภาษาอังกฤษ					
12. นักเรียนมีความชอบในการเรียนภาษาอังกฤษ					
13. มีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม					
14. ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม					
15. การประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					